

**แผนยุทธศาสตร์
การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร 5 ปี
(พ.ศ. 2556 – 2560)**

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร

สารบัญ

	หน้า	
บทที่ 1	บริบทเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	1
	- สภาพโดยทั่วไปของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	1
	- สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยภาพรวม	4
	- ผลการพัฒนาที่ผ่านมา	22
บทที่ 2	การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น	57
	- หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น	
	- ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา	
	● ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชน	73
	● การวิเคราะห์ศักยภาพของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	81
	ด้วยเทคนิค SWOT Analysis	
บทที่ 3	ทิศทางการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	
	- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ แนวทางพัฒนา	90
	- แผนที่ยุทธศาสตร์	93
บทที่ 4	ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	
	พ.ศ. 2556 – พ.ศ. 2560	
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1: ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	99
	การบริการสาธารณะและพัฒนาระบบผังเมือง	
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2: ยุทธศาสตร์การพัฒนาคน	100
	สู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน	
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3: ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็ง	101
	การบริหารจัดการองค์กรและชุมชน เพื่อมั่นคง	
	และเป็นธรรมในสังคม	
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4: ยุทธศาสตร์ด้านการสนับสนุน ส่งเสริม	104
	สร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตร โดยการเพิ่ม	
	ประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร	
	ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5: ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมคุณภาพชีวิต	105
	และความเข้มแข็งของชุมชน	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	108
บทที่ 5 การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	110
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	
ภาคผนวก ข ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพจากเวทีระดมความคิดเห็นระดับตำบล	
ภาคผนวก ค ข้อมูลการวิเคราะห์ศักยภาพจากเวทีระดมความคิดเห็นกลุ่มบุคลากรเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการ	

บทสรุป สำหรับผู้บริหาร

เทศบาลเมืองเขลางค์นครได้ดำเนินการ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร (พ.ศ.2556-2560) โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความพร้อม และความเข้าใจของส่วนราชการ และชุมชนในเรื่องกระบวนการจัดทำแผนแบบมีส่วนร่วมและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการแก้ปัญหาของชุมชนที่ตรงตามความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงได้ โดยได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ฯ ลำปาง เป็นที่ปรึกษา และดำเนินการภายใต้แนวคิดของการจัดทำแผนที่ถูกต้องตรงตามหลักวิชาการ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด 6 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพื่อจัดทำแผน ศึกษาแนวคิดทฤษฎี บทความ งานวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อมและการสังเคราะห์แผนชุมชน

ขั้นตอนที่ 2 จัดเวทีประชาคมเพื่อระดมความคิดเห็นทั้ง 4 ตำบลโดยแบ่งการจัดเวทีออกเป็น 4 ครั้ง ครั้งละ 1 ตำบลมีกลุ่มเป้าหมายครั้งละประมาณ 80-100 คน

ขั้นตอนที่ 3 จัดเวทีประชาคมเพื่อระดมความคิดเห็นภาพรวมทั้งเทศบาลเมืองเขลางค์นคร โดยจัดเวทีจำนวน 1 ครั้ง ทุกภาคส่วนในเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ประมาณ 100-150 คน

ขั้นตอนที่ 4 จัดทำร่างแผน เพื่อวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ขั้นตอนและเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา

ขั้นตอนที่ 5 จัดเวทีวิพากษ์แผน เพื่อจัดเวทีเพื่อวิพากษ์แผนแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและ ปรับปรุงแผนตามข้อเสนอจากการจัดทำเวที

ขั้นตอนที่ 6 จัดทำแผนฉบับสมบูรณ์

บัดนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้ง ลำปาง ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และได้มาซึ่งแผนแม่บทเป็นที่เรียบร้อย โดยแผนดังกล่าวมีสาระสำคัญสามารถสรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร

“เมืองแห่งคุณภาพ”

(คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ)

ยุทธศาสตร์พัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการสาธารณะและพัฒนาระบบผังเมืองโดยมีเป้าประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่ ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน 3 แนวทาง ดังนี้

- 1.1: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค
- 1.2: พัฒนาระบบ การบริการสาธารณะแก่ชุมชน
- 1.3: พัฒนาระบบผังเมืองและการพัฒนาตามผังเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนโดยมีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพของคนในชุมชนทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน 6 แนวทาง ดังนี้

- 2.1: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- 2.2: การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม
- 2.3: พัฒนาเด็กและเยาวชน สู่ความมั่นคง แข็งแรงดี มีสุข และสร้างสรรค์
- 2.4: พัฒนาผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีคุณภาพมีคุณค่า สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง
- 2.5: สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเข้าสู่การประชาคมอาเซียน
- 2.6: ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้ที่หลากหลาย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการองค์กรและชุมชน เพื่อความมั่นคง และเป็นธรรมในสังคม โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ทุกคนในชุมชนมีความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ได้รับการคุ้มครองสิทธิพื้นฐาน มีความเสมอภาคในการดำรงชีวิต และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนและท้องถิ่นตน ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน 6 แนวทาง ดังนี้

- 3.1: ส่งเสริมประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรมทางอาชีพ และมีความรับผิดชอบ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล
- 3.2: ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร
- 3.3: เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์เชิงรุก
- 3.4: ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกระดับ

3.5: ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย และวัฒนธรรมประชาธิปไตย

3.6: พัฒนาศักยภาพของเทศบาลเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรโดยมีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพ และรายได้ของเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน 4 แนวทาง ดังนี้

4.1: ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรทั้งระบบ และเพิ่มขีดความสามารถของภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

4.2: ส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการ

4.3: ส่งเสริมความเข้มแข็งและสร้าง กลุ่ม เครือข่าย และสถาบันทางการเกษตร

4.4: ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชน โดยมีเป้าประสงค์เพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่ ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน 7 แนวทาง ดังนี้

5.1: เสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนฐานรากบนพื้นฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.2: พัฒนาระบบการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพของการท่องเที่ยวในระดับชุมชน

5.3: ส่งเสริมกระบวนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและกระบวนการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่

5.4: พัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.5: สร้างเสริมสุขภาพของคนในชุมชนอย่างเป็นองค์รวมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการสุขภาพทั้งระบบและบูรณาการในทุกระดับ

5.6: เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไข และป้องกันปัญหาสาธารณสุขในชุมชน

5.7: เตรียมความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าประสงค์เพื่ออนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวทางการดำเนินงาน 5 แนวทาง ดังนี้

6.1: อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6.2: เพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็ง ในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของชุมชน

6.3: เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียในชุมชน

6.4: ปรับปรุงภูมิทัศน์ และพัฒนาระบบการบำรุงรักษาภูมิทัศน์ของเมือง
อย่างยั่งยืน

6.5: ส่งเสริม สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และบริการสาธารณะในชุมชน

โดยทุกยุทธศาสตร์ ทุกภาคส่วนได้ร่วมกันกำหนดแผนงานและโครงการเพื่อรองรับ
การนำสู่ภาคปฏิบัติไว้อย่างครอบคลุม

บทที่ 1

บริบทของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

1.1 สภาพโดยทั่วไปของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

เทศบาลเมืองเขลางค์นครเดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาล ได้รับประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดตั้งสุขาภิบาลชุมพู่ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ณ วันที่ 4 มีนาคม 2512 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86 ตอนที่ 22 ลงวันที่ 18 มีนาคม 2512 ขณะนั้นมีพื้นที่ในการปกครอง 4 ตำบล 37 หมู่บ้าน พื้นที่ 150.14 ตารางกิโลเมตร เขตการปกครองได้ถูกเทศบาลนครลำปางขยายเขตเข้ามาประมาณ 11 ตารางกิโลเมตร ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล เรื่องการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ลงวันที่ 28 เมษายน 2534 และในพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พ.ศ.2534 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 108 ตอนที่ 186 ลงวันที่ 25 ตุลาคม 2534 เหลือประมาณ 139.14 ตารางกิโลเมตร 4 ตำบล 37 หมู่บ้าน และได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะพร้อมเปลี่ยนชื่อเทศบาลเป็นเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2537 และได้มีการประกาศยุบสภาตำบลพระบาทมารวมเขตเทศบาลเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2547 ซึ่งทำให้มีพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็น 195.49 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 4 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลชุมพู่ ตำบลปงแสนทอง ตำบลพระบาท และตำบลกล้วยแพะ และมีชุมชนย่อย 63 ชุมชน ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน 604 กิโลเมตร

ปัจจุบันเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีสำนักงานตั้งอยู่ถนนบุญวาทย์ ตำบลหัวเวียง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีสภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ สังคมส่วนใหญ่เป็นสังคมชนบทกึ่งเมือง ระยะห่างจากตัวเมืองนครลำปาง ประมาณ 3-5 กิโลเมตร เนื่องจากมีพื้นที่เชื่อมต่อจากใจกลางเมืองเขตเทศบาลนครลำปาง จึงมีประชาชนตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ตลอดจนเป็นพื้นที่ส่วนขยายทางเศรษฐกิจของเมืองลำปาง จึงมีการตั้งบริษัท ห้าง ร้าน โรงงาน อยู่เป็นจำนวนมาก ตลอดจนพหลโยธิน ซึ่งเป็นถนนสายหลักที่เชื่อมไปสู่จังหวัดสำคัญทางภาคเหนือตอนบน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน ตาก ประกอบกับมีเส้นทางด่วนสายกรุงเทพ-อินทร์บุรี ตัดผ่าน ทำให้การคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็ว ประชากรส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย และรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม

ตราสัญลักษณ์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร

เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2547 กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลชมพูพร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อเป็น "เทศบาลเมืองเขลางค์นคร" สืบเนื่องจากเทศบาลมีจำนวนประชากรขนาดใหญ่และจำนวนรายได้ที่เข้าหลักเกณฑ์ ต้องเลื่อนจากเทศบาลขนาดเล็ก ขึ้นมาเป็นเทศบาลขนาดกลางพร้อมๆ กับได้จัดทำตราสัญลักษณ์ขึ้นมาใหม่ สำหรับดวงตราสัญลักษณ์นี้ได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ผู้ทรงภูมิปัญญา ผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชนต่าง ๆ ร่วมระดมสมองพิจารณาคัดเลือก จนได้ดวงตราสัญลักษณ์ ที่สวยงามและมีความหมาย ดังนี้

1. **ดวงอาทิตย์และรัศมี** หมายถึงความสว่างไสวของแสงอาทิตย์จนเกิดประกายส่องแสงอย่างรุ่งโรจน์ ซึ่งแสดงถึงเมืองที่กำลังเจริญรุ่งเรืองไปด้วยแหล่ง อุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาจนสามารถส่งไปแข่งขัน ย่างต่างแดน

2. **องค์ธาตุ** หมายถึงเมืองที่มีพุทธศาสนาประจำอยู่ ซึ่งได้บรรจุพระสารีริกธาตุขององค์พระศาสดาไว้ เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งประกอบด้วย พระรัตนตรัยอันมีองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรมคำสอน และพระสงฆ์ที่เป็นสาวกขององค์พระศาสดา เพื่อที่จรรโลงสืบสานพุทธศาสนา ตลอดไป

3. **ฐานองค์ธาตุจำนวน 4 ชั้น** ซึ่งแต่ละชั้น หมายถึง ความมั่นคง แข็งแรง และความเข้มแข็งของพื้นที่ทั้ง 4 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลชมพู ตำบลปงแสนทอง ตำบลพระบาทและตำบลกล้วยแพะ ที่มีความมั่นคงเข้มแข็งในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เช่น วิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม แหล่งอารยธรรมรวมทั้งแหล่งอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่กระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่ทั้ง 4 ตำบล

4. **ภูเขา** หมายถึงแหล่งต้นกำเนิดที่เป็นที่ตั้งของเมืองเขลางค์นครสมัยแรกเริ่ม ที่อุดมไปด้วยทรัพยากรป่าเขาลำเนาไพร แม่น้ำใหญ่น้อยหลายสาขาที่ไหลมา บรรจบลงในลำน้ำแม่วังปัจจุบัน ซึ่งเป็นแหล่งอาหารและน้ำที่อุดมสมบูรณ์ เพื่อใช้หล่อเลี้ยงชีพชาวเมืองเขลางค์นครในอดีตที่ผ่านมา

5. **รูปหอยสังข์** หมายถึงเส้นอาณาเขตปกครองของเมืองเขลางค์นครยุคแรกที่ตั้งเมือง ที่มีลักษณะเป็นรูปวงรีๆ คล้ายรูปหอยสังข์ ซึ่งสมัยพระนางจามเทวี ธิตากษัตริย์ละโว้เสด็จมาครองเมือง

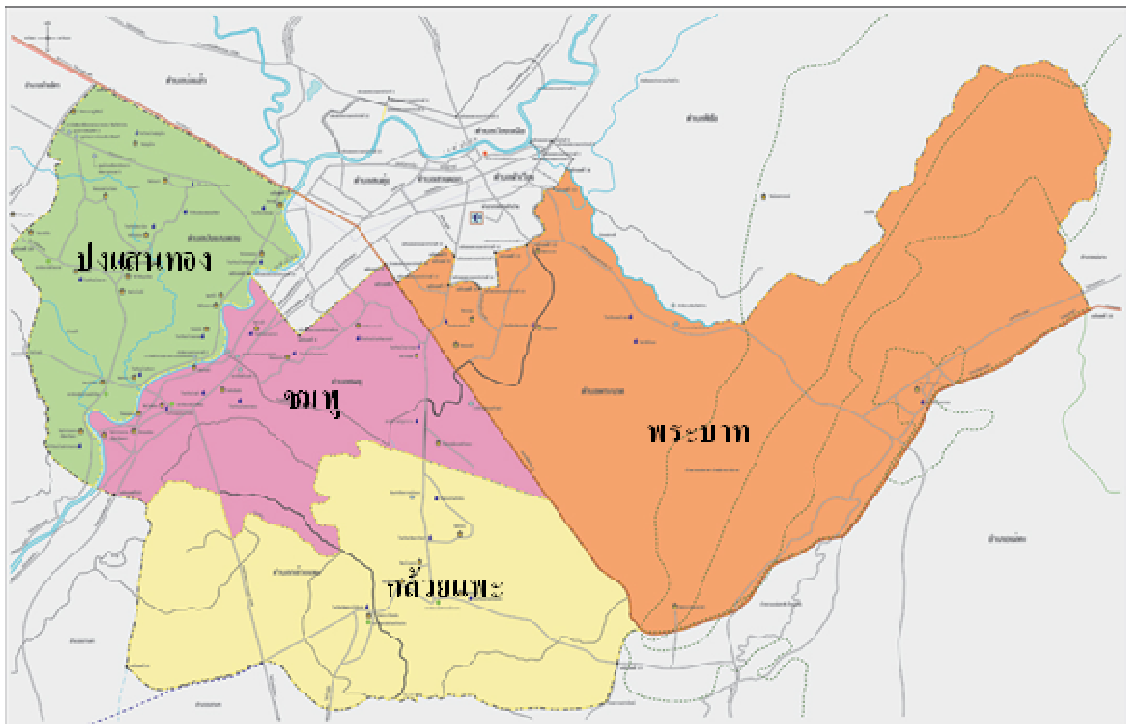
หรืออุษยราช พ.ศ.1203 ซึ่งต่อมาทรงสร้างเมืองเขลางค์นครให้เจ้านันทยศราชโอรสแฝดของ พระองค์ให้มาครองเมือง และสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.1223

6. รถม้าพร้อมสารถิ หมายถึงผู้นำท้องถิ่นที่สามารถขับเคลื่อนหรือบริหารบ้านเมืองไป พร้อมกันทุกๆ ด้านเช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง มั่นคง และรวดเร็ว ประดุจม้าที่เทียมรถและ ทยานตัวออกไป และรถม้าเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดลำปางจากอดีตถึง ปัจจุบัน

เทศบาลเมืองเขลางค์นครตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบน สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มี ภูเขาล้อมรอบ และบางส่วนเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถไฟ 634 กิโลเมตร และเส้นทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน 604 กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอข้างเคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลพิชัย ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง และเขตเทศบาลนครลำปาง
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอแม่ทะ
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอห้างฉัตร และอำเภอเกาะคา

แสดงขอบเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีพื้นที่จำนวน 195.49 ตารางกิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะภูมิอากาศเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 268.60 เมตร ลักษณะภูมิประเทศมีสภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำและที่ราบเชิงเขาเป็นบางส่วน เป็นองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตชุมชนเมืองกึ่งชนบท อุณหภูมิต่ำสุด 9.5 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุด 43.8 องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิต่ำสุด - สูงสุดเฉลี่ยประมาณ 26.5 - 39.5 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนวัดได้เฉลี่ย 1,085.3 มิลลิเมตรต่อปี

1.2 สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยภาพรวม

สังคมส่วนใหญ่เป็นสังคมชนบทกึ่งเมือง เนื่องจากมีพื้นที่เชื่อมต่อจากใจกลางเมืองเขตเทศบาลนครลำปางระยะห่างจากตัวเมืองนครลำปางประมาณ 3-5 กิโลเมตรจึงมีประชาชนตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยเป็นจำนวนมากตลอดจนเป็นพื้นที่ส่วนขยายทางเศรษฐกิจของเมืองลำปางมีการตั้งบริษัทห้างร้านโรงงานอยู่เป็นจำนวนมากตลอดแนวถนนพหลโยธินซึ่งเป็นถนนสายหลักที่เชื่อมไปสู่จังหวัดสำคัญทางภาคเหนือตอนบน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน ตาก ประกอบกับมีเส้นทางด่วนสายกรุงเทพ - อินทร์บุรี ตัดผ่านทำให้การคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็วจึงทำให้มีการลงทุนด้านพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นแหล่งประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับประชาชน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมค้าขายและรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม

1.2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมมี 3 ทางคือ

1. ทางรถไฟมีทางรถไฟเส้นทางระหว่างกรุงเทพฯ - เชียงใหม่ ผ่านอำเภอเมืองลำปาง 1 สาย
2. ทางรถยนต์มีเส้นทางทางหลวงแผ่นดินที่เชื่อมระหว่างจังหวัดลำปางกับจังหวัดตาก ลำพูน แพร่ พะเยา และเชื่อมระหว่างอำเภอ ตำบล หมู่บ้านต่างๆได้อย่างทั่วถึงประชาชนสามารถเดินทางไปมาได้สะดวกทุกฤดูกาล
3. ทางอากาศมีท่าอากาศยานพาณิชย์จำนวน 1 แห่งตั้งอยู่ในหมู่ที่ 5 ตำบลพระบาทอำเภอเมืองลำปางโดยสายการบิน บางกอกแอร์เวย์ บริการทุกวัน

การไฟฟ้า

ได้รับการจ่ายกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปางเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จ่ายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร กระจายทั่วไปตามตำบลหมู่บ้านต่างๆปัจจุบันมีหมู่บ้านที่ได้รับบริการกระแสไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้าน

การประปา

ปัจจุบันการประปาในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครอยู่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปางเป็นบางส่วน และมีการจัดทำประปาหมู่บ้านและใช้น้ำบาดาลจากการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภค

ด้านเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของเทศบาลเมืองเขลางค์นครส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี เนื่องจากเป็นแหล่งงานที่สำคัญของจังหวัดลำปาง มีการจ้างงานด้านอุตสาหกรรมจำนวนมากและมีการประกอบการทางเกษตรกรรมบางส่วน มีการประกอบกิจการพาณิชย์และการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร มีแรงงานบางส่วนที่เข้ามารับจ้างในเขตเมืองตามร้านค้าร้านอาหารต่างๆ อุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผา (โรงงานเซรามิก) อุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง ผลิตภัณฑ์คอนกรีต ตลอดจนสถานประกอบการ ดังนี้

- โรงงาน	จำนวน	201	แห่ง
- โรงแรม	จำนวน	4	แห่ง
- หอพัก	จำนวน	378	แห่ง

รายรับของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ตามหมวดรายรับ

รายการ	รับจริง ปี 2552	รับจริง ปี 2553	รับจริง ปี 2554	ประมาณการ ปี 2555
1.หมวดภาษีอากร	9,398,453.51	9,584,197.88	10,435,167.69	9,419,000
2.หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับฯ	4,264,992.03	5,444,195.52	5,174,427.10	2,099,800
3.หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	7,423,367.39	3,594,339.71	3,380,302.25	2,320,000
4.หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	1,666,408.68	872,839.00	1,046,815.-	795,000
5.หมวดรายได้จากทุน	-	45,000.00	9,900.-	5,000
6.หมวดภาษีจัดสรร	122,141,402.04	162,424,866.86	166,623,851.98	161,760,500
7.หมวดเงินอุดหนุน	68,254,642.90	40,576,445.00	511,81,797.-	53,600,700
8.หมวดเงินอุดหนุน (ไม่ตราเทศบัญญัติ)	23,654,387.45	22,054,800.00	4,469.-	-
9.หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	-	54,326,083.28	59,749,666.-	-
รวมทั้งสิ้น	236,803,654.00	298,922,767.25	297,606,396.02	230,000,000

รายจ่ายของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ตามหมวดรายจ่าย

รายการ	จ่ายจริง ปี 2552	จ่ายจริง ปี 2553	จ่ายจริง ปี 2554	ประมาณการ ปี 2555
1. รายจ่ายงบกลาง	11,734,259.08	21,755,216.22	125,773,382.22	13,546,940
2. รายจ่ายประจำ				
2.1 หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	21,021,103.51	27,175,702.57	29,363,614.49	58,830,090
2.2 หมวดค่าจ้างชั่วคราว	15,820,506.22	20,648,287.95	21,388,526.35	-
2.3 หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	56,135,471.96	62,117,467.74	49,959,342.15	52,737,440
2.4 หมวดค่าสาธารณูปโภค	1,993,940.04	2,518,367.50	1,682,423.90	2,563,000
2.5 หมวดเงินอุดหนุน	5,535,483.82	10,943,536.07	5,442,318.91	9,967,070
2.6 หมวดรายจ่ายอื่น	9,845,500	1,337,292	20,000.-	437,480
3. รายจ่ายเพื่อการลงทุน				
3.1 หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	50,386,852.77	19,670,586.14	31,243,195.25	7 3,087,980
3.2 จ่ายจากสำรองเงินรายรับ	4,733,000	-	-	-
รวมรายจ่ายตามงบประมาณทั้งสิ้น	177,206,117.40	166,166,456.19	151,676,803.27	211,170,000

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 ที่มา : กองคลัง เทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ด้านการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครแบ่งเป็น 2 ประเภท

1) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมได้แก่

❖ วัดพระธาตุดอยม่วงคำ

วัดพระธาตุดอยม่วงคำตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ระหว่างอำเภอเมือง และอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง อยู่ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 20 กิโลเมตร บนเส้นทางสายลำปาง-แม่ทะ ประวัตีวัดพระธาตุดอยม่วงคำเกิดขึ้นมาหลายร้อยปีมาแล้ว แต่ไม่มีหลักฐานแน่นอนมีแต่ตำนานเล่าขานถึงเรื่อง “ผาสามเส้า – หมาขนคำ” มาเป็นเวลานานช้านาน

ณ ผาสามเส้าเชิงดอยม่วงคำมีสุนัขตัวหนึ่งเคยอาศัยอยู่กับพรานป่า คราวหนึ่งได้หลงเข้าไปในป่าและได้ดื่มน้ำในรอยเท้าช้าง จึงได้ตั้งท้องขึ้น เมื่อกลับมาพบเจ้าของ พรานป่าก็ได้ปลดปล่อยสุนัขขึ้นเรือนเพราะเกรงว่าจะถูกครหาที่เป็นสุนัขตัวเดียวที่ท้องโดยไม่มีสุนัขอื่นในป่าแห่งนั้น

นางสุนัขได้เกิดลูกแฝดในโพรงหินเชิงผาสามเส้า โดยให้ชื่อหญิงคนพี่ว่าบัวแก้ว และคนน้องมีชื่อว่าบัวทอง นางสุนัขได้หาผลไม้ เสื้อผ้าให้ลูกนุ่งจนโตเป็นหญิงงามทั้งคู่ วันหนึ่งพรานป่าเห็นหญิง

งามสองพี่น้องจึงไปทูลพระยาเจ้าเมือง พระยาเจ้าเมืองจึงยกทัพพลขบวนช้างม้าเดินทางไปถึงผาสามเส้า เพื่อรับนางทั้งสองไปเป็นมเหสีและให้สร้างปราสาทให้นางทั้งสองอยู่

ส่วนนางสุนัชกลับผาสามเส้าไม่พบลูกก็คร่ำครวญเห่าหอนหาลูกจนพระอินทร์สงสารจึงบันดาลให้นางสุนัชพูดภาษาคนได้เพื่อติดตามหาลูกในเมือง นางสุนัชเดินทางไปถึงวังนางบัวแก้วจึงบอกให้ทหารที่เฝ้าวังว่าขอพบเจ้านายเก่า นางบัวแก้วได้ยินเข้ากลัวจะมีคนรู้ว่านางมีแม่เป็นหมาจึงสั่งทหารไล่ฆ่าไล่แทงแม่หมาจนได้รับบาดเจ็บสาหัส แม่หมาจึงหนีไปที่ปราสาทนางบัวตอง ก็ได้รับการปรณิบัติดูแลรักษาแม่หมาเป็นอย่างดี นางบัวตองเกรงว่าแม่หมาจะได้รับอันตราย จึงทูลขอหีบจากพระยาเจ้าเมืองเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนแม่หมา โดยบอกว่าจะเอาไว้เก็บของมีค่า พอครบวันที่สามพระยาเจ้าเมืองขอดูของมีค่าในหีบ ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับที่พระอินทร์นิมิตแก้ว แหวน เงิน ทอง ใส่ในหีบและรับเอาศพแม่หมา “หมาขนดำ” ซึ่งถอดจิตขึ้นไปบนสวรรค์ เมื่อพระยาเจ้าเมืองพบแก้วแหวน เงิน ทองก็ชอบใจถามว่าได้จากไหน นางบัวตองจึงทูลว่าได้มาจากป่าอันเป็นที่อยู่อาศัยของนาง พระยาเจ้าเมืองปรารถนาอยากได้ทรัพย์สมบัติที่นางบัวตองบอก จึงแต่งรู้พลให้นางบัวตองนำไปเอาสมบัติฝ่ายนางบัวตองได้ตัดสินใจจะฆ่าตัวตายเพราะความเศร้าโศกคิดถึงแม่หมา อีกทั้งเกรงอาญาที่ทูลว่ามีทรัพย์อยู่ที่ผาสามเส้าโดยไม่เป็นความจริง นางจึงตัดสินใจขึ้นไปบนเชิงผาสองเหนือห้วย แล้วจึงกระโดดลงเบื้องล่าง บังเอิญเบื้องล่างนั้นมีผีเสื้อห้วยตนหนึ่ง ซึ่งเป็นยักษ์ฉนิลนอนป่วยเป็นโรคฝักัดหนองที่หัวเข้า อาการเจ็บปวดที่ทรมาณมาช้านานก็หายเป็นปลิดทิ้ง นางผีเสื้อยักษ์จึงขอขอบใจนางบัวตองพร้อมทั้งปลอบใจให้นางกลับวังและขนเอาทรัพย์สมบัติของนางผีเสื้อกลับไปด้วย

นางบัวตองได้ขนทรัพย์สมบัติกลับวังเป็นจำนวนมากและได้รับแต่งตั้งให้เป็นอัครมเหสี ฝ่ายนางบัวแก้วใคร่ทราบเรื่องจึงสอบถามจากนางบัวตอง ซึ่งนางได้เล่าตามความเป็นจริงทุกประการ นางบัวแก้วจึงเกิดความริษยาและมักใหญ่ใฝ่สูง จึงทูลขอหีบจากพระยาเจ้าเมือง เพื่อนำไปใส่ทรัพย์สมบัติ พระยาเจ้าเมืองจึงแต่งรู้พลติดตามนางไปสู่ผาสามเส้าเมื่อถึงบริเวณที่นางผีเสื้ออยู่ นางก็บอกให้ทหารหยุดเพื่อที่นางจะได้ไปเจรจากับนางยักษ์ฉนิล ก็พบว่ากำลังนอนหลับอยู่ นางจึงยกเท้าขึ้นเหยียบ ทำให้นางผีเสื้อยักษ์โกรธมากที่นางบังแก้วกระทำหมิ่นประมาท อีกทั้งรู้ว่านางบัวแก้วออกตัญญู ไม่รู้จักบุญคุณแม่ จึงจับนางฉนิลกินเป็นอาหารและได้โลกินรีพลอีกเป็นจำนวนมาก ผู้คนจึงพากันแตกตื่นหนีเตลิดลงเขาไปคนละทิศละทางและได้นำเรื่องไปทูลพระยาเจ้าเมือง หลังจากเหตุการณ์ร้ายผ่านพ้นไป

พระยาเจ้าเมืองและนางบัวตองก็ได้ครองคู่อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขจนนางบัวตองได้ประสูติราชบุตรสององค์ให้ชื่อว่า “เจ้าศรีบุญเรือง” และ “เจ้าบุญศิริ”

ตามตำนานวัดพระธาตุดอยม่วงคำ ตัวละครในเรื่อง “ผาสามเส้า-หมาขนดำ” ได้กลับชาติมาเกิดดังนี้

- 1.แม่หมา ได้มาเกิดเป็นนางปฎาจารย์
- 2.นางบัวตอง ได้มาเกิดเป็นนางยโสธรา (พิมพา)
- 3.พระยาเจ้าเมือง ได้มาเกิดเป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
- 4.พระยาช้าง ได้มาเกิดเป็นพระยาสุปปะ พุทธะ
- 5.นายพราน ได้มาเกิดเป็นพระอุทัยเถระ
- 6.นางผีเสื้อยักษ์ ได้มาเกิดเป็นองคสูมาร
- 7.เจ้าศรีบุญเรือง ได้มาเกิดเป็นพระราหุล

8.เจ้าบุญศิริ ได้มาเกิดเป็นนางอุบลวรรณเถรี

❖ วัดม่อนจำศีล

วัดม่อนจำศีลตั้งอยู่เลขที่ 211 ถนนม่อนจำศีล บ้านป่าขาม หมู่ที่ 1 ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกายที่ดินวัดมีเนื้อที่ 70 ไร่ 98 ตารางวา ครอบครองเลขที่ 109 อาณาเขตทิศเหนือจดทางสาธารณประโยชน์และลำเหมืองชลประทาน ทิศใต้จรดที่ว่างเปล่าและลำเหมืองชลประทาน ทิศตะวันออกที่ว่างเปล่า ทิศตะวันตกจรดลำเหมืองชลประทาน

วัดม่อนจำศีลเป็นวัดที่เก่าแก่ คาดว่าสร้างสมัยพระนางจามเทวี ซึ่งถูกทิ้งไว้ให้ร้างมานาน มีเจดีย์ (เจดีย์สี่ทองซึ่งบรรจุพระเกศของพระพุทธเจ้า) และซุ้มพระเจ้าทันใจ (เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำวัด) กำแพงล้อมบริเวณเจดีย์ซุ้มประตู ซึ่งปรักหักพังตามกาลเวลา

ต่อมามีพระมหาปา เมืองแปง ซึ่งเป็นพระกรรมฐานได้ธุดงค์มาพบเจดีย์ ซึ่งเห็นว่าเป็นวัดที่เก่าแก่ และเป็นที่ยืนสงบวิเวก เหมาะสมที่จะปฏิบัติธรรม จึงได้เจริญกรรมฐานประจำอยู่ที่นี่ ต่อมาก็ได้มีผู้ทราบข่าวก็พากันขึ้นไปฟังธรรม จึงได้เจริญกรรมฐานประจำอยู่ที่นี่ ต่อมาก็ได้มีผู้ทราบข่าวก็พากันขึ้นไปฟังธรรม เจริญกรรมฐาน ถวายทาน และก็ได้เกิดศรัทธา ได้ช่วยกันสร้างวิหารหน้าซุ้มพระเจ้าทันใจ เพื่อเป็นที่บำเพ็ญกุศล

ต่อมาได้ช่วยกันบูรณะองค์เจดีย์ให้ดูดีขึ้น (และได้ก่อหุ้มองค์เดิมเพื่อให้มีขนาดใหญ่ขึ้นอีกหลายครั้ง)

ใน พ.ศ. 2410 ได้มีคหบดีชาวพม่า ได้นำช่างจากมณฑลตะเลมาทำการบูรณะเปลี่ยนรูปทรงของเจดีย์กำแพง ซุ้มประตูเป็นศิลปะแบบพม่า และได้สร้างวิหารไม้สักอีก 1 หลัง ใน พ.ศ. 2524 (ในปัจจุบันทรุดโทรมมากยังไม่ได้บูรณะ)

ใน พ.ศ. 2460 ได้ทำการบูรณะใหม่อีกครั้ง พร้อมกับศรัทธาสร้างเจดีย์พระอรหันต์แปดทิศ ขึ้นอีก 1 องค์ ในช่วงติดต่อกันนั้น มีฤาษีอุส่วยได้เกิดศรัทธา จึงได้สร้างเจดีย์ขึ้นอีกองค์หนึ่งใน พ.ศ. 2470-2474 (เจดีย์พระฤาษี)

ในปี พ.ศ. 2528 ได้เกิดพายุและฟ้าผ่ายอดเจดีย์สี่ทองหักพังลงมา ต่อมาได้ทำการบูรณะใน

ปี พ.ศ. 2533 ซึ่งได้กระเทาะปูนเดิมออกแล้วก่อฉาบใหม่ตรงรูปทรงระฆังคว่ำได้ติดกระจก ตรงยอดลงรักปิดทองเปลี่ยนยอดฉัตรใหม่พร้อมติดสายล่อฟ้าเพื่อกันฟ้าผ่า

วัดม่อนจำศีล ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา วันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ. 2492 เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 49 เมตร ยาว 50 เมตร และได้ทำการผูกพัทธสีมาเมื่อ 6 เมษายน พ.ศ. 2535

❖ วัดป่าต้นกุ่มเมือง

วัดป่าต้นกุ่มเมือง หมู่ 4 ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ก่อตั้งครั้งแรกเมื่อไหร่ไม่ปรากฏหลักฐานการบันทึกการเก็บข้อมูล แต่ตามประวัติผู้เฒ่าผู้แก่เล่าขานต่อๆ มาว่า เดิมมีชื่อว่า วัดป่าดงตัน (ป่าพุทรา) และวัดแห่งนี้มีของดีคือพระพุทธรูปทองคำสองพี่น้อง และมีเจดีย์ที่เก่าแก่ ซึ่งเป็นของศักดิ์สิทธิ์ชาวบ้านนับถือเคารพบูชา และชาวน้ำนี้ได้แผ่ขยายเป็นวงกว้างออกไปทั่วล้านนา และชาวน้ำทราบถึงเจ้าแม่จามเทวี

ในช่วงปี พ.ศ. 1251-1257 เจ้าแม่จามเทวีจึงได้ชักชวน เสนาอำมาตย์และบริวารทั้งหลายพากันเดินทางมากราบสักการะบูชา พระพุทธรูปทองคำสองพี่น้อง และเจดีย์ ระหว่างการเดินทางมาจากเมืองศรีบุญชัย (จังหวัดลำพูน) ถึงวัดป่าตัน ได้ผ่านมาหลายหมู่บ้าน มีอยู่หมู่บ้านหนึ่ง ชาวบ้านหมู่บ้านนั้นทราบข่าวการเดินทางมาของเจ้าแม่จามเทวีชาวบ้านจึงได้นำสินค้าออกมาวางขายตามข้างถนนหนทาง พอเจ้าแม่จามเทวีเดินทางผ่านมาถึงบริเวณหมู่บ้านแห่งนี้ เห็นชาวบ้านนำสินค้ามาวางขายตามข้างถนนหนทาง จึงได้เอ่ยคำพูดขึ้นว่าหมู่บ้านแห่งนี้ น่าจะเป็นกาด (ตลาด)

และต่อมาชาวบ้านได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านกาด (บ้านกาดใต้ หมู่ที่ 7 ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ในปัจจุบัน) แล้วก็เดินทางมากราบสักการะบูชาของดีแห่งวัดป่าตัน

และต่อมาอีกนานเท่าไรและเหตุใดไม่ทราบได้ มีผู้เฒ่าผู้แก่เล่ากันว่าวัดป่าตันไม่มีพระภิกษุสงฆ์มาจำวัดอยู่ขาดการดูแลรักษา จึงได้มีต้นไม้ต้นหญ้าขึ้นเต็มบริเวณวัด และมีเถาวัลย์เลื้อยเจดีย์เต็มไปหมด จึงได้กลายเป็นวัดร้าง ต่อมาชาวบ้านเห็นควรว่า ควรจะบูรณะวัดแห่งนี้ขึ้นมาใหม่ เพื่อเป็นที่บำเพ็ญกุศลทางพุทธศาสนา เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจของชาวบ้าน จึงได้ตั้งขึ้นมาเป็นวัดอีกครั้งในปี พ.ศ. 1729 แล้วมาประกอบพิธีผูกพัทธสีมา ประมาณ พ.ศ. 2486 เขตวิสุงคามสีมา กว้าง 4 เมตร ยาว 9 เมตร ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2272 – 2275 มีทหารพม่าได้บุกเข้ามายึดนครลำปาง นำทัพโดยท้าวหมายศมาจากเมืองศรีบุญชัย ได้บุกยึดนครลำปางได้ครั้งหนึ่ง แล้วยึดเอาวัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นฐานทัพ เพื่อจะบุกเข้ามายึดครองเมืองนครลำปาง ระหว่างทางนำทัพจากวัดพระธาตุลำปางหลวงเข้าตีเมืองนครลำปางต้องผ่านวัดป่าตัน แต่ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นไม่ยอมให้ทัพพม่าผ่านไปได้อย่างง่าย และชาวบ้านได้รวมพลังสามัคคีช่วยกันตั้งทัพต่อสู้ศึกพม่า เพื่อคุ้มครองป้องกันเมืองนครลำปาง โดยการนำทัพของสมภารวัดนายาง ซึ่งเป็นพระภิกษุในขณะนั้น มีวิชาอาคมเลื่องลือพรายสำแดงอิทธิฤทธิ์ต่างๆ คนทั้งหลายในจังหวัดนั้นพากันนิยมนับถือว่าเป็นผู้มีบุญ จึงพากันมาเป็นบริวารมาก สมภารวัดสามขาม, วัดบ้านพ่อน ก็พากันสืบทอดมาเป็นเสนาขวา ซ้าย ของสมภารวัดนายางผู้มีบุญนั้น เกิดเป็นช่องซันกักหนึ่ง รวมไพร่พลตั้งทัพสู้กับทัพของพม่า สู้กันอยู่หลายวันผลสุดท้ายน้ำน้อยย้อมแพ้ไฟ ชาวบ้านป่าดงตันก็พ่ายแพ้แก่ทหารพม่าเพราะกำลังพลไม่ได้รับการฝึกฝนในการสู้รบ และอาวุธก็สู้เขาไม่ได้ ทัพค่ายบ้านป่าดงตันก็แตกสลายพ่ายแพ้ทัพของพม่า วัดป่าตันจึงถูกพม่ายึดครอง แล้วต่อมาเจ้าพ่อหนานทิพย์ช้างได้กอบกู้ต่อสู้อันได้สำเร็จ โดยข้ามกำแพงด้วยการลอดทาง

ระบายน้ำ บุกเข้ายิงทำวามหายศเสียชีวิตที่วัดลำปางหลวง ทักษของพม่าจึงแตกพ่ายหนีไป และวัดป่าตัน จึงได้ชื่อใหม่ว่า “วัดป่าตันตุ้มเมือง” (ตุ้ม หมายถึง พยุเมืองนครลำปางไว้) และต่อมาได้เปลี่ยนเป็น วัดป่าตันกุ่มเมือง (กุ่ม หมายถึง ป้องกัน หรือ คุ่มครอง) ในปี พ.ศ. 2418 วัดป่าตันกุ่มเมืองได้เปิด การศึกษา มีโรงเรียนปริยัติธรรมแผนธรรมะสอนแก่พระเณรและชาวบ้านผู้ที่สนใจ วัดป่าตันกุ่มเมืองมี การบริหารและปกครองโดยมีเจ้าอาวาส 7 รูป คือ พระมหาป่า, พระอธิการปิ่นตา, พระอธิการปิ่นใจ, พระวินัยธรณี พ.ศ. 2490 – 2497 พระอธิการคำอ้าย ศรีธมโม พ.ศ. 2489 พระอธิการเรียน สุธมโม, พระครู หล้า วิฑิตจิตโต ปัจจุบันวัดป่าตันกุ่มเมือง มีเนื้อที่ 13 ไร่ 1 งาน 93 ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ 23403, 23404 อาณาเขตทิศเหนือประมาณ 5 เส้น 5 วา จรดหมู่บ้าน ทิศใต้ประมาณ 4 เส้น 4 วา 1 ศอก จรดถนนสาธารณะ ทิศตะวันออกประมาณ 4 เส้น 8 วา 1 ศอก จรดทุ่งนาและสวนเอ๊กชน ทิศ ตะวันตกประมาณ 1 เส้น 1 งาน จรดโรงเรียนบ้านป่าตันกุ่มเมือง

❖ วัดสามัคคีบุญญาราม (สำนักสงฆ์ศรีสุบรรพตเดิม)

วัดสามัคคีบุญญารามในปี พ.ศ. 2536 ท่านพระครูภาณุธรรมนิवास (หลวงปู่หลวงกตปุญญ โย) ได้ไปสร้างสำนักสงฆ์ศรีสุบรรพตขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นวัดสาขาของวัดป่าสำราญนิवास โดยตั้งอยู่ใน พื้นที่บ้านหัวทุ่ง ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยมีคุณระวุฒิ แจ่มมงคล ซึ่งเป็นคน จังหวัดสมุทรปราการ เป็นผู้ถวายที่ดินให้กับหลวงปู่

ครั้งแรกหลวงปู่ได้เดินทางจากวัดป่าสำราญฯ ไปดูสถานที่ก่อนซึ่งในขณะนั้นการเดินทาง ลำบากมาก ทางรถยนต์เข้าเกือบไม่ถึง เพราะเป็นทางรถมอเตอร์ไซด์ค์ของชาวบ้านที่เข้าไปหาของป่า มาขาย พอไปถึงที่หลวงปู่ก็บอกว่า “เป็นสถานที่ที่เหมาะสมกับการบำเพ็ญสมณะธรรมมาก เพราะ เป็นที่ห่างไกลจากหมู่บ้านพอสมควรและอากาศก็ปลอดโปร่งเย็นสบาย”

หลวงปู่จึงจัดรูป 5 ดอก บอกเจ้าที่เจ้าทางในสถานที่นั้นให้ได้รับทราบ จึงถือได้ว่าสำนักสงฆ์ ศรีสุบรรพต ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2536 นี้เอง จากนั้นได้มีการก่อสร้างกุฏิและศาลาชั่วคราวหลัง เล็กๆ พอที่จะเป็นที่อยู่อาศัยและทำวัตรไหว้พระสวดมนต์และเป็นที่ฉันเช้าได้

ต่อมาได้มีการพัฒนา มีการก่อสร้างหลายๆ อย่างตามมา คือ สร้างกุฏิถาวร สร้างศาลาหลัง ใหม่ให้มั่นคงแข็งแรงมากขึ้นกว่าเดิม และได้ทำการสร้างถนนลาดยางเป็นทางเข้าสำนักสงฆ์แห่งใหม่ เป็นที่เรียบร้อย จนการเดินทางสะดวกสบายขึ้นกว่าเดิมหลายเท่า

หลวงปู่หลวงได้อุญจำพรรษาอย่างเป็นทางการเป็นจริงเป็นจังที่สำนักสงฆ์ศรีสุบรรพต เมื่อเข้าพรรษาในปี พ.ศ. 2537 โดยอยู่จำพรรษาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี คือ พ.ศ. 2537 – 2539 แต่หลวงปู่จะกลับลงไป ที่วัดป่าสำราญนิवासบ้างในบางโอกาส เช่น เมื่อมีญาติโยมนิมนต์เพื่อทำบุญ มีการบวชพระหรือวัน สำคัญในทางพระพุทธศาสนา หรือพักค้างคืนหนึ่งคืน

ในปัจจุบันสำนักสงฆ์ศรีสุบรรพตได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการนำไฟฟ้า ถนนเข้าวัด ตลอดจนถึงอาคารเสนาสนะต่างๆ นอกจากนี้ยังสร้างพระเจ้าตนหลวงนครลำปาง (พระนาคปรก) ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เด่นเป็นสง่าเห็นมาแต่ไกล นอกจากนี้ยังเป็นที่ยึดถือปฏิบัติของพระครูภาณุธรรม นิवास (หลวงปู่หลวง กตปุญญโย) ปัจจุบันได้รับวิสุงคามสีมา และเปลี่ยนชื่อเป็นวัดสามัคคีบุญญาราม

2) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้แก่

- ❖ ทะเลสาบวังเฮือหรือ “ทะเลลำปาง” ตั้งอยู่ที่บ้านผาลาดหมู่ที่ 4 ตำบลพระบาท

ด้านสังคม

ปัจจุบันประชากรในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีจำนวนทั้งสิ้น 60,686 คน เป็นชาย 29,201 คน เป็นหญิง 31,485 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 22,994 หลังคาเรือน

ตำบลชมพู	ชาย	9,910	หญิง	10,851	รวม 20,761 คน
ตำบลปงแสนทอง	ชาย	8,574	หญิง	9,274	รวม 17,848 คน
ตำบลพระบาท	ชาย	6,080	หญิง	6,469	รวม 12,549 คน
ตำบลกล้วยแพะ	ชาย	4,637	หญิง	4,891	รวม 9,528 คน

(ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2555 :ที่มงานทะเบียนราษฎรสำนักปลัดเทศบาล)

ลักษณะสังคมและชุมชน

เนื่องจากเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีพื้นที่กว้างขวางถึง 195.49 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบและที่ราบลุ่มแม่น้ำที่เหมาะสมกับการเกษตรประชากรส่วนใหญ่จึงมีลักษณะการกระจายตัวอยู่ทั่วไป และเกาะกลุ่มตามแนวริมฝั่งแม่น้ำวังและถนนสายหลักๆ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. บริเวณริมฝั่งแม่น้ำวังทั้งด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตก บริเวณนี้เป็นบริเวณที่มีประชากรหนาแน่นมากที่สุดเพราะความสะดวกในการคมนาคมทางน้ำ และการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ชุมชนในบริเวณนี้ได้แก่บ้านปงแสนทอง บ้านศรีปงชัย บ้านยาเป่า บ้านต้า บ้านหมอสม บ้านแม่ก๊วย บ้านฟ่อน บ้านชมพูและบ้านลำปางกลาง

2. บริเวณริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1036 ราษฎรส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทลื้อที่มีวัฒนธรรมทางภาษาเป็นของตนเองซึ่งอพยพมาจากแคว้นสิบสองปันนามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้ตั้งแต่สมัยโบราณชุมชนในบริเวณนี้ได้แก่บ้านกล้วยแพะ บ้านกล้วยหลวง บ้านกล้วยม่วงบ้านกล้วยกลางและบ้านหัวฝายที่ปัจจุบันยังคงรักษาวัฒนธรรมทางภาษาของตนเองไว้

3. บริเวณริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 ชุมชนในบริเวณนี้ได้แก่บ้านปงแสนทอง บ้านไร่ช่วงเปา บ้านไร่นาน้อย บ้านทุ่งกู่ด้าย บ้านหนองห้าตะวันตก

4. บริเวณศาลากลางจังหวัดใหม่เนื่องจากมีการตั้งสถาบันอุดมศึกษาและย้ายศูนย์ราชการจังหวัดลำปางมาตั้งในบริเวณนี้จึงมีการก่อสร้างหอพักและหมู่บ้านจัดสรรขึ้นมารองรับแต่ประชากรในบริเวณนี้ยังมีไม่หนาแน่นนัก

5. บริเวณบ้านผาลาดซึ่งมีการตั้งบ้านเรือนอยู่สองริมฝั่งถนนลำปาง-เด่นชัยทางแยกเข้าไปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เกาะโดยทิศตะวันออกเป็นกลุ่มของคนพื้นเมืองดั้งเดิมส่วนทางด้านทิศตะวันตกของถนนเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชนชาวเข่าที่อาศัยอยู่รวมกลุ่มกันและยังคงรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนชาวเข่าทั้งวัฒนธรรมทางด้านภาษาและการแต่งกาย

การจัดตั้งชุมชน

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครได้จัดตั้งชุมชนย่อยขึ้นตามนโยบายกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนของตนเองเพื่อให้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นปัจจุบันมีชุมชนทั้งหมด 63 ชุมชนดังนี้

ตำบลปงแสนทอง	21	ชุมชน
ตำบลชมพู	20	ชุมชน
ตำบลพระบาท	16	ชุมชน
ตำบลกล้วยแพะ	6	ชุมชน

ด้านการเมืองการบริหาร

1. ด้านการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นในกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปี โดยการจัดทำประชาคมเพื่อรับทราบปัญหาความต้องการเพื่อเทศบาลจะได้นำข้อมูลมาจัดทำโครงการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

2. ด้านการส่งเสริมการเลือกตั้ง

ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 50,829 คน (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2555) ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครให้ความสนใจกับกิจกรรมทางการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นกว่าที่ผ่านมา จากประวัติการลงแข่งขันทางการเมืองที่มีผู้สนใจเข้าสมัครรับเลือกตั้งมากขึ้นจากเดิมไม่มีผู้ใดลงสมัครรับเลือกตั้งแข่งขันดังสถิติการออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งดังนี้

- การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล วันที่ 2 พฤษภาคม 2547 มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ร้อยละ 65
- การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล วันที่ 12 ธันวาคม 2547 มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ร้อยละ 70.13
- การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีวันที่ 19 มิถุนายน 2548 มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งร้อยละ 68.72
- การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีวันที่ 20 สิงหาคม 2549 มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งร้อยละ 71.82
- การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล วันที่ 8 มิถุนายน 2551 มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ร้อยละ 62.24
- การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลแทนตำแหน่งที่ว่าง วันที่ 22 พ.ย. 2552 มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งร้อยละ 56.73
- การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีวันที่ 26 กันยายน 2553 มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งร้อยละ 68.58

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

ข้อมูลจำนวนบุคลากรของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

หน่วยงาน	พนักงานเทศบาล (คน)			ลูกจ้างประจำ (คน)			พนักงานจ้างภารกิจ (คน)			พนักงานจ้างทั่วไป (คน)			รวมทั้งสิ้น (คน)
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ปลัดเทศบาล / รองปลัดเทศบาล	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4
สำนักปลัดเทศบาล	6	9	15	5	1	6	5	2	7	43	14	57	85
กองวิชาการและ แผนงาน	3	7	10	-	-	-	2	-	2	5	3	8	20
กองคลัง	3	12	15	3	2	5	-	2	2	10	13	23	45
กองช่าง	12	4	16	3	-	3	13	-	13	61	7	68	100
กองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม	3	8	11	5	-	5	5	1	6	68	5	73	95
กองการศึกษา	1	10	11	-	-	-	23	-	23	2	5	7	41
กองสวัสดิการสังคม	1	7	8	-	-	-	-	1	1	4	5	9	18
งานตรวจสอบภายใน	1	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
รวมทั้งสิ้น	34	58	92	16	3	19	48	6	54	193	52	245	410

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่มา : งานการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ด้านการศึกษาศาสนาประเพณีศิลปวัฒนธรรม

1) การศึกษา

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบ อยู่จำนวน 12 แห่ง ไม่มีสถานศึกษาในสังกัด แต่ได้ให้การสนับสนุนสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ดังนี้

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	จำนวน	15	แห่ง
2. โรงเรียนขยายโอกาส	จำนวน	2	แห่ง
3. โรงเรียนมัธยมศึกษา (สังกัดกรมสามัญศึกษา)	จำนวน	2	แห่ง
4. มหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, มหาวิทยาลัยเนชั่นลำปาง)	จำนวน	2	แห่ง
5. โรงเรียนอาชีวศึกษา (เอกชน)	จำนวน	1	แห่ง
6. สถาบันการอาชีวศึกษา	จำนวน	1	แห่ง
7. วิทยาลัยระดับอุดมศึกษา (เอกชน)	จำนวน	1	แห่ง
8. โรงเรียนอนุบาลศึกษา (เอกชน)	จำนวน	1	แห่ง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีดังนี้

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	หมู่ที่	ตำบล
1.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดกล้วยหลวง	1	กล้วยแพะ
2.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดม่อนจำศีล	1	พระบาท
3.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดหนองห้า	7	พระบาท
4.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโทกหัวช้าง	3	พระบาท
5.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบุญเกิด	2	พระบาท
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาลาด	4	พระบาท
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกาต	7	ปงแสนทอง
8.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากกล้วย	4	ปงแสนทอง
9.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่บ้านน้อย	5	ปงแสนทอง
10.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพ่อน	2	ชมพู
11.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศรีหมวดเกล้า	4	ชมพู
12.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองยาง	8	ชมพู

2) ศาสนา

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและนับถือศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู ซิกข์เป็นบางส่วน

● วัดในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	จำนวน	44	แห่ง
● สำนักสงฆ์	จำนวน	3	แห่ง
● โบสถ์คริสต์ียน	จำนวน	4	แห่ง
● ศูนย์โยเร	จำนวน	1	แห่ง

3) ประเพณีศิลปวัฒนธรรม

เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นของตนเองสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตกาล มีภาษาท้องถิ่นของชาวไทยล้านนา ไทลื้อ ภาษาเมี่ยน (เย้า) ประเพณีที่สำคัญมีดังนี้

- ประเพณีการบวช
- ประเพณีเรียกขวัญ
- ประเพณีปีใหม่เมือง (สงกรานต์) มีขึ้นระหว่างวันที่ 13 – 15 เมษายนของทุกปี
- ประเพณีแ้วสาว
- การฟ้อนผีเดือน 5 – เดือน 7 (ช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน)
- การทอดกฐินผ้าป่า
- ประเพณีตานก๋วยสลาก (สลากภัต) ระหว่างเดือนสิบสองเป็ง (วันเพ็ญเดือนสิบ) ถึงเดือนเกี๋ยงเป็ง (วันเพ็ญเดือนสิบเอ็ด)
- ประเพณีลอยกระทงและล่องสะเปาเดือนพฤศจิกายน มีกิจกรรมการประกวดกระทงขบวนแห่รื่นเริง
- ประเพณีเข้าพรรษาเดือนกรกฎาคม มีกิจกรรม ถวายเทียนพรรษาและพิธีทางสงฆ์
- ประเพณีตักบาตรวันขึ้นปีใหม่เดือนมกราคม มีกิจกรรมตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง
- ประเพณีทำบุญสมโภชพระธาตุ มีกิจกรรมทำบุญสวดเบิกพระธาตุ

ด้านการสาธารณสุข

1) สถานบริการสาธารณสุข

เทศบาลเมืองเขลางค์นครไม่มีสถานบริการสาธารณสุขในความดูแล แต่มีกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมที่มีเจ้าหน้าที่ทางด้านสาธารณสุขรับผิดชอบดูแลงานด้านป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ งานสุขาภิบาลอนามัยและสิ่งแวดล้อม งานส่งเสริมสุขภาพ งานรักษาความสะอาด งานกองทุนหลักประกันสุขภาพ และงานสัตวแพทย์ ซึ่งจะประสานงานการปฏิบัติและสนับสนุนงบประมาณกับสถานบริการสาธารณสุขสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน 7 แห่ง ให้การดูแลรักษาพยาบาลแก่ประชาชน โดยเทศบาลได้ให้การอุดหนุนงบประมาณให้ส่วนหนึ่ง ดังนี้

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านศรีหมวดเกล้า
2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านกาต
3. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านแม่กีย
4. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านโทกหัวช้าง
5. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านกล้วยม่วง
6. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านฟ่อน
7. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล บ้านกล้วยแพะ

2) สุสานและฌาปนสถาน

สุสานและฌาปนสถานในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีจำนวนดังนี้

1. สุสาน (เอกชน)	จำนวน	5	แห่ง
2. ฌาปนสถาน (ชุมชน)	จำนวน	25	แห่ง

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) แหล่งน้ำ

แม่น้ำสายสำคัญที่ไหลผ่านเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร คือ แม่น้ำวัง ที่ไหลผ่านช่วงตำบลปลงแสนทองและตำบลชมพู เป็นระยะทางประมาณ 12 กิโลเมตร สภาพแม่น้ำต้นเขินปริมาณน้ำลดลงทุกปี และน้ำคุณภาพไม่ดีขึ้นเนื่องจากการปล่อยน้ำเสียจากบ้านพักอาศัย โรงงานอุตสาหกรรม ร้านอาหาร

นอกจากนี้ พบว่าในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอื่น ๆ อาทิ ห้วยพูนก ห้วยปานาด ทะเลสาบวังเหือ สถานีสูบน้ำบ้านลำปางกลางตะวันตก สถานีสูบน้ำบั้งวังแก้ว และโครงการสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้าของกลุ่มทำนบบ้านกล้วยแพะ

2) ขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครที่เทศบาลได้ดำเนินการจัดเก็บเองมีปริมาณประมาณ 42 ตันต่อวัน หรือประมาณครัวเรือนละ 1.8 กิโลกรัมต่อวัน หรือประมาณ 0.7 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน จากแนวโน้มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีการประกอบกิจการพาณิชย์และอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น มีแนวโน้มการขยายตัวของชุมชนและการตั้งบ้านเรือนเพิ่มขึ้นทำให้ปริมาณขยะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในแต่ละปี ปัจจุบันเทศบาลได้จ้างเหมาเอกชนในการกำจัดขยะโดยมีบ่อกำจัดอยู่ที่ตำบลกล้วยแพะ

ด้านการสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม

เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีภารกิจในการสงเคราะห์ประชาชน 3 ลักษณะดังนี้คือ

1) การให้คำแนะนำปรึกษาแก่ผู้ประสบปัญหาด้านสังคมเช่น ปัญหาพฤติกรรมอารมณ์ และปัญหาทางด้านจิตใจให้บริการที่สำนักงานและให้บริการทางโทรศัพท์

2) การประสานงานกับองค์กรภาครัฐและเอกชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมเช่น การขอรับทุนการศึกษา การขอรับการฝึกอาชีพ การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย การส่งบุคคลที่ไร้ที่พึ่งเข้าสถานสงเคราะห์ การส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอาชีพในสถาบันฝึกอาชีพต่างๆ ซึ่งรูปแบบการให้การช่วยเหลือมีทั้งที่เป็นวัสดุสิ่งของหรือเงินแล้วแต่สภาพปัญหาและความต้องการของผู้ประสบปัญหา รวมถึงการรับเข้าสถานสงเคราะห์

3) การให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสประเภทต่างๆ ดูแลคุ้มครองสิทธิเด็กทั้งกลุ่มเด็กพิการ เด็กกำพร้า เด็กถูกทอดทิ้ง เด็กที่อาศัยอยู่กับครอบครัวที่ยากจนกลุ่มเยาวชนที่ไม่ได้รับการศึกษา กลุ่มสตรีที่ไม่มีอาชีพเพื่อคุ้มครองสิทธิสตรี กลุ่มผู้พิการ กลุ่มผู้ป่วยเอดส์ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ประสบสาธารณภัยครอบครัว ผู้ด้อยโอกาสทางด้านเศรษฐกิจด้วยงบประมาณของเทศบาลเพื่อบรรเทาปัญหาและความเดือดร้อน บำรุงขวัญกำลังใจของประชาชนให้สามารถต่อสู้ชีวิตอยู่ในสังคมได้

ตามอัตราภาพ โดยมีรูปแบบการให้ความช่วยเหลือเช่น มอบเครื่องอุปโภคบริโภคเครื่องแต่งกาย ชุดนักเรียน เครื่องกันหนาว นมผง วัสดุก่อสร้าง

นอกจากนี้งานสังคมสงเคราะห์เทศบาลเมืองเขลางค์นครได้ให้การสงเคราะห์ตามภารกิจ การถ่ายโอนกิจกรรมเกี่ยวกับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพคนพิการ และเบี้ยยังชีพผู้ป่วย เอตส์

การให้การสงเคราะห์ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ประเภทที่ให้การสงเคราะห์	ปีงบประมาณ 2553		ปีงบประมาณ 2554	
	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)
1. สงเคราะห์ผู้ประสบภัยธรรมชาติและสาธารณภัย				
1.1 ภัยหนาว	16,899	2,521,320	2,630	394,500
1.2 อัคคีภัย	5	78,220	5	13,000
1.3 วาตภัย	-	-	-	-
1.4 ภัยจากศัตรูพืช	853	242,460	90	32,400
1.5 ภัยจากลูกเห็บ	-	-	-	-
1.6 ภัยจากโรคพืช (โรคไหม้คอรวง,โรคใบไหม้)	-	-	283	105,318
2. การสงเคราะห์เด็กและครอบครัว				
2.1 สงเคราะห์เด็ก			41	41,000
2.2 สงเคราะห์ครอบครัวผู้มีรายได้น้อย			45	78,300
3. การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม				
3.1 สงเคราะห์ผู้สูงอายุ	1,095	736,300	31	48,000
3.2 สงเคราะห์คนพิการ			8	12,000
3.3 สงเคราะห์ผู้ป่วยเอตส์			-	-
4. ประสานส่งผู้สูงอายุเข้ารับการดูแลในศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดลำปาง	-	-	-	-
5. สนับสนุนการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมของผู้ติดเชื้อ เอช ไอ วี	21	28,146	30	20,000
6. เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	1,046	6,587,000	จ่ายจากงบประมาณเทศบาล เดือน ต.ค. 53 – มี.ค. 54 694 จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ตั้งแต่เดือน เม.ย. 54 – ก.ย. 54 8,113	2,111,000 47,586,500

ประเภทที่ให้การสงเคราะห์	ปีงบประมาณ 2553		ปีงบประมาณ 2554	
	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)
7. เบี้ยยังชีพผู้พิการ	390	2,386,000	จ่ายจากงบประมาณเทศบาล เดือน ต.ค. 53 – มี.ค. 54 126	207,900
			จ่ายจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ตั้งแต่เดือน เม.ย. 54 – ก.ย. 54 870	4,928,000
8. เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์	100	589,000	114	653,500
รวม	20,409	13,168,446	13,080	56,231,418

(ที่มา : กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองเขลางค์นคร)

ด้านการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการป้องกันภัยต่างๆ ของประชาชน

เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดภัยพิบัติต่างๆ ซึ่งการดูแลในเรื่องสำคัญต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่าย จึงได้จัดตั้งเป็นกองอำนวยความสะดวกป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ที่มีภาระหน้าที่ในการเตรียมการวางแผนอำนวยความสะดวกและกำกับดูแลการปฏิบัติทั้งทางด้านกฎหมายและด้านการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การป้องกันบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติต่างๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ให้เป็นองค์กรระดับท้องถิ่นที่มีหน้าที่เตรียมงานด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มีประสิทธิภาพ
2. เป็นศูนย์อำนวยความสะดวกป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตเทศบาลในยามปกติและเป็นองค์กรประสานกับหน่วยงานฝ่ายทหารในภาวะปกติหรือในภาวะสงคราม
3. เป็นองค์กรที่ศึกษาค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับการจัดวางมาตรการในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย หรือภายหลังเกิดภัย
4. เป็นองค์กรประสานการปฏิบัติการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกับฝ่ายทหารและร่วมดำเนินงานด้านความมั่นคงของประเทศ

โดยกองอำนวยความสะดวกป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลเมืองเขลางค์นครได้เตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อพร้อมรับกับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครและพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

- การป้องกันและระงับอัคคีภัย
- การป้องกันและบรรเทาปัญหา อุทกภัย วาตภัย

- การป้องกันภัยพื้นที่เสี่ยงภัย
- การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- การกำหนดพื้นที่รับการอพยพประชาชนและส่วนราชการ
- การป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยแล้ง
- การป้องกันและบรรเทาภัยจากสภาวะอากาศหนาว
- การป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
- การป้องกันภัยและบรรเทาภัยทางอากาศ
- การป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม
- การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน
- การแจกจ่ายสิ่งของช่วยเหลือ

ปัจจุบันมีศูนย์อำนวยการหลักตั้งอยู่ที่ถนนวิชิตวุฒดาเนิน ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 0-5421-9199 และขยายจุดบริการงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ครอบคลุม ทั้ง 4 ตำบล ดังนี้

- ศูนย์ประจำการตำบลปงแสนทอง ตั้งอยู่ที่ โรงเรียนป่าตันกุ่มเมือง
- ศูนย์ประจำการตำบลชมพู ตั้งอยู่ที่ โรงเรียนบ้านยาเป่า
- ศูนย์ประจำการตำบลพระบาท ตั้งอยู่ที่ งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ศูนย์ประจำการตำบลกล้วยแพะ ตั้งอยู่ที่ โรงเรียนบ้านหัวฝาย

1) การติดต่อทางวิทยุสื่อสาร

นามเรียกขาน	ม่วงคำ
ความถี่หลัก	162.525
ความถี่รอง	162.175

2) อัตรากำลังศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

- พนักงานเทศบาลสามัญ	1	คน
- ลูกจ้างประจำ	4	คน
- พนักงานจ้าง	38	คน
- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	234	คน

3) อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้

• รถดับเพลิงแบบผจญเพลิง	ขนาดบรรจุน้ำ	2,000 ลิตร	จำนวน	2	คัน
• รถยนต์บรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง	ขนาดบรรจุน้ำ	10,000 ลิตร	จำนวน	4	คัน
• รถยนต์บรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง	ขนาดบรรจุน้ำ	5,000 ลิตร	จำนวน	1	คัน
• รถยนต์บรรทุกน้ำช่วยดับเพลิง	ขนาดบรรจุน้ำ	6, 000 ลิตร	จำนวน	1	คัน
• รถดับเพลิงบันไดหอน้ำ	ขนาดความสูง	32 เมตร	จำนวน	1	คัน
• รถยนต์กู้ภัย ขนาดกลาง			จำนวน	2	คัน
• รถยนต์ตรวจการ			จำนวน	2	คัน

- รถยนต์ตรวจการดับเพลิง ขนาด 800 ลิตร จำนวน 2 คัน
- เครื่องสูบน้ำ ชนิดใช้น้ำมันเบนซิน จำนวน 10 เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำ ชนิดใช้มอเตอร์ไฟฟ้า(ไตรโว) จำนวน 16 เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำดับเพลิงชนิดหาบหาม จำนวน 3 เครื่อง

สถิติสาธารณภัยในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ปี พ.ศ.	ประเภทสาธารณภัย				รวมงบประมาณ (บาท)
	อุทกภัย (ครั้ง)	วาตภัย (ครั้ง)	อัคคีภัย (ครั้ง)	อื่นๆ (ครั้ง)	
2550	1	4	1	-	252,015.40
2551	-	5	1	-	145,626.50
2552	-	1	2	-	70,000
2553	-	2	4	-	386,977
2554	1	1	3	-	87,388

(ที่มา : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัดเทศบาลเมืองเขลางค์นคร)

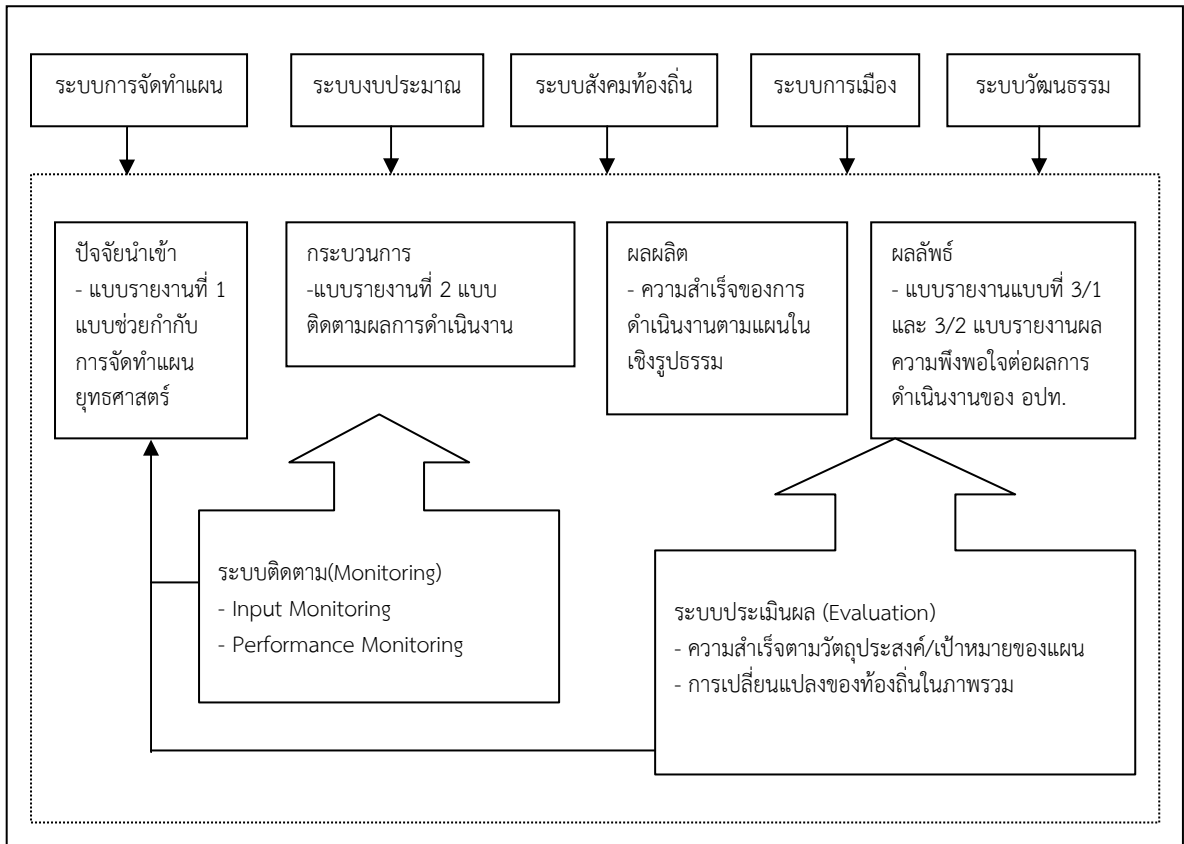
1.3 ผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2554)

การติดตามและประเมินผล ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่ โดยที่ “การติดตาม” หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งออกแบบมาเพื่อให้ป้อนข้อมูลกลับเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และประสิทธิภาพของการดำเนินงาน หากโครงการมีระบบการติดตามที่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ต้นทุนดำเนินการต่าง ๆ เช่น การให้ข้อมูลป้อนกลับที่เกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายของโครงการต่าง ๆ การระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการและการเสนอทางแก้ปัญหา การติดตามความสามารถในการเข้าถึงโครงการของกลุ่มเป้าหมาย การติดตามประสิทธิภาพในการดำเนินงานของส่วนต่าง ๆ ในโครงการ และการเสนอวิธีการปรับปรุงการดำเนินงาน

ในส่วนของ การ “ประเมินผล” เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินการเช่นเดียวกับการติดตาม เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขต หรือการยุติการดำเนินการ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน การประเมินผลแผนงานจึงเป็นสิ่งที่บ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งการติดตามและประเมินผลยังเป็นการตรวจสอบดูว่ามีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร (งบประมาณ) เพียงใด ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและการตัดสินใจต่อไป นอกจากนี้การประเมินผลยังถือเป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าและการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีความเที่ยงตรง เป็นปรนัย เชื่อถือได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีอย่างไรก็ตาม แต่หากไม่สามารถบ่งชี้ถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังนั้น “ระบบติดตาม” จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึง “ระบบประเมินผล” ที่คอยเป็นตัวบ่งชี้ว่า ผลจากการดำเนินงานเป็นไปตามหรือบรรลุเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไข ขยายขอบเขต หรือแม้แต่ยุติการดำเนินงาน

การวางระบบติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานความคิดว่าระบบติดตามและประเมินผลไม่อาจแยกตัวเองออกจากระบบการบริหารแผนทั้งหมด ดังนั้น ระบบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าที่แผนพัฒนาจะดำเนินการจึงเป็นเหมือนบริบทที่ย่อมจะส่งผลต่อการบริหารแผนพัฒนาและจะส่งผลต่อการติดตามและประเมินผลด้วยเช่นกัน ดังนั้น ระบบติดตามและประเมินผลครั้งนี้จึงมีแนวความคิดตามแผนภาพดังนี้

จากกรอบแนวคิดการวางระบบการติดตามประเมินผลที่แสดงจุดเริ่มต้นของระบบการติดตามว่าเริ่มต้นจากการได้รับทรัพยากรไปเพื่อดำเนินงาน โดยจะมุ่งเน้นการติดตามการใช้ทรัพยากรเมื่อเทียบกับเวลา (Input Monitoring) และการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Performance Monitoring) การวางระบบติดตามในที่นี้จึงเป็นการสร้างระบบเพื่อที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขในเชิงการบริหารแผน เพื่อให้งานดำเนินต่อไปจนจบตามเวลา และยังมีระบบประเมินผลมาว่า เมื่อผลที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนของผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเพียงใด อย่างไรก็ตาม ระบบติดตามและประเมินผลจะได้รับผลกระทบจากการจัดทำแผนการดำเนินงาน นั่นคือ ถ้าได้แผนการดำเนินงานที่สอดคล้องและเอื้อต่อการติดตามและประเมินผล ก็จะทำให้ระบบติดตามและประเมินผลทำหน้าที่ของระบบได้ หากแต่แผนไม่เอื้อต่อการติดตาม เช่น ขาดความชัดเจน หรือมีการปรับกิจกรรมโดยไม่ได้ยึดแผนดำเนินการ ฯลฯ ก็อาจทำให้ระบบติดตามและประเมินผลโดยรวมดังกล่าวมีปัญหาได้

1.3.1 องค์ประกอบของระบบติดตามและประเมินผล

ระบบของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 ส่วนหลักคือ ส่วนปัจจัยนำเข้า (Input) ส่วนของกระบวนการติดตาม (Process) และส่วนการประเมินผลลัพธ์ (Output , Goal) ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ส่วนปัจจัยนำเข้า (Input)

คือ ปัจจัยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมี เพื่อนำเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ แผนยุทธศาสตร์ ผู้ประเมิน ผู้ถูกประเมิน และเครื่องมือในการประเมิน ฯลฯ โดยบทบาทของหน่วยติดตามและประเมินผลต่อปัจจัยนำเข้ก็คือ การเป็นผู้วิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการทบทวนการจัดทำแผนพัฒนาว่าใช้กระบวนการครอบคลุมทุกขั้นตอนหรือไม่อย่างไร

2. ส่วนของระบบการติดตาม (Process)

คือ ช่วงของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ของท้องถิ่น ซึ่งในคู่มือ “การติดตามและประเมินผลการจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ได้กำหนดเป็นการติดตามรายไตรมาส คือ ไตรมาสที่ 1 (ตุลาคม – ธันวาคม) ไตรมาสที่ 2 (มกราคม – มีนาคม) ไตรมาสที่ 3 (เมษายน – มิถุนายน) และไตรมาสที่ 4 (กรกฎาคม – กันยายน) ในแต่ละปีโดยการติดตามดังกล่าว เป็นการติดตามผลขั้นกลางของแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งในการติดตามในขั้นตอนนี้เป็นช่วงที่ทำให้ทราบว่า แผนยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้ดีหรือไม่สามารถวัดได้จริงหรือเปล่า นอกจากนี้ การติดตามในทุกช่วงของแผนยังสามารถเป็น “สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า” ว่าแผนยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้สามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถระดมความคิดในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานที่จะสามารถนำไปสู่การบรรลุแผนที่กำหนดไว้ได้ ซึ่งการรวบรวมข้อมูลในรูปแบบรายงาน การติดตามครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่แบบรายงานที่ 2 แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบไปด้วยการติดตามการดำเนินงานของโครงการ และการเปลี่ยนแปลงโครงการ การติดตามการใช้งบประมาณ การติดตามโครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการใช้

3. ส่วนของการประเมินผลลัพธ์ (Output, Goal)

เป็นการติดตามผลช่วงสุดท้าย หรืออาจถูกเรียกว่า “การประเมินแผนยุทธศาสตร์” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานของแผนยุทธศาสตร์ที่ผ่านมาแต่ละปี ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งจัดทำรายงานผลการติดตามแผนยุทธศาสตร์เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ของท้องถิ่นในแผนต่อไปในอนาคต โดยเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลลัพธ์ ได้แก่ แบบรายงานแบบที่ 3/1 เป็นแบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์โดยมีเนื้อหาที่สำคัญในการประเมิน ได้แก่ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม (ผลจากแบบรายงานแบบที่ 3/2) ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ และการเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่เลือก (ผลจากแบบรายงานแบบที่ 3/2)

4. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 6 ข้อ 28 กำหนดให้ ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- 2) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- 3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- 4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- 5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ

ข้อ 29 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(3) รายงานผล และเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อนายกเทศมนตรีเมืองเขลางค์นคร เพื่อให้นายกเทศมนตรีเมืองเขลางค์นครเสนอต่อสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปีทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

ในการนี้เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ สมาชิกสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารคัดเลือก ตัวแทนประชาคมเมือง ปลัดเทศบาลเมืองเขลางค์นคร และหัวหน้าส่วนราชการบริหารที่คัดเลือกกันเอง

นอกจากนี้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำคู่มือ “การติดตามและประเมินผล การจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการแนะนำแนวทางในการติดตามและประเมินผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้วางระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น ในการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร จึงได้ปฏิบัติตามคู่มือดังกล่าว

วิสัยทัศน์พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

1. วิสัยทัศน์

“เขลางค์นครน่าอยู่ เมืองแห่งการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมสวยงาม ธรรมาภิบาลดีเด่น มุ่งเน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาบริการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ”

2. พันธกิจ การพัฒนาของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมทางบก
2. จัดให้มีและบำรุงรักษาและขยายเขตบริการระบบไฟฟ้าสาธารณะ
3. จัดให้มีและบำรุงรักษาและขยายเขตบริการระบบประปา
4. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของประชาชน
5. จัดให้มีลานค้าชุมชนและตลาดกลางในชุมชน
6. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
7. ส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมเซรามิก
8. พัฒนาให้เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเซรามิก
9. จัดให้มีและขยายบริการสาธารณสุขให้ทั่วถึง
10. กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
11. รณรงค์ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงพิษภัยยาเสพติด
12. ส่งเสริมการศึกษา
13. จัดหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย
14. จัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายแก่ประชาชน
15. สนับสนุนการจัดกีฬาพื้นบ้านและกีฬาเพื่อสุขภาพแก่เยาวชน
16. บำรุงและส่งเสริมศาสนา
17. อนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
18. เสริมสร้างสถาบันครอบครัวและชุมชนให้เข้มแข็งให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือประชาชนด้อยโอกาสและผู้ประสบภัยธรรมชาติและสาธารณภัย
19. สร้างจิตสำนึกให้แก่ชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
20. จัดให้มีสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
21. จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย
22. จัดให้มีระบบกำจัดขยะ
23. พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่
24. ปรับปรุงระบบบริหารงานของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพ
25. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

3. จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

1. การคมนาคมทางบกมีความสะดวกรวดเร็ว
2. มีระบบสาธารณสุขปโภคสาธารณสุขการครอบคลุมทุกพื้นที่
3. ประชาชนมีอาชีพและมีรายได้เพียงพอ
4. เป็นเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรมเซรามิกและการท่องเที่ยวเซรามิก
5. ประชาชนมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ
6. ประชาชนได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง
7. ชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
9. สิ่งแวดล้อมดีไม่มีมลพิษ
10. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน
2. การพัฒนาก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ระบบประปา
3. การพัฒนาขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ
4. การวางผังเมืองรวม

2. ยุทธศาสตร์พัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. การพัฒนาบำบัดและฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และการป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาการก่อสร้างสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

3. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาการสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
2. การพัฒนาการจัดการศึกษา
3. การพัฒนาการส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ
4. การพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. การพัฒนาการป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน
6. การพัฒนาการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน
2. การพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยว
3. การพัฒนาการก่อสร้าง ปรับปรุงและดูแลรักษาแหล่งน้ำ

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเมือง การบริหารแนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา

1. การพัฒนาบุคลากร
2. การปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน
3. การพัฒนาส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในกิจการท้องถิ่น
4. การพัฒนาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

1.3.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ

จากการติดตามการนำแผนงาน/โครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554– 2556) และฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1– 4 มีโครงการในแผน ฯ จำนวนทั้งสิ้น 543 โครงการ งบประมาณ 767,663,290.-บาท (เจ็ดร้อยหกสิบเจ็ดล้านหกแสนหกหมื่นสามพันสองร้อยเก้าสิบบาทถ้วน) บรรจุในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 จำนวน 204 โครงการ โอนงบประมาณมาตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ จำนวน 5 โครงการ และขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสม จำนวน 11 โครงการ รวมจำนวนโครงการทั้งสิ้น 220 โครงการ งบประมาณ 54,436,164 บาท แยกเป็นยุทธศาสตร์การ พัฒนาแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงข้อมูลโครงการพัฒนา ประจำปี พ.ศ. 2554

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	โครงการ ในแผนฯ	โครงการ ที่นำมา ดำเนินงาน	คิดเป็น ร้อยละ	งบประมาณ ในแผนฯ	งบประมาณ ที่นำมาดำเนินงาน	คิดเป็น ร้อยละ	งบประมาณ ที่เบิกจ่าย	คิดเป็น ร้อยละ
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	125	35	28	157,061,710	25,922,070	16.50	8,438,573.91	32.55
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	25	4	16	66,100,000	3,360,000	5.08	210,697.10	6.27
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านสังคม	145	58	40	155,656,120	16,524,204	10.62	13,269,285.50	80.30
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ	33	17	51.52	155,633,050	583,500	0.37	341,337	58.49
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนา การเมืองการบริหาร	215	106	49.30	233,212,410	8,046,390	3.45	2,753,021.4	34.21
รวม	543	220	40.52	767,663,290	54,436,164	7.09	25,012,914.91	45.95

โดยมีโครงการที่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จจำนวนทั้งสิ้น 170 โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินงาน 20 โครงการ ยังไม่ได้ดำเนินการ 25 โครงการ และยกเลิก 5 โครงการ แยกเป็นรายยุทธศาสตร์การพัฒนาแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 1.2 แสดงข้อมูลการดำเนินงานโครงการพัฒนา ประจำปี พ.ศ. 2554

ยุทธศาสตร์ การพัฒนา	จำนวน โครงการ	การดำเนินงาน							
		ดำเนิน การแล้วเสร็จ	ร้อยละ	ระหว่าง ดำเนินการ	ร้อยละ	ยังไม่ได้ ดำเนินการ	ร้อยละ	ยกเลิก	ร้อยละ
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	35	11	31.43	13	37.14	10	28.57	1	2.86
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	4	3	75	-	-	1	25	-	-
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม	58	45	77.59	3	5.17	7	12.07	3	5.17
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	17	14	82.36	1	5.88	1	5.88	1	5.88
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนา การเมืองการบริหาร	106	97	91.51	3	2.83	6	5.66	-	-
รวม	220	170	77.27	20	9.10	25	11.36	5	2.27

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน บรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554-2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554-2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1- 4 จำนวน 125 โครงการเป็นเงินทั้งสิ้น 157,061,710 บาท บรรจุในเทศบาลบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 และโครงการขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมประจำปี พ.ศ. 2554 จำนวน 35 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 25,922,070 บาท ดำเนินการแล้วเสร็จ 11 โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการจำนวน 13 โครงการ ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 10 โครงการ ซึ่งขออนุมัติกันเงินกรณียังมีได้ก่อนนี้ผูกพันจากสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นครแล้ว และยกเลิกโครงการจำนวน 1 โครงการ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554-2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554-2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1- 4 จำนวน 25 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 66,100,000 บาท บรรจุในเทศบาลบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 4 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 3,360,000 บาท ดำเนินการแล้วเสร็จ 3 โครงการ และยังไม่ได้ดำเนินการจำนวน 1 โครงการ ซึ่งขออนุมัติกันเงินกรณียังมีได้ก่อนนี้ผูกพันจากสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นครแล้ว

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม บรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554-2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554- 2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1- 4 จำนวน 145 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 155,656,120 บาท บรรจุในเทศบาลบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 โครงการโอนงบประมาณมาตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ และโครงการขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสม ประจำปี พ.ศ.2554 จำนวน 58 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 16,524,204 บาท ดำเนินการแล้วเสร็จ 45 โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 3 โครงการ ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 7 โครงการ ซึ่งขออนุมัติกันเงินกรณียังมีได้ก่อนนี้ผูกพันจากสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นครแล้ว และยกเลิกโครงการ จำนวน 3 โครงการ โครงการที่ยกเลิกดำเนินการเพราะห้วงเวลาดำเนินโครงการเทศบาลบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 ยังไม่ได้ประกาศใช้ และตั้งงบประมาณตามหนังสือสั่งการของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น แต่เทศบาลเมืองเขลางค์นครไม่มีโรงเรียนในสังกัด

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ บรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554- 2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ.2554-2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1-4 จำนวน 33 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 155,633,050 บาท บรรจุในเทศบาลบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 จำนวน 17 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 583,500 บาทดำเนินการแล้วเสร็จ 14 โครงการ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 1 โครงการ และยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 1 โครงการ ซึ่งขออนุมัติกันเงินกรณียังมีได้ก่อนนี้ผูกพันจากสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร และยกเลิก จำนวน 1 โครงการซึ่งกลุ่มอาชีพทำหนังสือขอยกเลิกโครงการ

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการเมืองการบรหาร บรรจุในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554-2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ.2554-2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1-4 จำนวน 215 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 233,212,410 บาท บรรจุในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 โครงการโอนงบประมาณมาตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ และโครงการขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมประจำปี พ.ศ. 2554 จำนวน 106 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 8,046,390 บาท ดำเนินการแล้วเสร็จ 97 โครงการอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 3 โครงการ และยังไม่ได้ดำเนินการจำนวน 6 โครงการ ซึ่งขออนุมัติกันเงินกรณียังมีได้ก่อนนี้ผูกพันจากสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ผลการติดตามแผนงาน/โครงการ ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554-2556) ของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ณ วันที่ 30 กันยายน 2554 รวมทั้งสิ้น 220 โครงการ เป็นเงินทั้งสิ้น 54,436,164 บาท ดังนี้

ประเด็นการติดตามด้านระยะเวลา ปรากฏว่ามีโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จทั้งสิ้นจำนวน 168 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 77.27 โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 20 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 9.10 โครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ จำนวน 25 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 11.36 และโครงการที่ยกเลิก จำนวน 5 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 2.27

ประเด็นการติดตามด้านค่าใช้จ่าย ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายของโครงการดำเนินการแล้วเสร็จเป็นเงินทั้งสิ้น 25,012,914.91 บาท จากงบประมาณดำเนินการของโครงการที่ตั้งไว้จำนวน 54,436,164 บาท ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณของโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จคิดเป็นร้อยละ 45.95 และมีงบประมาณผูกพันในโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจำนวนทั้งสิ้น 13,326,100 บาท ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครทั้ง 5 ด้าน

1.3.3 การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพ

จากการประเมินผลงานแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554– 2556) ตามประเด็นการประเมินผลว่า โครงการในแผนพัฒนาตามยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 5 ด้าน บรรลุวัตถุประสงค์สาขาการพัฒนาที่กำหนดไว้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
 - 1.1 แนวทางการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้าและท่อระบายน้ำ
 - 1.2 แนวทางการพัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาระบบประปา
 - 1.3 แนวทางการพัฒนา การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ
 - 1.4 แนวทางการพัฒนา การวางผังเมืองรวม

โครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่บรรลุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ.2554–2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1– 4 จำนวน 125 โครงการ งบประมาณ 157,061,710 บาท นำไปปฏิบัติจำนวน 35 โครงการ งบประมาณ 25,922,070 บาท ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างและบำรุงรักษาถนน สะพาน แหล่งน้ำ และขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ สามารถบรรลุตามแนวทางที่กำหนดไว้ 3 ข้อ เพราะโครงการที่นำไปปฏิบัติตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนา ทั้ง 3 ข้อ ยกเว้นแนวทางการพัฒนาด้านการวางผังเมืองรวม และมีการยกเลิกโครงการ จำนวน 1 โครงการ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 2.1 แนวทางการพัฒนา การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 2.2 แนวทางการพัฒนา การบำบัดฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และการป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 2.3 แนวทางการพัฒนา การก่อสร้างสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

โครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่บรรลุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1– 4 จำนวน 25 โครงการ งบประมาณ 66,100,000 บาท นำไปปฏิบัติจำนวน 4 โครงการ งบประมาณ 3,360,000 บาท ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่เกี่ยวข้องกับสร้างจิตสำนึก ความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบำบัดฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และการป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถบรรลุตามแนวทางที่กำหนดไว้ 2 ข้อ เพราะโครงการที่นำไปปฏิบัติตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาทั้ง 2 ข้อ ยกเว้นแนวทางการพัฒนาการก่อสร้างสวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

3.1 แนวทางการพัฒนา การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

3.2 แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา

3.3 แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

3.4 แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.5 แนวทางการพัฒนาการป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน

3.6 แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

โครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1– 4 จำนวน 145 โครงการ งบประมาณ 155,656,120 บาท นำไปปฏิบัติจำนวน 58 โครงการ งบประมาณ 16,524,204 บาท สามารถบรรลุตามแนวทางที่กำหนดไว้ทุกข้อ เพราะโครงการที่นำไปปฏิบัติตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาทั้ง 6 ข้อ ถึงแม้ว่าจะมีการยกเลิกโครงการ จำนวน 3 โครงการก็ตาม

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

4.1 แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้แก่ประชาชน

4.2 แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยว

4.3 แนวทางการพัฒนาการก่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

โครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1– 4 จำนวน 33 โครงการ งบประมาณ 155,633,050 บาท นำไปปฏิบัติจำนวน 17 โครงการ งบประมาณ 583,500 บาท สามารถบรรลุตามแนวทางที่กำหนดไว้ 2 ข้อ เพราะโครงการที่นำไปปฏิบัติตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาทั้ง 2 ข้อ ยกเว้นแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยว

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร

5.1 แนวทางการพัฒนาบุคลากร

5.2 แนวทางการพัฒนาการปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน

5.3 แนวทางการพัฒนา การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในกิจการท้องถิ่น

5.4 แนวทางการพัฒนา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

โครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) และแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2554–2556) ฉบับเพิ่มเติม ครั้งที่ 1– 4 จำนวน 215 โครงการ งบประมาณ 233,212,410 บาท นำไปปฏิบัติจำนวน 106 โครงการ งบประมาณ 8,046,390 บาท สามารถบรรลุตามแนวทางที่กำหนดไว้ทุกข้อ เพราะโครงการที่นำไปปฏิบัติตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาทั้ง 4 ข้อ

4. สรุปผลแบบสอบถามความพึงพอใจในการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามคู่มือ “การติดตามและประเมินผลการจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” โดยกำหนดแบบในการประเมินผล 3 แบบ ได้แก่ แบบที่ 1 การกำกับกับการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบที่ 2 แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายไตรมาส และแบบที่ 3 แบบประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ในแบบที่ 3 นั้น จะต้องมีการสำรวจความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม และความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ กำหนดประเด็นความพึงพอใจในภาพรวม จำนวน 9 ประเด็น และความพึงพอใจในแต่ละยุทธศาสตร์จำนวน 8 ประเด็น

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานทั้งในภาพรวมและความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ จำนวน 4,709 ฉบับ โดยมีกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 2,815 คน ซึ่งแยกเป็นแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ 1.3 แสดงจำนวนของกลุ่มเป้าหมายในการตอบแบบสอบถาม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	จำนวน (ฉบับ)
1. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1,007
2. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	698
3. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม	1,328
4. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ	668
5. ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการเมือง การบริหาร	1,008
รวม	4,709

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ส่งแบบสอบถามให้แก่กลุ่มเป้าหมายและขอความอนุเคราะห์กลุ่มเป้าหมายส่งแบบสอบถามกลับมายังเทศบาลเมืองเขลางค์นคร และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 1,772 ฉบับ สรุปผลได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครในภาพรวม ซึ่งมีประเด็นของแบบสอบถามดังนี้

ตารางที่ 1.4 ประเด็นของแบบสอบถามในภาพรวม

ข้อ	ประเด็น
1	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม
2	มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม
3	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม
4	การรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะ
5	ความโปร่งใสในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
6	การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด
7	ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น
8	การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน
9	ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ 1.5 สรุปผลความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ระดับความ พอใจ	รายการ									รวม
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	
พอใจมาก	525	496	420	377	373	361	389	394	469	23.85
พอใจ	1,135	1,176	1,204	1,248	1,232	1,213	1,228	1,167	1,146	67.40
ไม่พอใจ	112	100	148	147	167	198	155	211	157	8.75
รวม	1,772	1,772	1,772	1,772	1,772	1,772	1,772	1,772	1,772	100
ค่าเฉลี่ย	2.23	2.21	2.16	2.12	2.11	2.08	2.13	2.10	2.18	

จากร้อยละของความพึงพอใจดังตารางที่ 1.5 ปรากฏว่าสัดส่วนประชาชนที่พอใจมาก และพอใจ มีมากกว่าร้อยละ 50 (พอใจมาก ร้อยละ 23.85 และพอใจ ร้อยละ 67.40) แสดงว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นครผ่านเกณฑ์การประเมินผลความพึงพอใจต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครในภาพรวม โดยประเด็นรายการที่ประชาชนให้ความพึงพอใจต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครในภาพรวมมากที่สุด 3 ประเด็นแรก ได้แก่ ประเด็นมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม รองลงมาประเด็นมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม และประเด็นของประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามลำดับ สำหรับประเด็นรายการที่ประชาชนให้ความพึงพอใจต่ำที่สุด คือ ประเด็นของการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด (เมื่อแทนค่าความพึงพอใจมากที่สุด = 3, พพอใจ = 2, ไม่พอใจ = 1)

หากแยกค่าคะแนนของความพึงพอใจในภาพรวมตามประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ, อายุ, การศึกษา, และอาชีพ จะได้ผลการประเมินดังนี้

ตารางที่ 1.6 สรุปผลความพึงพอใจในภาพรวมแยกตามประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทของ		จำนวน	ผลการประเมิน			
			พอใจมาก (ร้อยละ)	พอใจ (ร้อยละ)	ไม่พอใจ (ร้อยละ)	พอใจ + พอใจมาก (ร้อยละ)
เพศ	ชาย	5,213	24.80	65.17	10.03	89.97
	หญิง	10,735	23.52	68.01	8.47	91.53
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	917	35.22	59.43	5.35	94.65
	20- 30 ปี	1,100	19.55	71.36	9.09	90.91
	31- 40 ปี	2,356	24.75	65.15	10.10	89.90
	41- 50 ปี	5,312	20.18	71.48	8.34	91.66
	51- 60 ปี	4,898	24.95	66.31	8.74	91.26
	60 ปีขึ้นไป	1,365	27.76	63.30	8.94	91.06
	การศึกษา	ประถมศึกษา	5,991	30.76	63.40	5.84
มัธยมศึกษา		4,681	20.12	69.73	10.15	89.85
อนุปริญญา		1,495	28.83	60.20	10.97	89.03
ปริญญาตรี		3,038	15.34	74.52	10.14	89.86
สูงกว่าปริญญาตรี		527	15.75	66.98	17.27	82.73
อื่น ๆ (ไม่ได้เรียน)		216	10.65	89.35	0.00	100
อาชีพหลัก	รับราชการ	1,711	17.07	65.28	17.65	82.35
	เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	1,042	15.26	72.84	11.90	88.10
	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	4,194	25.20	67.26	7.54	92.46
	รับจ้าง	5,079	23.98	68.71	7.31	92.69
	นักเรียน/นักศึกษา	1,062	35.03	59.89	5.08	94.92
	เกษตรกร	1,287	24.71	65.66	9.63	90.37
	อื่น ๆ	1,573	27.97	65.61	6.42	93.58

จากร้อยละความพึงพอใจที่แยกกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามดังตารางที่ 1.6 ปรากฏว่า สัดส่วนของประชาชนที่พอใจมาก และพอใจ มีมากกว่าร้อยละ 89 ทุกกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นครผ่านเกณฑ์ประเมินผลความพึงพอใจต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครในภาพรวม สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดไม่ต่างกันมากนัก โดยเพศหญิงพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานมากกว่าเพศชายเล็กน้อย คือ ร้อยละ 1.56 (เมื่อนำค่าร้อยละของค่าคะแนนพอใจรวมกับพอใจมาก)

เมื่อเปรียบเทียบผู้ตอบแบบสอบถามตามกลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานมากที่สุด 2 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี และกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ตามลำดับ และกลุ่มอายุระหว่าง 31- 40 ปี มีความพึงพอใจรวมน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบผู้ตอบแบบสอบถามจากระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานมากที่สุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ระดับประถมศึกษา และไม่ได้เรียนหนังสือ ตามลำดับ และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความพอใจรวมน้อยที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานมากที่สุด 2 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียน/นักศึกษา และกลุ่มอาชีพอื่นๆ ตามลำดับ และอาชีพรับราชการ มีความพึงพอใจรวมน้อยที่สุด

2. ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเขลางค์นครในแต่ละยุทธศาสตร์
คะแนนเต็ม 10 คะแนน ซึ่งมีประเด็นของแบบสอบถามดังนี้

ตารางที่ 1.7 ประเด็นของแบบสอบถามในแต่ละยุทธศาสตร์

ข้อ	ประเด็น
1	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม
2	มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม
3	มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม
4	มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ
5	การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม
6	การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด
7	ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น
8	ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ตารางที่ 1.8 สรุปผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเขลางค์นครในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

รายการค่า	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ค่าเฉลี่ย
จำนวน	370	370	370	370	370	370	370	370	
ค่าเฉลี่ย	7.42	7.31	7.13	7.01	6.74	6.66	6.82	6.86	6.99
Std. Deviation	4.48	4.38	4.81	4.73	5.33	5.27	5.62	6.06	

จากคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจดังตารางที่ 1.8 ปรากฏว่าได้ค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 6 คะแนนทุกข้อ แสดงว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นครผ่านเกณฑ์การประเมินผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าความพึงพอใจสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม และประเด็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม สำหรับประเด็นของการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าความพึงพอใจน้อยที่สุด

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 1.9 สรุปผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเขลางค์นครในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รายการค่า	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ค่าเฉลี่ย
จำนวน	231	231	231	231	231	231	231	231	
ค่าเฉลี่ย	7.77	7.57	7.46	7.33	7.21	7.26	7.39	7.49	7.44
Std. Deviation	3.60	3.51	3.59	3.61	4.14	3.86	3.82	3.93	

จากคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจดังตารางที่ 1.9 ปรากฏว่าได้ค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 7 คะแนนทุกข้อ แสดงว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นครผ่านเกณฑ์การประเมินผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าความ

พึงพอใจสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม และประเด็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม สำหรับประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าความพึงพอใจน้อยที่สุด

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

ตารางที่ 1.10 สรุปผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเขลางค์นครในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

รายการค่า	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ค่าเฉลี่ย
จำนวน	480	480	480	480	480	480	480	480	
ค่าเฉลี่ย	8.09	7.98	7.79	7.76	7.66	7.73	7.69	7.92	7.83
Std. Deviation	3.13	2.96	3.17	3.12	3.58	3.81	3.46	3.39	

จากคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจดังตารางที่ 1.10 ปรากฏว่าได้ค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 7 คะแนนทุกข้อ แสดงว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นครผ่านเกณฑ์การประเมินผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าความพึงพอใจสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ประเด็นประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม และประเด็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม สำหรับประเด็นของการเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าความพึงพอใจน้อยที่สุด

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 1.11 สรุปผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเขลางค์นครในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

รายการค่า	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ค่าเฉลี่ย
จำนวน	266	266	266	266	266	266	266	266	
ค่าเฉลี่ย	7.57	7.37	7.27	7.13	7.23	7.14	7.29	7.40	7.30
Std. Deviation	3.73	3.46	3.82	4.27	3.89	3.78	3.79	3.90	

จากคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจดังตารางที่ 1.11 ปรากฏว่าได้ค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 7 คะแนนทุกข้อ แสดงว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นครผ่านเกณฑ์การประเมินผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าความพึงพอใจสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม และประเด็นประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม สำหรับประเด็นการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าความพึงพอใจน้อยที่สุด

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร

ตารางที่ 1.12 สรุปผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเขลางค์นครในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร

รายการค่า	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ค่าเฉลี่ย
จำนวน	425	425	425	425	425	425	425	425	
ค่าเฉลี่ย	7.93	7.88	7.68	7.58	7.64	7.63	7.66	7.75	7.72
Std. Deviation	3.24	3.15	3.29	3.54	3.70	3.57	3.43	3.70	

จากคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจดังตารางที่ 1.12 ปรากฏว่าได้ค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่า 7 คะแนนทุกข้อ แสดงว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นครผ่านเกณฑ์การประเมินผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหารทุกข้อ โดยประเด็นที่มีค่าความพึงพอใจสูงสุด 2 อันดับแรก ได้แก่ ประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม และประเด็นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม สำหรับประเด็นมีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าความพึงพอใจน้อยที่สุด

1.3.4 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อผลการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร โดยแยกเป็นรายยุทธศาสตร์ ดังนี้

1) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ประเภท ถนน

- อยากให้ปรับปรุงถนนในชุมชน
- ถนนทางเข้าชุมชนบ้านหนองวัวเฒ่าเสียหายเป็นหลุมเป็นบ่อทางเข้าบ้านก็เป็นทางสาธารณประโยชน์ แต่ไม่มีการทำการใดกับถนนของชุมชนเลย นับเวลามากี่ล่วงเลยมาหลายผู้นำชุมชนแล้ว ไม่มีบ้านไหนที่ยังมีถนนลูกรังแล้ว ขอความอนุเคราะห์ด้วย ชุมชนห่างจากตัวเมืองเพียง 4 กิโลเมตรเท่านั้น
- ถนนทางเข้าหมู่บ้านชำรุด อยากให้มีการซ่อมโดยเร็ว
- ทางเข้าหมู่บ้านกอกชุม คับแคบมากอยากให้เทศบาลพิจารณาขยายปากทางเข้าหมู่บ้านให้กว้างกว่านี้ ด้านข้างของปากทางเข้าหมู่บ้านเป็นคลองชลประทาน น่าจะมีโอกาสทำได้ขอให้ทางเทศบาลพิจารณาด้วย
- อยากให้เทศบาลเมืองเขลางค์นครปรับปรุงถนนตามหมู่บ้านที่เป็นหลุมเป็นบ่อ
- ควรตัดต้นไม้ข้างทางที่ทำให้การเดินทางไม่สะดวก บางครั้งก็ปิดบังไฟตามถนน
- ถนนหนทาง ซอยต่าง ๆ ที่เหลือให้ได้รับการพัฒนา
- อยากให้เทศบาลดูแลเรื่องน้ำขังในชุมชน อยากให้ดูแลเรื่องต้นไม้ปกคลุมถนนในชุมชน
- ช่วยดูแลถนนที่มีผู้คนใช้ประจำ ช่วยตัดหญ้า ตัดกิ่งไม้ให้ดูเรียบร้อยด้วย
- การปรับปรุงถนนในซอย เหมือนไม่ได้รับการตรวจสอบ เพราะไม่ทำให้ถนนทำให้ถนนแคบ
- ถนนหนทางที่เทศบาลสร้างให้เวลาก่อสร้างทำให้ดีสมกับงบประมาณด้วย

ประเภท ไฟฟ้าสาธารณะน้ำประปา

- อยากให้เทศบาลติดหลอดไฟสาธารณะให้บริเวณที่ใช้ไฟฟ้าต่อกับบ้าน ซึ่งเวลาเจ้าของบ้านเปิดให้เป็นเวลา ถึงเวลาประมาณ สองทุ่มเจ้าของบ้านจะเปิดไฟฟ้าทำให้ถนนเส้นนั้นมีมืดอาจจะเกิดอันตรายได้
- ขอให้เทศบาลดูแลเรื่องไฟฟ้าที่เสียให้ทั่วถึง ทำงานให้เร็วขึ้น
- ระบบประปาอยากให้น้ำสะอาดขึ้นทุกหมู่บ้าน
- อยากให้ปรับปรุงระบบประปาบางบ้านยังไม่ได้ใช้ในประปาเลย
- ช่วยพัฒนาน้ำประปาหมู่บ้านตามซอยต่าง ๆ ด้วย (บ้านลำปางกลางตะวันตก)
- อยากให้แก้ไขน้ำประปาในชุมชนแพะดอนตัน ตอนนี้น้ำไม่สะอาด และถึงฤดูแล้งน้ำมีไม่พอใช้
- อยากให้แก้ไขน้ำประปา (เป็นการเร่งด่วนมาก)

ประเภท ระบบระบายน้ำ

- อยากรีบแก้ไขฝาท่อที่หายไป เพราะตอนนี้เอาไม้วางแทนฝาท่อ และช่วงนี้ฝนตกหนักอาจทำให้
- ผุพังเร็ว อาจเกิดอันตรายกับผู้ใช้นน
- อยากรีบดูแลเรื่องน้ำท่วมขังในชุมชน
- ขอต่อระบายน้ำเสริมตรงปากทางเข้าหมู่บ้าน เพราะถนนแคบ เกิดอุบัติเหตุบ่อย
- ช่วยดูแลเรื่องความเดือนร้อนของประชาชนเวลาฝนตกหนักมีน้ำท่วมขัง เพราะไม่มีท่อระบายน้ำ
- อยากรีบตรวจสอบถนนใหญ่เรื่องฝาท่อน้ำทิ้ง ซึ่งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้
- ทำท่อระบายน้ำมีไม่เพียงพอทำให้น้ำท่วมถนน ควรเพิ่มท่อระบายน้ำและทำให้น้ำไหลได้สะดวก
- ให้ทำท่อระบายน้ำตามซอยต่าง ๆ ที่มีน้ำขัง
- ทำท่อระบายน้ำตามซอยต่าง ๆ
- ทำท่อระบายน้ำตามซอยต่าง ๆ ที่มีน้ำขัง
- อยากรีบให้เทศบาลช่วยแก้ไข เร่งด่วนเรื่องฝาท่อระบายน้ำหาย ช่วยแก้ไขเร่งด่วนกลัวจะเกิดอุบัติเหตุกับผู้คนสัญจร
- น้ำขังในชุมชน อยากรีบได้ท่อระบายน้ำด่วน อยากรีบได้มาก ๆ
- ถนนบางสายมีน้ำขัง ท่อน้ำทิ้ง ท่อระบายน้ำระบายน้ำไม่ทัน
- การแก้ไขปัญหานี้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของถนน ท่อระบายน้ำ หรือปัญหาด้านการเกษตรต้องรีบเร่งแก้ไข

2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเภทสิ่งแวดล้อมและการปรับปรุงภูมิทัศน์

- สอนสาธารณสุขการดูแลและติดตามงาน ค่อนข้างจริงจัง ขอให้ได้รับการดูแลและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจจริง ๆ
- ควรมีการเฝ้าระวังรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
- ชาวบ้านติดนิสัยเผากิ่งไม้ใบไม้แห้ง บางคนเผาหนึ่งยางไต้ยุ่ง ตอนเช้า และตอนเย็น สร้างมลพิษให้กับคนในชุมชน
- ในชุมชนยังไม่มีสวนสาธารณะ และสนามเด็กเล่น
- อยากรีบให้เทศบาลจัดเจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องต้นไม้ที่ยืนออกมาถนน
- ควรสร้างสวนสาธารณะให้มีทุกชุมชน
- ปลุกต้นไม้ทดแทนต้นไม้ที่ตายไป ให้ร่มรื่นสวยงาม
- ควรมีแนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น

- อยากให้เทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีเครื่องออกกำลังกายที่สนามกีฬา หรือสวนสาธารณะ จะได้มีเล่นตอนเย็นเวลาว่างงาน
- เทศบาลควรรหาเครื่องออกกำลังกายให้แต่ละชุมชนไว้ เพื่อประชาชนจะได้ดูแลสุขภาพของตนเองและจะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และควรสร้างสำนักงานเป็นของตัวเอง เพื่อประชาชนจะได้ใช้บริการได้สะดวก
- ควรจัดประกวดแข่งขันชุมชนสีเขียวอย่างต่อเนื่อง
- งบประมาณด้านการพัฒนาชุมชนควรลงด้านสิ่งแวดล้อมให้มากและทั่วถึงทุกท้องถิ่น โดยเฉพาะความสะอาดตามถนนหนทาง
- ควรมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมของธรรมชาติ เช่น การบวชต้นไม้ใหญ่ ๆ ของชุมชน เพื่อให้ลูกหลานได้รู้จักและสืบทอดต่อไป
- ช่วงที่มีชาวบ้านเผาขยะใกล้โรงเรียนทำให้นักเรียนเดือดร้อน แฉงไป แต่เจ้าหน้าที่เทศบาลยังไม่มึลักษณะของผู้ให้บริการ ผู้ที่เข้าถึงมวลชน ยังต้องปรับในจุดนี้
- อยากให้มีโครงการรักสิ่งแวดล้อม – รักต้นไม้ มีโครงการร่วมกับทางโรงเรียน และให้ทำอย่างจริงจังจากจิตสำนึก
- ส่วนของชุมชนไม่นำผลของการดำเนินโครงการไปใช้ในการพัฒนาชุมชน เช่น งบประมาณที่สนับสนุนในชุมชนไม่เป็นไปตามความคาดหวัง สภาพภูมิทัศน์ในชุมชนยังเหมือนเดิม เทศบาลควรติดตามผลอย่างต่อเนื่อง
- การที่จะสร้างสวนหย่อมหรือสถานที่พักผ่อน หรือสถานที่ออกกำลังกาย ควรที่จะดูความเป็นไปได้ว่าสร้างแล้วมีคนมาพักผ่อนมากน้อยแค่ไหน ประชาชนได้รับประโยชน์มากน้อยแค่ไหนจากประชาชนทั้งหมดของเทศบาลฯ ประชาชนมีอารมณ์ที่จะมาพักผ่อนกันมากไหนแค่ไหน ในสภาวะเศรษฐกิจในยุคปัจจุบันที่ต้องซื้อทุกอย่างตั้งแต่ข้าว น้ำ อาหารทุกอย่าง ประชาชนส่วนใหญ่ วัย 30-50 ใช้ชีวิตในโรงงานทำงานแข่งเวลาเพื่อหาเงินมาสู้กับความ เป็นอยู่ อีกส่วนหนึ่งวัยผู้สูงอายุซึ่งจะมาก่ออกกำลังกายหรือพักผ่อนตามสวนสาธารณะมาเอง ก็ไม่ได้ถึงแม้จะมีเวลา คุ่มใหม่กับการสร้างสถานที่พักผ่อนในยุคเศรษฐกิจข้าวยากหมากแพง แต่การสร้างจิตสำนึกในการเฝ้าระวังป้องกันและรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่เทศบาลฯมีอยู่ให้ มีอยู่ต่อไป เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ประเภท การแก้ไขปัญหาขยะ และน้ำ

- ถังขยะตามหมู่บ้านมีไม่เพียงพอ
- ดูแลเรื่องขยะ และความสะอาดของสวนสาธารณะ
- เรื่องการเผาขยะ ต้องออกเทศบัญญัติ เพราะสามารถนำไปใช้กับบุคคลที่มีจิตสำนึก
- ขอให้มีการจัดระเบียบการทิ้งขยะ เพราะทิ้งกันกระจัดกระจาย บนถนน ดูแลแล้วไม่สะอาดตา
- อยากให้แก้ปัญหาการเผาขยะ มีคนเผาขยะเวลากลางคืน เหม็นมาก
- ความสะอาดของตลาดและอาหารที่จำหน่าย

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม

ประเภทการสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

1. อยุ่กให้ช่วยเด็กยากจนและด้อยโอกาส

- การรับรู้หรือโอกาสต่าง ๆ บางที หรือบางครั้ง ก็ไม่ทั่วถึงสำหรับข่าวสารด้านอาชีพ และการสงเคราะห์ต่าง ๆ บางทีเราต้องเสียโอกาสไปเป็นปีเลย
- ขอให้เทศบาลจัดหากิจกรรมที่ผู้สูงอายุได้ทำร่วมกัน จะได้ไม่มีช่องว่างระหว่างผู้สูงอายุกับวัยรุ่นทั่วไป
- ขอความอนุเคราะห์นายกแจกจ่ายแว่นตาอีกสักครั้ง ทางชุมชนก็บ่นขออะไรก็ได้ แต่ว่าให้กับประธานชุมชน
- ดูแลคุณภาพของอาหารเสริมนมเด็ก
- เครื่องออกกำลังกาย หรือการนันทนาการด้านคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ, เยาวชน, กลุ่มสตรีฯ ในชุมชน
- เป็นโครงการที่ดี ทำให้สตรีมีบทบาททำประโยชน์ให้สังคมดีขึ้น ควรดำเนินการต่อเนื่องในปีต่อไป
- ควรจัดกิจกรรมนันทนาการให้แก่เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส เน้นการศึกษาแก่เด็ก และผู้ด้อยโอกาสให้มากกว่านี้
- อยุ่กให้ทางเทศบาลมีโครงการที่ดีมาให้ชาวบ้าน หรือผู้สูงอายุได้ทำหรือออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง
- อยุ่กให้เทศบาลเมืองเขลางค์นคร จัดกิจกรรมที่โรงเรียนในวันเด็ก และอยุ่กให้ทางเทศบาลช่วยดูแลนมโรงเรียน
- อยุ่กให้เทศบาลเมืองเขลางค์นคร จัดกิจกรรมที่โรงเรียนในวันเด็ก และอยุ่กให้ทางเทศบาลช่วยดูแลนมโรงเรียนเปลี่ยนจากนมถั่ว เป็นนมกล่องจะมีคุณภาพมากกว่านมถั่วเพราะว่านมถั่วมันจะเสียไว
- ขอความอนุเคราะห์แว่นตาให้กับชุมชนอีกสักครั้ง เพราะทางชุมชนเดือดร้อนมาก บางคนมีปัญหาทางสายตามากแต่ไม่มีเงินซื้อ
- ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมกิจกรรมไปเที่ยววัดต่าง ๆ และกิจกรรมของผู้สูงอายุที่หมู่บ้านดีเด่น
- จัดวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้สูงอายุ เยาวชน ในการดูแลสุขภาพ และการจัดทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในชุมชน
- อยุ่กให้เทศบาลช่วยจัดงบประมาณดูแลผู้ที่เคยทำประโยชน์กับเทศบาล เพราะตอนนี้ไม่มีรายได้ และอายุมากแล้วให้มีสวัสดิการที่ดีกว่าปัจจุบันนี้

ประเภทปัญหาสุขภาพเสพติด

- ปัญหาสุขภาพเสพติด มีให้เห็น การลักลอบเสพและค้าขาย
- ขอให้ทางเทศบาลทำงานด้านยาเสพติดให้จริงจัง เพราะยาเสพติดในเขตเทศบาลของเรา ระบาดหนักมากทุกๆชุมชนทางเจ้าหน้าที่ ก็ปล่อยปละละเลยมาก ฉะนั้นขอให้ทางเทศบาลที่รับผิดชอบทางสังคมทำงานให้หนักขึ้นอีกหน่อย ขอขอบคุณ

ประเภทการศึกษา

- แลกทุนการศึกษานักเรียนดี
- อยากให้มีศูนย์เด็กเล็กในหมู่บ้าน
- อยากให้เด็กได้กินนมกล่องในโรงเรียน
- อยากให้ส่งเสริมในด้านการศึกษา
- ชอบในด้านการศึกษาดีมากครับ ขอให้ส่งเสริมการศึกษาให้มาก ๆ

ประเภทส่งเสริมสุขภาพอนามัย

- หมู่บ้านนี้ยังไม่มีที่ออกกำลังกาย และสนามฟุตบอล
- ศูนย์ออกกำลังกายให้มีตามชุมชนต่าง ๆ พร้อมเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้ในการออกกำลังกาย ตามความเหมาะสม
- เป็นชุมชนบ้านจัดสรร ที่ดินแบ่งขาย มีศาลาอเนกประสงค์ มีลานศาลาด้านหน้า และด้านข้างเหลือ ชุมชนปรารถนาที่จะมีอุปกรณ์กีฬา คือ
 - ปิงปอง หรือโต๊ะปิงปอง ที่จัดสรรให้โดยทางเทศบาลฯ
 - สนามเปตอง ที่ออกแบบให้จากทางเทศบาลฯ สนามเล็กๆ
 - เป็นแม่แบบ ที่มาช่วยดูแลจัดสถานที่ให้พอสมควร
- การพัฒนาส่งเสริมความเข้มแข็งในท้องถิ่น ควรจัดให้ครบทุกชุมชนการส่งเสริมสุขภาพอนามัย
- ยังไม่มาก ควรจัดงบประมาณให้มากๆ
- ช่วยให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัย และความเป็นอยู่ดีกว่าเดิม
- อยากได้อุปกรณ์การกีฬา
- อยากให้ช่วยสนับสนุนกีฬาเยาวชนให้มาก ๆ ด้วย
- ส่งเสริมให้เด็กวัยรุ่นได้ออกกำลังกายและจัดกิจกรรมให้เด็กมีความรักความสามัคคี

ประเภทการมีส่วนร่วมของประชาชน

- ควรให้คนในชุมชนสามัคคีกันมากขึ้น เพื่อการพัฒนาไปพร้อมกันทั้งคนและชุมชนควรเป็นหนึ่งเดียวกัน เพื่อที่ได้รับสิทธิประโยชน์ไปด้วยกัน
- ควรมีการอบรมแกนนำหรือผู้นำในเรื่องของการปกครองอย่างถึงจะได้มีความสามัคคีกันในชุมชน
- ขอให้เทศบาลมีส่วนร่วมในชุมชนให้มากกว่านี้

- ควรมีการปรับปรุง คือ บางชุมชน บางหมู่บ้าน เมื่อดำเนินการมาทาง (ผ่านประธานชุมชน) บางทีบางเรื่องไม่มีใครได้รับรู้อะไรเลย เพราะประธานชุมชนบางคนหรือคณะกรรมการ หรือคนทำไม่ประสานงานแต่ละเรื่องให้ประชาชนรับรู้
- อยากให้มีการอบรมและประชุมระดับแกนนำหรือผู้นำ แต่ละสัดส่วนของงานคือ ภาคประชาชน เพื่อจะได้รับรู้เรื่องราวบ้าง (ข่าวสารของเทศบาล)
- การพัฒนาชุมชนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากกว่าปัจจุบันนี้
- โครงการทุกโครงการไม่ว่าจะเป็นโครงการของกลุ่มสตรี หรือของผู้สูงอายุ ควรมีการประชุมทุกครั้งที่ผ่านมาไม่มีการประชุมเลย เวลาไปศึกษาดูงานหรือว่าไปร่วมกิจกรรมที่อื่น ควรให้คนอื่นไปมีส่วนร่วมด้วย เพราะไปดูงานก็จะเลือกคนเดิมเท่านั้น ชาวบ้านคนอื่นไม่รู้เรื่อง
- แกนนำหรือผู้นำชุมชนไม่เข้มแข็ง ในการกระจายอำนาจในการปกครอง ไม่เสียสละเวลา ไม่ให้ความร่วมมือกับเครือข่ายอื่น ๆ และเมื่อมีการอบรม แกนนำหรือผู้นำชุมชน ไม่พัฒนาศักยภาพของการเป็นผู้นำที่ดี
- ขอให้ประชาชนมีส่วนร่วมจริง ๆ
- อยากให้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น
- ควรให้ประชาชนแต่ละชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมและเสนอโครงการ/กิจกรรมของชุมชนที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด
- ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการ
- การทำโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ทำถนน ทำสะพาน เดียวนี้ทางเทศบาลดำเนินการไม่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเลย เช่น มีบริษัทรับเหมาเข้ามาทำถนนวางท่อระบายน้ำ เทศคอนกรีตเสริมเหล็กทับ ทำไม่ตรงกับความต้องการของชาวบ้าน ทางชุมชนทำโครงการวางท่อกลางถนนเพื่อที่น้ำในบ้านของประชาชนทั้ง 2 ฝั่งถนนจะได้ไหลเข้าท่อระบายน้ำทั้ง 2 ฝั่งถนน แต่ทางเทศบาลก็วางท่อฝั่งเดียว ซึ่งแก้ไขปัญหาของชาวบ้านได้ฝั่งเดียว พอชาวบ้านไปสอบถามกับทางบริษัทที่รับเหมางาน ก็ได้คำตอบว่างานนี้ไม่มีตัวแทนของชุมชนมาตรวจสอบด้วย เพราะเทศบาลตัดตัวแทนของชุมชนออกโครงการนี้เป็นการทำงานระหว่างบริษัทกับเทศบาล ชุมชนไม่เกี่ยว หากเป็นแบบนี้แล้วจะแก้ไขปัญหาคือได้ครอบคลุมอย่างไร เสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ปัญหาของชุมชนคนในชุมชนเท่านั้นที่รู้ดี
- อยากให้เทศบาลให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประชาชนมากขึ้น

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

ประเภทความต้องการการด้านอุปโภค บริโภค

- อยากให้เทศบาล ฯ ช่วยเร่งขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลให้กับชุมชนบ้านแพะดอนตัน หมู่ที่ 9 ตำบลชมพู เพราะทางชุมชนขาดน้ำอุปโภค บริโภค ขณะนี้ยังใช้น้ำคลองชลประทานอยู่ หากน้ำคลองชลประทานปิดเป็นเวลานานก็จะไม่มีน้ำใช้เลย

- ขอให้พัฒนาเรื่องสาธารณูปโภคของชุมชนทุกชุมชนให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น
- ประเภทความต้องการด้านงบประมาณการส่งเสริมอาชีพ และรายได้**
- อยากได้เงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นอีก
 - งบประมาณสนับสนุนน้อยไม่เพียงพอในการเริ่มก่อตั้งโครงการ ซึ่งต้องใช้อุปกรณ์และวัสดุดิบ
 - งบประมาณในการทำโครงการน้อย หากได้เพิ่มจะเป็นเงินทุนหมุนเวียนต่อ ๆ ไป
 - อยากให้เทศบาลมาดูแลและให้การสนับสนุนกับกลุ่มตัดเย็บบ้าง
 - ขอให้ทางเทศบาลจัดหางบประมาณเพื่อจะได้เป็นเงินทุนเวียนของกลุ่มในการจัดซื้ออุปกรณ์
 - ควรมีการติดตามผลการดำเนินงาน/การสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม เพราะโครงการต่างๆ ถ้ามีการดำเนินงานจริงก็ต้องมีงบประมาณส่วนหนึ่งมาสนับสนุนเพิ่มเติม เพราะเงิน จำนวน 20,000 บาท ใช้เฉพาะการอบรมและอุปกรณ์บางส่วน งบประมาณก็หมดแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าอยากให้โครงการหรือกลุ่มที่จัดตั้งมีเสถียรภาพอย่างยั่งยืนต้องมียกงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติม
 - อยากได้เงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์
 - อยากให้เทศบาลส่งเสริมช่องทางการหารายได้ให้กับกลุ่มชาวบ้านเพิ่มช่องทางให้มากกว่านี้ และส่งเสริมกิจกรรมของชุมชนด้วยให้หลากหลาย เพื่อสร้างความสามัคคี และทราบข่าวสารการพัฒนาของชุมชน
 - เทศบาลควรหาทางส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนให้ทั่วถึง
 - ในชุมชนไม่ค่อยมีอาชีพส่งเสริมรายได้พิเศษ ถ้ามีก็เพียงเล็กน้อย น้อย ๆ น่าจะมีการส่งเสริมให้กับคนชรา เพราะว่าจะใช้เวลาว่างที่เหลืออยู่มีรายได้เพิ่ม
 - เรื่องเศรษฐกิจเป็นเรื่องที่พัฒนาค่อนข้างยากหน่อย น่าเห็นใจเทศบาล ขอให้ผู้ที่รับผิดชอบด้านนี้ ทำงานให้หนักขึ้นอีกหน่อย ขอขอบคุณ
 - ในชุมชนมีคนว่างงานมาก อยากให้ส่งเสริมอาชีพ
 - ถ้ามีโอกาสขอให้พากลุ่มสมาชิกกลุ่มอาชีพไปดูงานในต่างจังหวัดบ้าง จะได้แลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
 - สำหรับอาชีพเสริมถ้าท่านมีตลาดหรือการพัฒนาคุณภาพสินค้าที่ทางชุมชนได้รับการอบรมมา ให้ตัดเทียมของที่มีชื่อเสียงมีตามท้องตลาดทั่วไป อย่างเช่น น้ำยาล้างจาน ของทางชุมชนล้างจานไม่สะอาด
 - คนในชุมชนยังรับค่าจ้างรายวัน ซึ่งค่าแรงไม่คุ้มค่ากับแรงงาน ค่าครองชีพในแต่ละวันของแต่ละครอบครัวยังสูงอยู่เท่าเดิม โครงการส่งเสริมอาชีพในชุมชนยังไม่เข้าถึงชุมชน เพราะอาชีพที่ทางเทศบาลสนับสนุนนั้นช่วยอะไรไม่ได้มาก เพราะการทำอาชีพแต่ละอย่างยังขาดตลาดรองรับ ทำแล้วไม่รู้จะนำไปขายได้อย่างไร การแก้ไข คือ เทศบาลควรจะนำอาชีพหรือรายได้ต่าง ๆ ที่มีตลาดรองรับและควรติดตามผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด และต่อเนื่องเมื่ออาชีพเสริมเป็นอาชีพหลักได้แล้วแต่คนในชุมชน ถึงจะดูแลตนเองได้

- อยากให้มีการสอนเย็บผ้า ทำขนม ฯลฯ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง
- ให้เทศบาลจัดหาพันธุ์ปลาแจกให้ประชาชนเลี้ยงเช่น ปลาดุก ปลานิล
- ให้เทศบาลแจกกบให้ประชาชนเลี้ยง ขุดบ่อเลี้ยงก็ได้

5) ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร

ประเภทการบริหารงานของเทศบาล

- ควรมีศูนย์ข้อมูลของเทศบาลไว้ให้ประชาชนได้รับรู้แต่ละชุมชน และควรมีเครื่องออกกำลัง ภายให้แต่ละชุมชน
- การดำเนินงานของเทศบาล ประชาชนยังมองไม่เห็นเป้าหมาย เพราะบางเรื่องรับรู้แต่ ประชาชนบางกลุ่มเท่านั้น ควรเข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริง
- ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้แต่ละส่วนของงานให้ชัดเจน เพื่อที่ประชาชนจะได้มีส่วนร่วมใน การพัฒนาด้วยในทุก ๆ ด้าน
- ขอให้ทางหน่วยงานเทศบาลเข้าถึงชุมชนทุกชุมชนอย่าเลือกปฏิบัติ
- เทศบาลเมืองเขลางค์นครน่าจะมีศูนย์ข้อมูลของเทศบาลไว้ให้ประชาชนได้รับรู้แต่ละชุมชน

ประเภทการก่อสร้างสำนักงานเทศบาล

- อยากให้สร้างสำนักงานเทศบาลโดยเร็ว เพราะเวลาไปติดต่อธุระที่เทศบาลรู้สึกอึดอัดมาก เพราะคับแคบเหลือเกิน
- ขอให้ทางฝ่ายบริหาร กับฝ่ายสภาเทศบาล ร่วมกันสร้างสำนักงานใหม่ให้สำเร็จภายใน 3 ปี ข้างหน้าให้ได้
- จะต้องก่อสร้าง สำนักงานเทศบาลให้เร็วที่สุด ถ้าปล่อยไว้เนิ่นนาน ปัญหาเรื่องต่าง ๆ จะ ตามมา เช่น ค่าก่อสร้าง ฯลฯ
- ขอให้เร่งสร้างสำนักงานเทศบาลใหม่ได้แล้ว ผมไปประชุมเทศบาลตำบลบ่อแฮ้ว และเทศบาล ตำบลพิชัย ขนาดเป็นเทศบาลเล็กกว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นคร เขายังสร้างได้แล้ว ทำไม ของเราจะสร้างไม่ได้มีปัญหาอะไรกันแน่
- ควรสร้างสำนักงานเทศบาลได้แล้ว
- ขอให้สร้างสำนักงานเทศบาลเมืองเขลางค์นครใหม่ได้เร็ว ๆ
- อยากให้เทศบาลสร้างสำนักงานเพื่อเป็นหน้าตาของคนในเขตเทศบาล
- ขอให้รีบสร้างสำนักงานเทศบาลใหม่ให้ได้ก็แล้วกัน
- ขอให้สร้างสำนักงานเทศบาลใหม่ก็แล้วกัน ไม่ต้องอาศัยที่ว่าการอำเภอ เพราะว่าคับแคบ มาก ท่านสมาชิกสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นครช่วยกันพัฒนาเทศบาลให้เทียบเท่ากับ เทศบาลอื่น ๆ ให้ได้
- อยากให้เทศบาลเมืองเขลางค์นครสร้างสำนักงานใหม่ให้ได้ ประชาชนมาใช้บริการจะได้ สะดวก

ประเภทการร้องทุกข์

- คำร้องหากเขียนเข้าไปแล้วให้เทศบาลสนใจติดตามด้วย อย่าเอาไปทิ้ง ไม่สนใจเลย
- เคยส่งข้อความทางเว็บไซต์เมื่อก่อน (ความคิดเห็นต่างๆ) แต่ตอนนี้การส่งข้อความต่าง ๆ ต้องใช้เลขประชาชน ทำให้ไม่อยากเสนอข้อคิดเห็น กลัว ทำไมไม่เปิดกว้างในการแสดงความคิดเห็น แล้วคุณจะได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้อย่างไร
- ควรมีเบอร์โทรสำหรับร้องเรียน เรื่องร้องทุกข์ (Call Center)
- ควรมีสายด่วนของเทศบาล
- การเขียนคำร้องไปทางเทศบาลแต่ละครั้งล่าช้ามากกว่าเทศบาลจะมากแก้ปัญหาให้ เช่น เวลาหน้าฝนแต่ละปีการฉีดหรือพ่นยาฆ่ายุงไม่เห็นดำเนินการเลย (ตำบลพระบาท)
- ต้องสนใจคำร้องที่ชาวบ้านเขียนเข้าไป

ประเภทการประชาคม การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

- ถ้าเป็นไปได้กรุณาตรวจสอบโครงการที่ผ่านมาข้อมูลผิดพลาดหรือตกหล่น เพราะเท่าที่ดูและอ่านแล้วมีรายการของโครงการที่ทำไปแล้ว ก็ยังเอามาเป็นโครงการอีก เป็นต้นว่ากรณีถนนในชุมชนซอย 3 และซอยแยกบางซอย ซึ่งทำไปแล้วตั้งแต่ต้นปี 2553 แต่ปีนี้ก็มีอีกเป็นโครงการที่ซ้ำซ้อนพร้อมทั้งถึงขยะด้วยได้มาตั้งแต่ปี 2552 เช่นกันเพราะฉะนั้นจึงทำให้โครงการ ณ ปัจจุบันตกไป
- อยากให้เห็นความสำคัญของประชาชนแต่ละชุมชนที่เสนอ เรื่อง ประชาคมของโครงการที่ต้องการอย่างน้อยก็ขอหนึ่งโครงการที่ต้องการ เพราะมันสำคัญจริง ๆ
- งานแผน อยากให้ทำตามแผนนั้น ๆ อย่าทำให้ชาวบ้านผิดหวังกับคำว่าประชาคมชาวบ้านเลย
- ดีแล้ว จัดแผนพัฒนาได้ดีมาก ๆ จัดให้ทั่วถึงทุกชุมชน
- เรื่องกระจายงบประมาณ ต้องแก้ไขเพิ่มขึ้นเพราะว่าบางชุมชนได้รับงบหลายๆงบ แต่บางชุมชนไม่ค่อยจะได้รับ
- แผนพัฒนาเทศบาลดี กระจายให้ทั่วถึง
- ชุมชนขออะไรก็ขอให้อนุมัติให้ด้วย
- ทำอะไรให้รวดเร็วกว่านี้หน่อย
- แต่ละหน่วยงานวางแผนไว้สวยหรู
- ให้ความรู้ ความเข้าใจดี แต่ปฏิบัติค่อนข้างยาก บางครั้งสวนทางกัน
- ภารกิจของท้องถิ่นสวยงามเป็นรูปแบบ ภาคปฏิบัติห่างไกลจากประชาชน
- การดำเนินให้กับภาคประชาชน ค่อนข้างล่าช้า ไม่อยากให้ประชาชนเห็นว่างานทางภาคราชการจะต้องเสร็จ(ภารกิจก่อน)ถึงจะมอมย่อนไปทางประชาชน เวลาที่จัดสรรเพื่อประชาชน งานเพื่อประชาชนผู้คนก็คงจะผาสุกในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครแห่งนี้
- อยากให้ทางฝ่ายผู้บริหารออกพื้นที่ให้มากกว่านี้พบปะประชาชน ให้กำลังใจประชาชน เพื่อที่จะสร้างกำลังใจให้ประชาชนได้มากกว่านี้

- อยากให้มีกิจกรรมบ่อย ๆ ยินดีให้ความร่วมมือ
- พัฒนา คือ สร้างสรรค์ จงทำงานด้วยวิสัยทัศน์อันกว้างไกลอย่าเอาการเมืองเป็นตัวชี้วัด
- น่าจะเพิ่มอินเทอร์เน็ตสาธารณะ เพราะว่าเด็กในชุมชนก็มีมาก และเป็นประโยชน์ในการค้นคว้าหาความรู้ของเยาวชน และทุกคน
- การพัฒนาเทศบาลค่อนข้างล่าช้า ไม่สามัคคีกัน แบ่งพรรค แบ่งฝ่าย ขอให้คำแนะนำให้มาร่วมกันพัฒนาเทศบาลของเราจะได้เจริญเหมือนเทศบาลอื่น ๆ ขอฝากจากใจของคนในเทศบาลของเรา
- อยากให้ปรับปรุงบุคลากรทำงานให้เร็วกว่านี้
- ประชาชนในหมู่บ้านได้รับข่าวสารไม่ทั่วถึง เนื่องจากยังไม่มีอุปกรณ์กระจายเสียงที่มีประสิทธิภาพ
- การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง และชัดเจน
- ขอให้เน้นผลงานที่มีคุณภาพ
- ขอให้ทางเทศบาลทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ให้ลุล่วงและประชาสัมพันธ์ดำเนินงานโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง
- การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ประชาชนยังไม่เห็นผลเท่าที่ควร
- ขอให้คนในชุมชนต้องการอะไรต่อมิอะไรก่อน แล้วท่านค่อยตอบสนองต่อความต้องการของคนในชุมชน มันถึงจะได้ปลูกจิตสำนึกได้ (น่าจะเป็นไปได้สูง)
- ทุกอย่างผู้บริหารใช้อำนาจตนเองมากเกินไป
- ควรเพิ่มป้ายประชาสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆ ให้มากขึ้น และระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ควรเพิ่มให้มากขึ้น
- เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ควรปรับปรุงหน่วยงาน บุคลากร และพนักงานเจ้าหน้าที่ นายกเทศมนตรีควรหาโอกาสพบปะคนในชุมชนบ้าง
- การทำงานของระดับชุมชน (ชาวบ้าน) คือเรื่องภายในชุมชนส่วนกลางของชุมชน รู้ปัญหาตัวเอง รู้ความต้องการตัวเอง และความเดือดร้อนของตัวเอง แต่การทำงานของระดับข้าราชการ คือ ต้องตามแบบแผน ตามระเบียบ ตามโครงการ ฯลฯ เป็นเรื่องที่สวนทางกันเสมอๆ ปัญหาคือ ทางข้าราชการจะบอกว่าคนไม่พอ งานมาก (หลายชุมชน) การจัดการ กฎเกณฑ์ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ฯลฯ ไม่มี เห็นชัดมากผลประโยชน์ ความอยู่รอดของกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น งานค้าง งานละ ปล่อยปละละเลย บทลงโทษหรือขาดโทษไม่มี
- ยังมีการแบ่งพรรค แบ่งพวก และยังใช้อำนาจในการปกครองหรือยังมีการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราช คือ การไม่กระจายอำนาจในการบริหารชุมชน คิดเอง ทำเอง ไม่ฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- มีการพัฒนาคุณภาพของการบริหาร
- ไม่ค่อยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเท่าไร

- ขอให้เทศบาลยกระดับการทำงานของเทศบาลสูงขึ้นกว่านี้หน่อย จะทำให้ความเจริญของการทำงานมีประสิทธิภาพกว่านี้
- อยากให้เทศบาลออกมาบริการเคลื่อนที่มากกว่านี้
- โครงการต่าง ๆ ควรจะอยู่ในแผนพัฒนา ฯ เรียงตามลำดับความสำคัญ อันดับต้น ๆ ก่อน ผู้บริหารไม่ควรที่จะนำความต้องการของตัวเอง และพรรคพวกมาทำก่อน

ประเภท อื่น ๆ

- ท่านจะต้องทำการปรับปรุงตั้งแต่การนำผลการดำเนินโครงการไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชน การแก้ไขปัญหาและการตอบสนองความต้องการของประชาชน และประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการเนื่องจากท่านยังไม่ได้แก้ไขปัญหาทันตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง
- อยากให้ทางเทศบาลแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชนและพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็งและมีความเจริญทางด้านวัตถุ และตอบสนองความต้องการของประชาชนให้มาก
- การจัดทำแผนพัฒนาดี แบ่งกระจายให้ทั่วไม่ว่าจะเป็นชุมชนเล็ก หรือใหญ่เฉลี่ยให้มันพอดี
- ชาวชุมชนอยากให้เห็นความสำคัญของประชาชนแต่ละชุมชนที่เสนอให้เทศบาลดูแลเรื่องประชาคมของโครงการที่ต้องการ อย่างน้อยก็ขอสักหนึ่งโครงการที่ต้องทำเพราะมันสำคัญจริง ๆ และอีกอย่างโครงการที่ได้แล้ว คือ ถนนในชุมชนซอย 3 และซอยเชื่อมระหว่างถนนบางซอย เทศบาลได้กรุณาทำให้แล้ว แต่ในแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครสามปี (พ.ศ. 2555- 2557) ไม่เห็นว่าได้ดำเนินการแล้ว เมื่ออ่านดูหลายครั้งจึงเข้าใจเอาเองว่า เป็นเพราะเหตุนี้หรือเปล่าที่ทำให้โครงการอื่น ๆ ที่ทางชุมชนต้องการตกไป เพราะ หมายเหตุ ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม 2554 ที่ผ่านมา ไม่ทราบว่ามีผิดพลาดหรือตกลงอยู่ตรงไหน
- อยากให้เทศบาลมีการตอบสนองในเรื่องของการเรียกร้องในด้านสาธารณะ
- ฝ่ายบริหารพิจารณางบประมาณมาลงในการแก้ไขปัญหาของชาวบ้านน้อยมาก เพราะงบประมาณส่วนใหญ่อยู่แต่ในสำนักงาน บางงบประมาณไม่มีประโยชน์ เช่น ซ้อมโต๊ะเครื่องครัว ตู้ ฯลฯ ซ้อมไปทำไมเยอะเยอะ พนักงานทำงานแต่เช้า เย็นก็กลับ ไม่ได้อยู่อาศัยแบบถาวร
- ในภาพรวมการพัฒนาเทศบาล มีความเชื่อมโยงของโครงการกับยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ยุทธศาสตร์ สิ่งสำคัญของการปฏิบัติงานของเทศบาล อยู่ในระดับดีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องที่จะมีต่อผลสำเร็จ คือ เงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง โดยตรงจะต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์ของกลุ่มภารกิจให้มาก ควรเน้นการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เทศบาลต้องดำเนินการให้เป็นปัจจุบัน
- ทำงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน
- ผลงานไม่ค่อยเด่นชัด เติบโตแต่ตัวเลขค่อนข้างดีและลงตัว
- ใบคำร้องของประชาชนควรแยกประเภท และได้รับคำตอบ ประมาณการ เวลา 2 เดือน 5 เดือน 1 ปี ที่ประชาชนต้องรอคอย การแก้ไขซ่อมแซม การปรับปรุง
- ยังต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอีกเยอะ และท่านนายก ฯ ต้องปรับตัวของตัวเองด้วย

- เทศบาลเปิดโอกาสให้แต่ละชุมชนมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ จริง แต่ชุมชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยนำไปใช้ตามเป้าประสงค์ที่วางไว้จึงทำให้การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่บรรลุผล สมควรมีการติดตามอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง
- ควรชี้แจงรายละเอียดให้เป็นกิจลักษณะ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ รับฟังในการประชุมสภาบ้าง ในแต่ละเรื่องราวที่มีความสำคัญต่อประชาชน
- ทุกกิจกรรมที่ทำให้ประชาชนได้ประโยชน์มากที่สุด เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนมีความจำเป็นต่อชุมชน และประชาชน
- โครงการทุกอย่างต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น
- ควรเข้าถึงประชาชนให้มากกว่านี้
- ขอให้มีส่วนร่วม ได้แสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหา หรือความต้องการของประชาชน เรื่องเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข คือ ท่อระบายน้ำ เพราะชาวบ้านเดือนร้อนน้ำท่วมขัง
- อยากให้เทศบาลจัดทำโครงการ หรือกิจกรรมอะไรก็ได้ ก็ขอให้ดำเนินการตามโครงการอย่างจริงจัง อย่าเอาแต่พูด ขอให้ทำให้จริง ๆ ด้วย
- บางอย่างขาดหายไป บางอย่างมีมากเกินไป ควรมีการปรับปรุง ดังนี้ น้ำประปาบางวันไหล บางวันไม่มีใช้ , ไฟฟ้ามีหลายจุดดีมาก บางจุดไม่มีความจำเป็น บางจุดจำเป็นแต่ไม่ดี , ถนนซ่อมแต่ผิวหน้าจรรยา ใช้ไม่นานก็เป็นหลุมอีก
- ความพึงพอใจในแต่ละด้าน ประชาชนยังได้รับรู้ข่าวสารไม่ทั่วถึง
- ชาวบ้านในชุมชนต้องการคลองระบายน้ำในหมู่บ้าน ซึ่งเคยเสนอไปแล้ว แต่ยังไม่ได้รับจากทางเทศบาล ขอให้ดำเนินการด้วย
- ชุมชนบ้านกอกชุม ที่ผ่านมา 5 ปี ไม่มีความเปลี่ยนแปลงเลย ไม่ทราบว่ามีผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในชุมชนขอโครงการอะไรไปบ้าง หรือขอแล้วไม่ได้ อยากให้เทศบาลเข้าถึงประชาชนมากกว่านี้ อยากเห็นการพัฒนาเป็นขั้นเป็นอันขึ้นขึ้นมา อยากจะเห็นความใสสะอาด อำนาจหน้าที่อยู่ในมือพวกท่านแล้ว เราจึงขอฝากความหวังไว้กับท่าน
- เวลาที่ทำกิจกรรม/โครงการเสร็จแล้วควรมีการแจ้งให้ประชาชนรับทราบผลการดำเนินงาน
- เวลาที่มีการเลือกตั้งต้องเปลี่ยนแปลงกรรมการบ้างที่ผ่านมา เลือกแต่กรรมการชุดเดิมตลอด
- ทำงานได้ล่าช้ามาก
- เวลาบริหารงานของชุมชน ขอให้ให้นักการเมืองท้องถิ่นอย่ามายุ่งในสิ่งที่ไม่ใช่หน้าที่ของตน
- ประชาชนได้ร่วมกันเสนอโครงการไปแล้ว ขอให้ดำเนินการให้ได้ตามที่เสนอไป ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงขอให้แจ้งกับประธานชุมชนนั้น ๆ ด้วย
- การพัฒนาชุมชน อยากให้พัฒนาเรื่องสาธารณูปโภคก่อน หรือให้ความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ
- แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร โดยภาพรวม ควรเพิ่มเติมว่าเป็นปีงบประมาณใด ปี พ.ศ.ใด ประเมินปีต่อปี หรือ ประเมิน 3 ปี จะได้ให้คะแนนการประเมินได้อย่างถูกต้อง

- นายก ๆ ควรแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน และเฉพาะหน้าให้ตรงจุด และกล้าตัดสินใจ เป็นตัวของตัวเองให้มาก ๆ
- มีเวลาเยี่ยมเยือนโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละชุมชนบ้าง เป็นขวัญและกำลังใจแก่ประชาชนจะดีมาก
- ดีมากแล้ว คนในชุมชนพอใจ มีการให้ความร่วมมือดี ข่าวสารถึงชุมชนดีมาก
- ถ้าได้รับโครงการที่ชุมชนนำเสนอมาจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน
- ขอให้มีความสำคัญกับประชาชนมากกว่านี้
- การดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ ถ้าช้าไม่ได้ตามวัตถุประสงค์ โครงการที่ผ่านมาสภา ฯแล้ว ต้องออกตามกำหนด เร็ว ๆ ยิ่งดี
- แนวทางการพัฒนาอยากเห็นและได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากกว่าที่เป็นอยู่
- เทศบาลทำดีอยู่แล้ว
- ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง
- ควรปรับปรุง แก้ไข พัฒนาท้องถิ่น
- การปฏิบัติงานล่าช้า
- การแก้ไขปัญหของประชาชนทางผู้บริหารไม่เอาใจมาบริหาร แต่เอาความรู้สึกมาแก้ไขจนไม่คำนึงความจำเป็นของประชาชนว่าอันไหนควรทำก่อนและทำหลัง เช่น ระหว่างประปาเพื่อแก้ไขเรื่องน้ำสะอาดที่จำเป็นในการบริโภคว่าชาวบ้านควรมีน้ำสะอาดบริโภคที่ถูกสุขลักษณะอนามัยของประชาชนที่ยังมีชีวิตอยู่ และมีมากด้วย กับเตาอบเผาศพ ซึ่งใช้สำหรับเผาศพคนตายซึ่งไม่ได้ตายทุกวันและที่เผาเดิมเขาก็มีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นประปาสำหรับประชาชนที่มีชีวิตกับเตาเผาสำหรับคนที่ตายไปแล้ว ปัญหาไหนควรแก้ไขก่อนกัน
- ขอสถานที่สำหรับให้ประชาชนทำกิจกรรมร่วมกันอย่างกว้างขวาง สะดวกสบาย
- เรื่องแมวและสุนัขจรจัดที่เพิ่มมากขึ้น
- ขอให้เทศบาลมาทำโครงการในชุมชนให้เร็วกว่านี้หน่อย บางครั้งผ่านสภาไปแล้วตั้งนานถึงจะมาทำงาน
- ถ้าเทศบาลทำได้ตามที่เขียนนี้ข้อ 1-8 จะให้คะแนนเต็ม 10 ทุกข้อ พอใจมาก ขอบคุณมาก
- ข้อเสนอแนะให้พัฒนาเทศบาลให้ทั่วถึงทุกชุมชนด้วย
- เทศบาลฯเป็นที่ปรึกษา ความเข้มแข็งของชุมชน
- เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ก็ทำดีอยู่แล้ว
- เห็นควรพิจารณาโครงการของหมู่บ้านที่เสนอเข้าไป
- การใช้จ่ายในกิจกรรมที่จัดสรรให้ไม่ได้พัฒนาประชาชนโดยตรงเป้าหมาย / กลุ่มเป้าหมาย
- แขนงนำหรือผู้นำควรมีจิตอาสาในการพัฒนาอย่างเต็มใจ

- ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องมีการตรวจสอบการพัฒนางานพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
- อยู่ที่แผนพัฒนากระจายให้ทั่วก็แล้วกัน บางชุมชนเขาดี แต่บางชุมชนว่าดี แต่ประธาน และคณะกรรมการชุมชนอยากไปศึกษาดูงาน
- มีการมีส่วนร่วมของกลุ่มวัยรุ่น ตามต้นไม้ใหญ่ และที่ลับตาคน
- อยากให้เทศบาลให้โอกาสแก่ประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชนไปศึกษาดูงานบ้าง
- อยากให้มีการทัศนศึกษาดูงานต่างจังหวัด
- การบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน
- ขอให้ทางเทศบาลได้จัดให้ประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชนไปศึกษาดูงานบ้าง
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 เทศบาลควรให้ความสำคัญควบคู่กับยุทธศาสตร์ที่ 1 ถ้ายุทธศาสตร์ที่ 4 สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนและสังคมตลอดจนความรุ่งเรืองของเทศบาล ๆ ด้วย
- ขอบยุทธศาสตร์ด้านนี้มาก เป็นช่องทางเสริมรายได้ให้กับครอบครัว ได้พบปะกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ เพิ่มประสบการณ์ความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น สถานที่ที่ตั้งของกลุ่มมีส่วนสำคัญมาก
- โครงการต่าง ๆ ของเทศบาลอยากให้มีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่านี้ เพราะจะรับรู้กัน เฉพาะประธานชุมชนเท่านั้น ประธานวางตัวไม่เป็นกลาง แบ่งพรรคแบ่งพวก ทำให้ไม่มีความสามัคคีกัน
- ทำงานไม่เป็นไปตามนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชน
- นายกฯ ควรพบปะกับประชาชนให้บ่อย ๆ เพื่อสอบถามความต้องการของประชาชน
- ควรส่งเสริมกิจกรรม/โครงการให้กับชาวบ้านบ้าง
- ไม่ควรเลือกปฏิบัติ
- ควรมีการปรับปรุงและแก้ไขทุกอย่างครับ
- ทางเทศบาลควรมีการติดตามโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และให้ความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง
- อยากให้เทศบาลประชาสัมพันธ์กลุ่มตัดเย็บ
- อยากให้เทศบาลเมืองเขลางค์นครออกมาดูแลกลุ่มตัดเย็บบ้าง ปีละ 2 ครั้ง หรือมาประชุมกับกลุ่มตัดเย็บ
- โครงการต่าง ๆ จะสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริงและยั่งยืนจะต้องมีการติดตามโครงการอย่างต่อเนื่องและสอบถามปัญหาอุปสรรค เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาาร่วมกัน การสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมก็เป็นปัจจัยในการประสบความสำเร็จ
- ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มากกว่านี้ ให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารกิจกรรมอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ

จากการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2554 คณะกรรมการ ฯ ได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการจัดประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผน ฯ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการ และสามารถกำหนดแนวทางให้การดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

2. การเลือกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตอบแบบสอบถาม ควรกระจายกลุ่มเป้าหมายมากกว่าปีที่ผ่านมา เพื่อจะได้ข้อเสนอแนะที่หลากหลาย

3. เรื่องการก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ขอให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมมือกัน เพื่อความสะดวกในการให้บริการประชาชน สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่จะได้อยู่บริเวณเดียวกัน

4. การเร่งรัดการดำเนินงานของโครงการให้เสร็จภายในปีงบประมาณ เนื่องจากมีโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินงาน และโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินงานจำนวนมาก

บทที่ 2

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

2.1 หลักและแนวคิดในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

2.1.1 ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11

หลักการของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 มุ่งพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม พัฒนาประเทศสู่ความสมดุลในทุกมิติ อย่างบูรณาการ และเป็นองค์รวม และยึดวิสัยทัศน์ปี พ.ศ. 2570 ดังนี้

“คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตย และหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี”

1. วิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559) และพันธกิจการจัดทำเป็นแผนพัฒนาในระยะ 5 ปี ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาวดังกล่าว จำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ วัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในช่วงระยะ 5 ปี ร่างกรอบทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงประกอบด้วยวิสัยทัศน์และพันธกิจ ดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์ “สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง”

1.2 พันธกิจ

1) สร้างความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ ควบคู่กับการสร้างสังคมคุณธรรม เพื่อให้คนกินดีอยู่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี ปลอดภัยจากอาชญากรรม อุบัติเหตุ ยาเสพติดและอบายมุขคนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย และธรรมาภิบาล

2) พัฒนาระบบการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีเสถียรภาพบนฐานความรู้ และการสร้างสรรค์ของคนไทย ขยายหลักประกันทางสังคมให้ครอบคลุมประชาชนทุกคน สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน รวมทั้งยารักษาโรคจากสมุนไพรบนฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ พร้อมทั้งปรับโครงสร้างสาขาการผลิตและการบริโภคของประเทศให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3) สร้างภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็งสามารถป้องกันและรองรับผลกระทบและความเสี่ยงจากวิกฤตเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ และทักษะสามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีเหตุผล

2. วัตถุประสงค์

2.1 คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เกิดความเป็นธรรม และมีธรรมาภิบาล

2.2 ประชาชนได้รับการพัฒนาทั้งทางกาย ใจ สติปัญญา มีคุณธรรม จริยธรรม และสถาบันทางสังคมมีบทบาทหลักในการพัฒนาคน

2.3 เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพ และมีเสถียรภาพ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและบริการในภูมิภาค มีความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2.4 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีเพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาและใช้ประโยชน์

3. เป้าหมายหลัก

3.1 ความสงบสุขของสังคมไทยเพิ่มขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การประกอบอาชีพ การเข้าถึงแหล่งทรัพยากร และกระบวนการยุติธรรม ลดความขัดแย้งระหว่างภาครัฐกับประชาชน เพิ่มคะแนนภาพลักษณ์การทุจริตคอร์รัปชันให้ไม่ต่ำกว่า 5.0 คะแนน

3.2 ลดอัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ ลดอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ เพิ่มจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของคนไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักทุกระดับสูงกว่าร้อยละ 50 และความอบอุ่นของครอบครัวเพิ่มขึ้น

3.3 เศรษฐกิจเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 5 ต่อปี อัตราเงินเฟ้ออยู่ในกรอบเป้าหมาย ผลิตภาพการผลิตรวมสูงขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบธุรกิจ รักษาปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้พอเพียงต่อความต้องการของผู้บริโภค และลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

3.4 รักษาสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 33.5 ของพื้นที่ประเทศ ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

การพัฒนาประเทศให้เศรษฐกิจก้าวหน้ามั่นคง สังคมสงบสันติ และประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกที่คาดการณ์ได้ยากและมีแนวโน้มรุนแรงทั้งการเมืองในประเทศและวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและส่งผลกระทบวงกว้างทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 จึงต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยง และเสริมรากฐานของประเทศด้านต่างๆ ให้เข้มแข็ง ควบคู่กับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีโอกาสได้รับประโยชน์จากการ

พัฒนาเศรษฐกิจจากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้และความคิดสร้างสรรค์ให้ประเทศสามารถเจริญก้าวหน้าต่อไป โดยให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ที่มีลำดับความสำคัญสูง 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

4.1 ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม มุ่งสร้างโอกาสให้ทุกคนในสังคมไทย เข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี โดยเฉพาะกลุ่มคนยากจน คนด้อยโอกาส แรงงานนอกระบบ แรงงานต่างด้าวรวมทั้งชนกลุ่มน้อยและต่างชาติพันธุ์ สร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุน ปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรที่จะเป็นฐานการประกอบอาชีพที่มั่นคงยกระดับรายได้ สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมและยกระดับคุณภาพชีวิตให้ทุกคนในสังคมไทย สนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้รับการคุ้มครองสิทธิพื้นฐานอันพึงมีพึงได้ เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การทำและบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประโยชน์ต่อทุกคน สร้างความโปร่งใสในกระบวนการตัดสินใจของระบบบริหารราชการแผ่นดินบนพื้นฐานของการใช้หลักนิติธรรม หลักคุณธรรมและจริยธรรม และหลักผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ รวมทั้งยึดหลักความมีอิสระและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และสนับสนุนให้ภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมแก้ไขมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) **สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถจัดการความเสี่ยงและสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง** โดยสร้างความแข็งแกร่งให้เศรษฐกิจฐานล่างและการสร้างโอกาสเศรษฐกิจให้คนฐานล่างซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ในประเทศ สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขโรค ปรับระบบการคุ้มครองทางสังคมให้ครอบคลุมทุกคนอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็น ส่งเสริมการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความเป็นธรรม ส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาอาชีพและยกระดับคุณภาพชีวิต รวมทั้งการคุ้มครองผู้บริโภค และส่งเสริมบทบาทของภาคธุรกิจเอกชนในการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมแก่คนในสังคมไทย

2) **จัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิพึงมีพึงได้ เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจกและสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ** โดยสร้างโอกาสอย่างเป็นธรรมให้กลุ่มด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เสริมสร้างความมั่นคงให้คนยากจนมีความพร้อมรับผลกระทบจากวิกฤตต่างๆ และสนับสนุนการสร้างสังคมสวัสดิการ

3) **เสริมสร้างพลังให้ทุกภาคส่วนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคมและสร้างการมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี** โดยเสริมสร้างพลังทางสังคมให้ทุกคนสามารถแสดงออกทางความคิดอย่างอิสระ เลือกลงและตัดสินใจในการดำรงชีวิตด้วยตนเอง เสริมสร้างขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการปัญหาต่างๆ ของชุมชนด้วยตัวเอง สนับสนุนการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสื่อสร้างสรรค์ ในการสร้างค่านิยมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ส่งเสริมให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพลังร่วมใน

การพัฒนาสังคมไทย เสริมสร้างระบบบริหารราชการให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ มีระบบถ่วงดุลอำนาจ การตรวจสอบที่เข้มงวดและรอบด้าน และมีการรับผิดชอบที่เหมาะสม ปฏิรูปการเมืองไทยทั้งระบบให้เป็นประชาธิปไตยของมวลชน และสร้างความเท่าเทียมในกระบวนการยุติธรรม

4) เสริมสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้แน่นแฟ้นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันโดยสร้างค่านิยมใหม่ที่ยอมรับร่วมกันบนฐานของความไว้วางใจและเกื้อกูลกันในสังคม ส่งเสริมวัฒนธรรมการเมืองที่มีธรรมาภิบาลนำไปสู่การเป็นประชาธิปไตยที่ถูกต้องและเหมาะสม และสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับคนในสังคม

4.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนมุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกวัฒนธรรมที่ดีงามและรู้คุณค่าความเป็นไทย มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นพลังทางสังคมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ยกกระตือรือร้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยให้ได้มาตรฐานสากล และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย และเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มั่นคงและเอื้อต่อการพัฒนาคนอย่างสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) การส่งเสริมคนไทยที่มีศักยภาพและความพร้อมให้มีบุตรเพิ่มขึ้น และมีการกระจายตัวประชากรที่สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่โดยส่งเสริมคู่สมรสที่มีศักยภาพและความพร้อมให้มีบุตรเพิ่มขึ้นและรักษาระดับอัตราเจริญพันธุ์ไม่ให้อัตราต่ำกว่าระดับที่เป็นอยู่ปัจจุบัน และสนับสนุนการกระจายตัวและส่งเสริมการตั้งถิ่นฐานของประชากรให้เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส และทรัพยากรธรรมชาติของพื้นที่

2) พัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต โดยการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สนับสนุนกระบวนการเรียนรู้สู่วัฒนธรรมการเกื้อกูล เสริมสร้างทักษะให้คนมีจิตสาธารณะ ด้วยการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต และการต่อยอดสู่นวัตกรรมความรู้ การสร้างเสริมสุขภาวะคนไทยให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ และสร้างจิตสำนึกของประชาชนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม

3) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างโอกาสการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้คนทุกกลุ่มทุกวัยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นวัฒนธรรม ภูมิปัญญาและองค์ความรู้ใหม่ โดยสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยการสร้างกระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคน สร้างนิสัยใฝ่รู้และรักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก ควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กรและสื่อทุกประเภทเป็นแหล่งเรียนรู้สร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย การสร้างปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

4) เสริมสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทยมาขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาบทบาทของสถาบันหลักทางสังคมในกระบวนการพัฒนาประเทศ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภูมิปัญญาท้องถิ่น อัตลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชน คุณค่าของความสงบสุขและการแบ่งปันตามวิถีดั้งเดิม มาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นให้สามารถพึ่งพาตนเองได้นำความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาต่อยอด

ในการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์และการพัฒนาสังคมของประเทศ บูรณาการกลไกการดำเนินงาน ด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิในการเข้าถึงบริการของรัฐและสิทธิชุมชน ทั้งในระดับครอบครัว ระดับชุมชน ท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับสากลให้เชื่อมสัมพันธ์กันอย่างเกื้อกูล และสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทางวัฒนธรรมร่วมกับประชาคมโลก โดยเฉพาะประชาคมอาเซียน

4.3 ยุทธศาสตร์การสร้างความปลอดภัยและมั่นคงของอาหารและพลังงาน มุ่งพัฒนาให้ ภาคเกษตรเป็นฐานการผลิตอาหารและพลังงานที่มีความสมดุล มั่นคงและมีประสิทธิภาพ สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของตลาด และมีราคาที่เหมาะสม เป็นธรรม พัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ เกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน รวมทั้งสนับสนุนครัวเรือนและองค์กรเกษตรกรให้มีความ เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และสร้างให้ครัวเรือนและชุมชนมีความมั่นคงด้าน อาหารและพลังงานสามารถพึ่งพาตนเองได้มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) **พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและ ยั่งยืน** โดยรักษาและคุ้มครองพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตรและสนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยมี ที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดิน เร่งรัดการนำที่ดินที่ซื้อจากเอกชนมาปฏิรูปเพื่อ เกษตรกรรม เร่งรัดการจัดให้มีองค์กรและระบบการบริหารจัดการที่ดินให้เป็นรูปธรรม พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคการเกษตรเพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พื้นฟูค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของชุมชนในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตทาง การเกษตร

2) **เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและสร้างมูลค่า** โดยสนับสนุนการ วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์และสัตว์น้ำ ที่สามารถเจริญเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพรองรับการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก สนับสนุนการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ส่งเสริมและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ การใช้เทคโนโลยีที่ลดต้นทุนการผลิตอย่างยั่งยืน เพิ่มมูลค่าผลผลิตด้านปศุสัตว์ให้สูงขึ้น ส่งเสริมการผลิตที่ปลอดภัยจากการตัดแต่งพันธุกรรม เพื่อคงไว้ซึ่ง ความหลากหลายของพันธุ์พืชและสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ไทย สนับสนุนการผลิตและบริการของชุมชนในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและอาหาร และ พลังงาน สนับสนุนการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และมาตรฐานระบบการ ผลิตสินค้าเกษตรให้เทียบเท่าระดับสากล สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรและอาหารตาม มาตรฐานที่กำหนด รมรงศ์ให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการ และสนับสนุนการใช้ สารชีวภาพให้มากขึ้น ส่งเสริมระบบตลาดกลางสินค้าเกษตรและตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้ เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมภาคเอกชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีบทบาทร่วมกันบริหาร จัดการระบบสินค้าเกษตรและอาหาร การเพิ่มมูลค่า และการจัดการด้านการตลาด ร่วมกับสถาบัน เกษตรกร พัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่เหมาะสมทาง การเกษตร สนับสนุนการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของภาค เกษตรที่เชื่อมโยงตลอดห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงบริการขั้นพื้นฐานเพื่อการผลิตให้ทั่วถึง

3) **สร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร** โดยพัฒนาระบบการ
สร้างหลักประกันเพื่อดูแลด้านรายได้ของเกษตรกรให้มีความมั่นคง และให้ครอบคลุมเกษตรกร
ทั้งหมด เร่งพัฒนาระบบประกันภัยพิบัติผลการเกษตร ให้สามารถคุ้มครองความเสี่ยงด้านการผลิตทาง
การเกษตรจากทุกภัยพิบัติให้กับเกษตรกรในทุกพื้นที่ ส่งเสริมระบบการทำเกษตรแบบมีพันธ
สัญญาที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ยกย่องคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดีขึ้น
สร้างแรงจูงใจให้เยาวชนเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม ด้วยการสนับสนุนองค์ความรู้อย่างครบวงจร พัฒนา
สถาบันเกษตรกรให้เป็นกลไกสนับสนุนการพึ่งพาตนเองของเกษตรกรได้อย่างแท้จริง เสริมสร้างความ
เข้มแข็งให้กับเกษตรกรรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารที่มีต้นทุนต่ำ
อันเป็นผลจากข้อตกลงการเปิดการค้าเสรี

4) **สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานชีวภาพและชีวมวลในระดับ
ครัวเรือนและชุมชน** โดยส่งเสริมให้มีการปลูกป่าโดยชุมชนและเพื่อชุมชนเพิ่มขึ้น ส่งเสริมให้
เกษตรกรทำการเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมและสนับสนุน
ให้มีการจัดการและเผยแพร่องค์ความรู้และการพัฒนาด้านอาหารศึกษาทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่องและ
ทั่วถึง ส่งเสริมพฤติกรรมกรบริโภคที่เหมาะสมของบุคคลและชุมชน สนับสนุนการสร้างเครือข่ายการ
ผลิตและการบริโภคที่เกื้อกูลกันในระดับชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน ส่งเสริมการนำวัตถุดิบที่มีอยู่
และเหลือใช้จากการเกษตรมาผลิตเป็นพลังงานทดแทนใช้ในระดับครัวเรือนและชุมชน สนับสนุนการ
ผลิตพลังงานทดแทนภายในชุมชน และส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ให้เป็นเครื่องมือ
ในการสร้างความเข้มแข็งด้านอาหารให้กับเกษตรกรและชุมชนอย่างเป็นระบบ

5) **สร้างความมั่นคงด้านพลังงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและ
ความเข้มแข็งภาคเกษตร** โดยส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานจาก
พืชพลังงาน จัดให้มีระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่ใช้เป็นทั้งอาหารและพลังงาน เพิ่ม
ประสิทธิภาพการผลิตและการใช้พลังงานทางชีวภาพที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิตและบริการ จัดให้มี
กลไกในการกำกับดูแลโครงสร้างราคาของพลังงานชีวภาพที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสร้างเสถียรภาพ
และความเป็นธรรมต่อผู้บริโภคและผู้ผลิต และปลูกจิตสำนึกในการใช้พลังงานชีวภาพอย่างมี
ประสิทธิภาพและคุ้มค่า

6) **ปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความสมดุลด้านอาหาร
และพลังงาน** โดยสนับสนุนบทบาทของเกษตรกร เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ภาคเอกชน และชุมชน
ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและวางแผนการผลิตทางการเกษตร ปรับกระบวนการ
ทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้มีการทำงานอย่างบูรณาการทั้งในส่วนกลางและระดับพื้นที่ พัฒนา
ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอาหารและพลังงานตั้งแต่การผลิต การตลาด ไปจนถึงการบริโภค ให้
มีความถูกต้องและเข้าถึงได้ พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางการเกษตรเพื่อให้เอื้อต่อ
การพัฒนาอย่างยั่งยืน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคี
โดยเฉพาะประชาคมอาเซียนเพื่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน

4.4 **ยุทธศาสตร์การสร้างเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพบนฐานความรู้** มุ่งปรับโครงสร้าง
เศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน มั่นคง มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ลด
ความเหลื่อมล้ำ และกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม รักษาเสถียรภาพทาง

เศรษฐกิจและสร้างระบบการแข่งขันเสรี และเป็นธรรม ที่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และเป็นธรรม และให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและบริการในภูมิภาคอาเซียนบนฐานปัญญา นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) **ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจบนฐานความรู้ให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ** โดย **ปรับโครงสร้างการค้าและการลงทุน** ให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเอเชีย ตะวันออกกลาง และเศรษฐกิจภายในประเทศ อาทิ เสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการตลาดและการกระจายผลผลิตไปสู่ตลาด ผลักดันการจัดทำความตกลงการค้าเสรี และเร่งรัดการใช้ประโยชน์จาก ข้อตกลงที่มีผลบังคับใช้แล้ว พร้อมทั้งวางแนวทางป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น ส่งเสริมและพัฒนา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในทุกขนาดและระดับการเติบโตของธุรกิจให้สามารถเติบโตได้ อย่างมีคุณภาพ และพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ของผู้ประกอบการไทย **ปรับโครงสร้างภาคบริการ** อาทิ เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจบริการเชิงสร้างสรรค์ ขยายฐานการผลิตและ การตลาดภาคธุรกิจบริการที่มีศักยภาพออกสู่ตลาดต่างประเทศ พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการ ส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศและการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ พื้นฟูและพัฒนาคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเสริมสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น ชุมชน ผู้ประกอบการรายย่อย และวิสาหกิจชุมชน **พัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์** อาทิ พัฒนาปัจจัย สนับสนุนที่เอื้อต่อพัฒนาธุรกิจสร้างสรรค์ เสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการในการใช้ความคิด สร้างสรรค์ สนับสนุนความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาเมือง ชุมชนสร้างสรรค์ และ ผลักดันกลุ่มสินค้าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่มีศักยภาพของประเทศ **พัฒนาภาคเกษตร** อาทิ ผลักดันการ เพิ่มผลิตภาพการผลิตและการตลาด พัฒนาคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรและ อุตสาหกรรมต่อเนื่องให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล สนับสนุนการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร และพัฒนา ปัจจัยแวดล้อมด้านการเกษตร และ **พัฒนาภาคอุตสาหกรรม** อาทิ พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักของประเทศอย่างต่อเนื่อง พัฒนาและส่งเสริม อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพิ่มผลิตภาพและประสิทธิภาพภาคอุตสาหกรรมสนับสนุนให้มีการ เชื่อมโยงการผลิตภาคอุตสาหกรรมกับอุตสาหกรรมท้องถิ่น และเตรียมพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจหลักแห่ง ใหม่

2) **ปรับระบบการแข่งขัน** ให้มีประสิทธิภาพ กระจายอย่างทั่วถึงและเป็น ธรรม โดย **พัฒนาตลาดเงินและตลาดทุน** ได้แก่ พัฒนาระบบสถาบันการเงินให้มีเสถียรภาพ ประสิทธิภาพ และลดต้นทุน ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างเท่าเทียมด้วยต้นทุนที่ เหมาะสม สนับสนุนและพัฒนาขีดความสามารถในการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชนและ สหกรณ์ทุกระดับ พัฒนาความรู้พื้นฐานทางการเงิน (Financial Literacy) ให้กับประชาชน **พัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม** ได้แก่ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา และประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทาง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้ทั่วถึงและเพียงพอ **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ ระบบโลจิสติกส์** ได้แก่ ผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศ ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรโลจิสติกส์ พัฒนาระบบขนส่งมวลชน สาธารณะทางราง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่ทันสมัย พัฒนาศักยภาพการให้บริการน้ำอุปโภคบริโภคทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่มีมาตรฐานสากล ครอบคลุมทั้งในเขตเมืองและพื้นที่ชนบท และวางแผนพัฒนาที่อยู่อาศัยของภาครัฐและเอกชนให้

เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม **สร้างความมั่นคงด้านพลังงาน** ได้แก่ ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดและ พัฒนาพลังงานทางเลือก กำกับดูแลกิจการพลังงานให้มีราคาที่เหมาะสม มีเสถียรภาพ และเป็นธรรม กำหนดโครงสร้างราคาพลังงานทดแทนที่เหมาะสม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิตพลังงานจาก แหล่งธรรมชาติเพื่อทดแทนเชื้อเพลิงจากฟอสซิล และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในทุกระดับ และ **ปฏิรูปกฎหมายเศรษฐกิจ และกฎ ระเบียบต่างๆ** ได้แก่ ปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการ ประกอบธุรกิจการค้า การลงทุน การผลิตและบริการ การวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม และการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาการเสริมสร้างธรรมาภิบาล และเร่งรัดการพัฒนา บุคลากรด้านกฎหมายและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย

3) บริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมให้มีเสถียรภาพ โดยการบริหารจัดการ **ด้านการเงิน** ได้แก่ รักษาเสถียรภาพของราคาควบคุมไปกับการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงิน โดยรวม (Financial Stability) สร้างความสมดุลระหว่างตลาดเงินและตลาดทุน ปรับปรุงโครงสร้าง พื้นฐานทางการเงิน พัฒนาระบบสัญญาณเตือนภัยให้ครอบคลุมความเสี่ยงทุกรูปแบบ มีระบบบริหาร จัดการเงินทุนจากต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ เพิ่มบทบาทของอาเซียนในระบบเศรษฐกิจการเงิน โลก และส่งเสริมการออมในทุกระดับและทุกกลุ่มอาชีพ **บริหารจัดการด้านการคลัง** ได้แก่ ปรับ ระบบการจัดเก็บรายได้ของประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสรรและการบริหารงบประมาณ พิจารณาความเสี่ยงทางการคลังและนำรายงานความเสี่ยงทางการคลังมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพิ่ม ประสิทธิภาพการบริหารเงินนอกงบประมาณและกองทุนนอกงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและ โปร่งใสพัฒนาธุรกิจให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการ คลังของภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

4.5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค มุ่ง เสริมสร้างความได้เปรียบเชิงเศรษฐกิจจากศักยภาพที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ทางภูมิศาสตร์เศรษฐกิจของ ประเทศที่เป็นจุดศูนย์กลางของภูมิภาคอาเซียนและเอเชียแปซิฟิกให้สามารถใช้ประโยชน์จากภูมิภาค ได้อย่างสูงสุด เตรียมพร้อมและปรับตัวเข้าสู่บริบทโลกและภูมิภาคที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อเสริมสร้าง ประโยชน์ของไทยในด้านการค้า การลงทุน การเงินและโอกาสด้านการตลาดระหว่างประเทศ เสริมสร้างบทบาทของไทยเพื่อให้ไทยเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคต่อ ภูมิภาค โดยเฉพาะในกลุ่มอาเซียนและพันธมิตร และเอเชียแปซิฟิก ส่งเสริมบทบาทของไทยในกรอบ ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่นำไปสู่การพัฒนาความร่วมมือที่ยั่งยืนบนพื้นฐานของความเท่าเทียม และความไว้วางใจ และเสริมสร้างความสามารถในการแก้ไขผลกระทบเชิงลบและประเด็นปัญหา ร่วมระหว่างประเทศที่เป็นประเด็นจุดริ้วการพัฒนาด้านเศรษฐกิจที่ยั่งยืน มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ภายใต้กรอบ ความร่วมมือในอนุภูมิภาคต่างๆ โดยพัฒนาบริการขนส่งและโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพและได้ มาตรฐานสากล โดยเฉพาะรูปแบบบริการขนส่งที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การพัฒนา ระบบเครือข่ายและการบริหารเครือข่ายธุรกิจของภาคบริการขนส่งและโลจิสติกส์ตลอดทั้งห่วงโซ่ อุปทานในภูมิภาค ปรับปรุงกฎระเบียบการขนส่งคนและสินค้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดจำนวนเอกสาร ต้นทุนการดำเนินงาน และระยะเวลาที่ใช้ในกระบวนการขนส่งผ่านแดนและข้ามแดน พัฒนาบุคลากร ในธุรกิจการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มศักยภาพของภาคเอกชนไทยทั้งในด้านทักษะ ภาษาต่างประเทศ และความรู้ด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ และเชื่อมโยงการพัฒนาเศรษฐกิจตาม

แนวพื้นที่ชายแดน/เขตเศรษฐกิจชายแดน ตลอดจนเชื่อมโยงระบบการผลิตกับพื้นที่ตอนในของประเทศ

2) **พัฒนาฐานลงทุนโดยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในอนุภูมิภาค** มุ่งเน้นความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างฐานการผลิตตามแนว Economic Corridor ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่ที่สามารถสนองตอบการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยพัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศให้เชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเกษตรและการแปรรูปการเกษตร และการท่องเที่ยวในภูมิภาค พัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดนให้มีบทบาทการเป็นประตูเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่พัฒนาต่อเนื่องและพื้นที่ใหม่ และบูรณาการแผนพัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านโดยเชื่อมโยงแผนพัฒนาเพื่อให้บรรลุประโยชน์ร่วมทั้งในด้านความมั่นคงและเสถียรภาพของพื้นที่

3) **สร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน** โดยผลักดันให้ไทยมีบทบาทนำที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่างประเทศในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะต้องมีการเตรียมการโดยพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ ภาคการผลิต อุตสาหกรรมแปรรูป รวมทั้งผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ยกกระตือรือร้นให้บริการด้านสุขภาพและบริการด้านสาธารณสุข ทั้งบุคลากรและมาตรฐานการให้บริการเพื่อก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพของภูมิภาค เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และกำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการ

4) **เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศระหว่างภูมิภาคโดยมี** บทบาทที่สร้างสรรค์ เพื่อเป็นทางเลือกในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศในเวทีโลก เพื่อรักษาสมดุลในปฏิสัมพันธ์ระหว่างไทยและมหาอำนาจต่างๆ และประโยชน์อื่นๆ ของประเทศทั้งในด้านการค้า ความมั่นคงของอาหาร/พลังงานโอกาสทางการตลาดของผลิตภัณฑ์ไทย การสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในกรอบนานาชาติและการรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงของไทยและภูมิภาคโดยรวม โดยรักษาบทบาทของไทยในการมีส่วนร่วมกำหนดยุทธศาสตร์ของกรอบความร่วมมือที่ดำเนินอยู่ และรักษาคุณภาพของปฏิสัมพันธ์กับมหาอำนาจทางเศรษฐกิจเดิมและมหาอำนาจใหม่

5) **สร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ ในลักษณะเกื้อกูลกันผ่านกิจกรรมเชื่อมโยงห่วงโซ่การผลิตและการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างกันอย่างเสรีและมีประสิทธิภาพโดยเร่งดำเนินการด้านการยอมรับมาตรฐานฝีมือระหว่างประเทศเพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายแรงงาน ส่งเสริมผู้ประกอบการไทยในการขยายการลงทุนไปสู่ต่างประเทศ โดยเฉพาะในประเทศเพื่อนบ้าน และคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยและแรงงานไทยในต่างประเทศ และสนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนไทยในต่างประเทศ

6) **ป้องกันภัยจากการก่อการร้ายและอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยพิบัติ และการแพร่ระบาดของโรคภัย** ที่ส่งผลกระทบต่อสถานะทางเศรษฐกิจในระยะยาว จากผลกระทบในด้านความมั่นคงแห่งชีวิต เศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในภูมิภาค โดยพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในการป้องกันและแก้ปัญหาข้ามชาติด้านการก่อการร้าย ปัญหายาเสพติด

และการหลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ เตรียมพร้อมรับภัยพิบัติทางธรรมชาติและเหตุฉุกเฉิน และร่วมมือในการป้องกันการติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโรคภัยประเภทที่เกิดขึ้นใหม่ในโลก

7) เสริมสร้างความร่วมมือที่ีระหว่างประเทศในการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมีจริยธรรมไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างการผลิตและบริการสินค้าและบริการที่นำสู่การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดมลพิษ ลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่มีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

8) สนับสนุนการเปิดการค้าเสรีและกำหนดแนวทางป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น โดยเร่งปฏิรูปกฎหมายเศรษฐกิจ และกฎระเบียบต่างๆ ให้เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจการค้า การลงทุน อย่างเป็นธรรม และส่งเสริมการจดสิทธิบัตร การคุ้มครองและบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา การแบ่งปันผลประโยชน์ระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย และนักวิจัย

9) ปรับปรุงและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีการพัฒนาภายในประเทศ ตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น ให้พร้อมต่อการเชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงในบริบทโลกอาเซียน และอนุภูมิภาค โดยเสริมสร้างศักยภาพชุมชนท้องถิ่นให้รับรู้และเตรียมพร้อมรับกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ สนับสนุนกลไกการพัฒนาในระดับพื้นที่ และส่งเสริมศักยภาพด้านวิชาการและเครือข่ายของสถาบันการศึกษาของไทย

4.6 ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มุ่งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เพียงพอต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศ ขับเคลื่อนการผลิตและบริการของประเทศไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างภูมิคุ้มกัน และเตรียมความพร้อมในการรองรับและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเด็นสิ่งแวดล้อมโลก พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและสร้างสังคมและชุมชนที่อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างเกื้อกูล และสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ และมีการคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของประเทศจากข้อตกลงและพันธกรณีระหว่างประเทศ มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

1) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคุ้มครอง ป้องกัน รักษา ฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ และเขตอนุรักษ์ พัฒนาระบบฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ และการจัดการองค์ความรู้ ปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดินทั้งระบบกระจายการถือครองที่ดินให้เกิดความเป็นธรรมและคุ้มครองความมั่นคงและฐานการดำรงชีวิตของเกษตรกรรายจน เร่งรัดพัฒนาและฟื้นฟูคุณภาพดินเพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร วางระบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เร่งรัดการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ เพื่อสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการเกษตรให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารและพลังงาน และลดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งได้อย่างยั่งยืน พัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในแหล่งน้ำที่มีศักยภาพในการกักเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานแก่ประเทศ พัฒนาและส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

คุ่มค่า และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อ การอุปโภค บริโภคอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมการอนุรักษ์ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพ และ แบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

2) **ปรับกระบวนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็น เศรษฐกิจและสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** โดยการปรับโครงสร้างการผลิตของ ประเทศสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานใน ภาคขนส่ง เพื่อลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก การพัฒนาเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเน้นการวางผัง เมืองที่ผสมผสานวัฒนธรรม สังคม ระบบนิเวศเข้าด้วยกัน การปรับพฤติกรรมการบริโภคสู่สังคม คาร์บอนต่ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3) **ยกระดับขีดความสามารถในการปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ภูมิอากาศ เพื่อให้สังคมมีความยืดหยุ่นและมีภูมิคุ้มกัน** โดยพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบและ การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ พัฒนาเครื่องมือในการบริหารจัดการเพื่อรับมือกับความ ทำลายจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ และ พัฒนาศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4) **สร้างภูมิคุ้มกันด้านการค้าจากเงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อมและวิกฤติภาวะ โลกร้อน** โดยติดตามและเฝ้าระวังมาตรการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อการค้าและ การลงทุน เตรียมมาตรการรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากมาตรการทางการค้าและข้อตกลง ระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ศึกษาผลกระทบและกำหนดแผนกลยุทธ์ รายสินค้า รวมทั้งกำหนดมาตรการเยียวยาในสินค้าและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ผู้ส่งออกทำ การคาร์บอนฟุตพริ้นต์ และสร้างแรงจูงใจให้เกิดอุตสาหกรรมใหม่ๆ

5) **เพิ่มบทบาทประเทศไทยในเวทีประชาคมโลกที่เกี่ยวข้องกับกรอบความ ตกลงและพันธกรณีด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ** โดยศึกษารายละเอียดและสร้างความเข้าใจ ของพันธกรณี รวมทั้งติดตามสถานการณ์การเจรจาและท่าทีของประเทศต่างๆ สร้างความพร้อมและ พัฒนาบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐเพื่อเสริมสร้างเทคนิคการเจรจา พัฒนาความร่วมมือในกลุ่ม อาเซียน และสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และพิธีการที่ เกี่ยวข้องเพื่อคุ้มครอง และอนุรักษ์ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ และพันธุกรรม

6) **ควบคุมและลดมลพิษ เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน** ลดปริมาณมลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก พัฒนาระบบการจัดการของเสีย อันตราย ลดความเสี่ยงอันตราย การรั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุจากสารเคมี พัฒนาระบบเตือนภัย แจ้งเหตุฉุกเฉิน และระบบการจัดการเมื่อเกิดอุบัติเหตุด้านมลพิษ ทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่น

7) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและเป็นธรรม โดยพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง และส่งเสริมสิทธิชุมชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน สนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมและบังคับใช้อย่างเสมอภาคเป็นธรรม ปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบของภาครัฐ ปรับนโยบายการลงทุนภาครัฐให้เอื้อต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลักดันให้มีการจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม รวมถึงการปฏิรูปการบริหารจัดการงบประมาณของประเทศ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และลดการก่อกมลพิษ และการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

2.1.2 นโยบายรัฐบาล

1.นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก คือ

1) สร้างความปรองดองสมานฉันท์ เยียวยาและฟื้นฟูทุกฝ่าย เช่น ประชาชน เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ประกอบการภาคเอกชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุรุนแรงตั้งแต่ช่วงปลายการใช้รัฐธรรมนูญ 2540 สนับสนุนให้คณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (คอป.) ดำเนินการอย่างเป็นอิสระ

2) กำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ”

3) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐอย่างจริงจัง

4) ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการและเร่งรัดขยายเขตพื้นที่ชลประทาน

5) เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำกระแสพระราชดำรัส “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติ

6) เร่งฟื้นฟูความสัมพันธ์และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ

7) แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนและผู้ประกอบการเนื่องจากภาวะเงินเฟ้อและราคาน้ำมันเชื้อเพลิง โดยชะลอการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงชั่วคราวเพื่อให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงลดลงทันที ปรับโครงสร้างราคาพลังงาน จัดให้มีบัตรเครดิตพลังงานสำหรับผู้ประกอบอาชีพที่ได้รับจ้างขนส่งผู้โดยสารสาธารณะ ดูแลราคาสินค้าและการมีรายได้ ป้องกันและแก้ไขการผูกขาดทั้งทางตรงและทางอ้อม

8) ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเพิ่มกำลังซื้อภายในประเทศ พักหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อย และผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ต่ำกว่า 500,000 บาท อย่างน้อย 3 ปี และปรับโครงสร้างหนี้สำหรับผู้ที่มีหนี้เกิน 500,000 บาททำให้แรงงานมีรายได้เป็นวันละไม่น้อยกว่า 300 บาท ผู้จบปริญญาตรีมีรายได้เดือนละไม่น้อยกว่า 15,000 บาท จ่ายเบี้ยสูงอายุแบบขั้นบันได

อายุ 60-69 ปี 600 บาท, อายุ 70-79 ปี 700 บาท, อายุ 80-89 ปี 800 บาท และอายุ 90 ปีขึ้นไป ได้รับ 1,000 บาท สถิติบ้านหลังแรกและรถยนต์คันแรก

9) สถิติเงินได้นิติบุคคล เหลือร้อยละ 23 ในปี 2555 และเหลือร้อยละ 20 ในปี 2556

10) ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเพิ่มเงินทุนกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองอีกแห่งละ 1 ล้านบาท จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี วงเงินเฉลี่ยจังหวัดละ 100 ล้านบาท จัดตั้งกองทุนตั้งตัวได้วงเงิน 1,000 ล้านบาทต่อสถาบันอุดมศึกษาที่ร่วมโครงการ จัดสรรงบประมาณเข้ากองทุนเอสเอ็มแอล 300,000 400,000 และ 500,000 บาท ตามขนาดหมู่บ้าน

11) ยกระดับราคาสินค้าเกษตรและให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุน เริ่มจากการรับจำนำข้าวเปลือกเจ้าและข้าวเปลือกหอมมะลิ เกวียนละ 15,000 บาท และ 20,000 บาท จัดทำทะเบียนครัวเรือนเกษตรกรและการออกบัตรเครดิตสำหรับเกษตรกร

12) เร่งเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ โดยประกาศให้ปี 2554-2555 เป็นปี “มหัศจรรย์ไทยแลนด์” และประชาสัมพันธ์เชิญชวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าร่วมเฉลิมฉลองในพระราชพิธีมหามงคลที่จะมีขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2554-2555

13) สนับสนุนการพัฒนางานศิลปหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ชุมชน

14) พัฒนาระบบประกันสุขภาพ เพิ่มประสิทธิภาพระบบ 30 บาทรักษาทุกโรค ให้ทุกคนได้รับบริการอย่างมีคุณภาพ สะดวก รวดเร็วและเป็นธรรม

15) จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ตให้แก่โรงเรียน เริ่มในโรงเรียนนำร่องแก่นักเรียน ป. 1 ปีการศึกษา 2555 และ

16) เร่งรัดและผลักดันการปฏิรูปการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วม โดยมีสภาร่างรัฐธรรมนูญ (ส.ส.ร.) ที่เป็นอิสระยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ โดยให้ประชาชนเห็นชอบผ่านการออกเสียงประชามติ

ส่วนนโยบายที่จะดำเนินการภายในช่วงระยะ 4 ปี จะดำเนินนโยบายหลักจากข้อ 2-8 ดังนี้

1. นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ ที่สำคัญคือ เติบโตและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ดำรงไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งองค์พระมหากษัตริย์ น้อมนำพระราชดำริทั้งปวงไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม พร้อมทั้งอัญเชิญไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

2. นโยบายเศรษฐกิจ กระจายรายได้ที่เป็นธรรม ปรับโครงสร้างภาษีอากรทั้งระบบ มีนโยบายสร้างรายได้จากการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้น 2 เท่าตัวในเวลา 5 ปี ผลักดันไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตและการค้าอาหาร มีนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ ส่วนนโยบายโครงสร้างพื้นฐาน จะพัฒนาระบบขนส่ง ประปา ไฟฟ้าให้กระจายไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึง เพียงพอ ขยายการให้บริการน้ำสะอาดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พัฒนาระบบรถไฟทางคู่เชื่อมชานเมือง+หัวเมืองหลัก พัฒนารถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ กรุงเทพฯ-นครราชสีมา กรุงเทพฯ-หัวหิน และเส้นทางเชื่อมต่อกับเพื่อนบ้าน ศึกษาและพัฒนาขยายทางรถไฟสายแอร์พอร์ต เรล ลิงก์ ต่อจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิไปยังชลบุรีและพัฒนา เร่งรัดโครงสร้างรถไฟฟ้า 10 สายทางในกทม.และปริมณฑล ให้เริ่มก่อสร้างได้ครบใน 4 ปี ค่าบริการ 20 บาทตลอดสาย

3. **นโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิต** กระจายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงทุกกลุ่ม จัดโครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต ส่งเสริมให้แรงงานเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ตำแหน่งว่างงานโดยสะดวก เพิ่มประสิทธิภาพประกันสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์ จนถึงวัยชรา และผู้พิการ สร้างหลักประกันความมั่นคงในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติและการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกรูปแบบ

4. **นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ ทรัพยากรทางทะเล สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ

5. **นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม** เร่งสร้างนักวิทยาศาสตร์ นักวิจัย และครูวิทยาศาสตร์ให้เพียงพอ ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมความร่วมมือกับ ประเทศมุสลิม และองค์กรอิสลามระหว่างประเทศ

6. **นโยบายการต่างประเทศ และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** เร่งส่งเสริมและพัฒนา ความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติในองค์กรระหว่างประเทศ

7. **นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** พัฒนาระบบราชการ สร้างเสริมมาตรฐานด้าน คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล รวมถึงปฏิรูประบบกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม ให้ทันสมัย สอดคล้องหลักการประชาธิปไตย เร่งรัดจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ ดำเนินการโดยอิสระ และปรับปรุงระบบการช่วยเหลือประชาชนให้เข้าถึงความเป็นธรรมโดยง่าย ส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารจากทางราชการ สื่อสารมวลชนและสื่อสาธารณะ

2.1.3 แผนพัฒนาจังหวัดลำปางประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553-2556

วิสัยทัศน์ (VISION)

นครลำปางเป็นเลิศด้านเซรามิกและหัตถอุตสาหกรรม
โดดเด่นด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม
ผู้นำด้านการผลิตเกษตรปลอดภัย ร่วมสร้างสังคมไทยอยู่ดีตามวิถีพอเพียง

พันธกิจ

1. **ด้านเศรษฐกิจ:** พัฒนา กระตุ้น และส่งเสริมระบบเศรษฐกิจทั้งในภาคอุตสาหกรรม การผลิต การบริการ และอุตสาหกรรมเกษตร โดยใช้วัฒนธรรมเป็นฐานในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
2. **ด้านสังคม:** พัฒนาจังหวัดลำปางให้เป็นสังคมผาสุก ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีบน ฐานความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นผาสุกของความรู้สมัยใหม่
3. **ด้านความมั่นคงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม:** ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานด้านความมั่นคง และสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้แนวทางการจัดการแบบชุมชนเป็นฐาน

4. **ด้านบริหารจัดการ:** พัฒนาระบบบริหารจัดการของจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเพิ่มสมรรถนะขององค์กรและขีดความสามารถทางการแข่งขัน ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลง

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ 1 : การส่งเสริมความเข้มแข็งในการดำเนินงานด้านความมั่นคง และสร้างสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ 2 : การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและสร้างสังคมให้มีความเข้มแข็งเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ 3 : การส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรสู่เกษตรปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ 4 : การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมสู่มาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ 5 : การพัฒนาเซรามิกและส่งเสริมหัตถอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการค้าและการลงทุนทั้งระบบ

2.1.4 นโยบายนายกเทศมนตรีเมืองเขลางค์นคร

1. นโยบายด้านการบริหารจัดการ

1.1 ยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารให้มีความเสมอภาค สร้างความรัก ความสามัคคี โปร่งใส เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน หลีกเลี่ยงการแตกแยกในองค์กรและชุมชน

1.2 นำระบบคุณธรรมในการบริหาร ให้ข้าราชการ พนักงานลูกจ้าง มีความมั่นคง ก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ใช้ความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาเทศบาลฯ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

1.3 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้ชุมชนต่างๆ อย่างเสมอภาค ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

1.4 จัดศูนย์บริการรับแจ้งให้การช่วยเหลือฉุกเฉินและข้อร้องเรียนต่างๆ ตลอด 24 ชั่วโมง

1.5 เปิดโอกาสและสนับสนุนให้ชุมชนริเริ่มโครงการพัฒนาชุมชนของตนเอง ตามความเหมาะสม

1.6 จัดหาสำนักงานเพื่อรองรับการให้บริการประชาชน ได้รับความสะดวก รวดเร็วประทับใจ และเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ประชาชน

2 นโยบายด้านสาธารณูปโภคและสิ่งแวดล้อม

2.1 จัดตั้งศูนย์รถดับเพลิง รถน้ำประจำทุกตำบลเพื่อให้บริการประชาชนเมื่อเกิดภัยพิบัติต่างๆ ประชาชนจะได้รับความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน

2.2 ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยเน้นการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยรวมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เป็นชุมชนสีเขียว น่าอยู่น่าเยี่ยมชม และลดภาวะโลกร้อน

2.3 ดูแล รักษา ซ่อมแซม ไฟฟ้าตามถนน ตรอกซอย ให้มีความสว่าง ประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จะดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าให้ครอบคลุมทุกชุมชน

2.4 จะดำเนินการสร้างถนนและซ่อมแซม บำรุงรักษาถนนหนทาง ที่เป็นหลุมเป็นบ่อ ให้มีสภาพดีเพื่อให้ประชาชนได้ใช้สัญจรไปมาอย่างปลอดภัย

2.5 จัดหาน้ำสะอาดสำหรับอุปโภคบริโภค ตลอดจนน้ำเพื่อทำการเกษตร ดูแลรักษาแหล่งน้ำในชุมชนที่ขาดแคลน เช่น จัดตั้งเครื่องสูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้า ทำประปาหมู่บ้านตามความเหมาะสมของชุมชน

2.6 กำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย น้ำขัง อย่างเป็นระบบ

3. นโยบายด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม

3.1 พัฒนาศูนย์เด็กเล็กในเขตเทศบาลฯ ให้ทันสมัย ปลอดภัยให้เป็นที่ไว้วางใจของผู้ปกครอง ที่นำบุตรหลานไปฝากเลี้ยง

3.2 จัดตั้งศูนย์ผู้สูงอายุ หรือผู้สูงอายุให้มีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน

3.3 สนับสนุน ส่งเสริม ให้ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

3.4 ส่งเสริมสถานศึกษา (โรงเรียน) ให้มีศูนย์การเรียนรู้เฉพาะเรื่องให้กับนักเรียนและผู้สนใจ

3.5 ส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษา (ครู อาจารย์) เพิ่มความรู้และทักษะเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

3.6 ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นให้มีเอกลักษณ์เพื่อสืบทอดคู่ชุมชน เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง

3.7 ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาเพื่อคงอยู่คู่สังคมไทย เช่น แห่เทียนพรรษา เป็นต้น

4. นโยบายด้านสาธารณสุขและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

4.1 ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชนให้มีร่างกายแข็งแรง อยู่ดีกินดี

4.2 สนับสนุนงบประมาณให้แก่สถานีอนามัย ให้การบริการอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

4.3 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม อสม. กลุ่มสตรีกลุ่มผู้สูงอายุลูกเสือชาวบ้าน อปพร.ผู้ติดเชื้อ ผู้พิการ ผู้ยากไร้เด็ก เยาวชน รวมถึงส่งเสริมอาชีพและรายได้ให้แก่ประชาชนเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข เป็นชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน

4.4 ติดตามและจัดสรรงบประมาณ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ทั่วถึงตามนโยบายของรัฐบาล

4.5 ส่งเสริมและสนับสนุนลานกีฬา กิจกรรมการออกกำลังกายทุกชุมชน

4.6 สนับสนุนการแข่งขันกีฬา ให้แก่เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน เพื่อห่างไกลยาเสพติด

4.7 สนับสนุนกิจกรรมของชุมชนๆ ละ 100,000 บาท ปฏิบัติภายใต้กฎระเบียบของทางราชการ

4.8 พัฒนาสุขภาพ ให้สอดคล้องกับหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

2.2 วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนาของเทศบาลเมือง เขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ในการสังเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาชุมชน ปี 2554 ของ เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนาของหมู่บ้านโดยได้ดำเนินการ การศึกษา และสังเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารแผนชุมชนเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เทศบาล เมืองเขลางค์นคร ซึ่งแบ่งสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการพัฒนาของแต่ละหมู่บ้านในทั้ง 4 ตำบล ได้แก่ ตำบลกล้วยแพะ ตำบลชมพู ตำบลปงแสนทอง และตำบลพระบาท ออกเป็น 6 ประเด็น หลัก ดังนี้

- 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ อาทิ ถนนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รวมถึงน้ำเพื่อการเกษตรไฟฟ้าที่ดินทำกินการคมนาคม การติดต่อสื่อสาร
- 2) ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ อาทิ การมีอาชีพรายได้เพิ่มขึ้น การประกอบอาชีพ ของคนในชุมชนผลผลิตการเกษตรการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้และการออม
- 3) ด้านสังคม ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ อาทิ การเมือง การปกครอง กลุ่มองค์กรในชุมชนการ สงเคราะห์การป้องกัน ยาเสพติดส่งเสริมประชาธิปไตย ฯลฯ
- 4) ด้านการศึกษาศาสนาวัฒนธรรมประเพณี ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ อาทิ การสนับสนุนด้าน การศึกษาข่าวสารข้อมูลการปลูกจิตสำนึกการถ่ายทอดภูมิปัญญา ฯลฯ
- 5) ด้านสาธารณสุข ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ อาทิ สุขภาพการป้องกันรักษาโรคการสนับสนุน องค์กรโรคติดต่อโรคระบาดสุขอนามัยด้านสาธารณสุข
- 6) ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วยเรื่องต่างๆ อาทิ การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ

❖ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

สภาพปัญหาพบว่า ชุมชนยังประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ได้แก่ ปัญหาด้านการขาดแคลน น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รวมถึงขาดแคลนน้ำสำหรับทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง สืบเนื่องจากพื้นที่ กักเก็บน้ำไม่สามารถกักเก็บน้ำได้เพียงพอต่อความต้องการในช่วงฤดูแล้งและการวางระบบท่อประปา ส่งน้ำไปยังพื้นที่ต่างๆ ในหมู่บ้านไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกครัวเรือน ปัญหาเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าสาธารณะ ทั้งแสงสว่างบนเส้นทางสัญจร และในครัวเรือน ยังไม่กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ ซึ่งอาจก่อให้เกิด ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชาวบ้าน ปัญหาบริเวณพื้นผิวเส้นทางมีสภาพชำรุดทรุด โทรมในหลายพื้นที่ ส่งผลกระทบในด้านความปลอดภัยในการสัญจร และส่งผลกระทบต่อด้านสุขภาพ อนามัยของประชาชน เนื่องจากปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นจากการสัญจรไปมา ปัญหาระบบระบายน้ำ ของชุมชนไม่เพียงพอ และไม่มีประสิทธิภาพในการระบายน้ำในช่วงฤดูฝน หรือช่วงฤดูน้ำหลาก ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง โดยเฉพาะบริเวณเส้นทางสัญจร ซึ่งอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ และการไม่มี พื้นที่สาธารณะในการจัดกิจกรรมร่วมกันของชุมชน

ความต้องการและแนวทางการพัฒนาพบว่าชุมชนมีความต้องการ และมีแนวทางนำเสนอในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ การก่อสร้าง หรือปรับปรุงพื้นที่กักเก็บน้ำให้มีประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำได้ปริมาณเพิ่มมากขึ้น เช่น การขุดลอกคลอง เหมือง การก่อสร้างเพิ่มเติมระบบท่อประปาส่งน้ำ ให้มีประสิทธิภาพในการส่งน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนได้ครอบคลุมทั่วถึงทุกหลังคาเรือน การขยายขอบเขตการติดตั้งระบบไฟฟ้าสาธารณะ ที่ครอบคลุมทั้งที่อยู่อาศัย และเส้นทางสัญจรทั้งภายในชุมชน และเส้นทางเชื่อมต่อชุมชนใกล้เคียง การปรับปรุง ซ่อมแซมสภาพพื้นผิวเส้นทางให้อยู่ให้สภาพที่ใช้งานได้ดี มีความคงทน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองตามมา อาทิ การลาดยาง การลาดซีเมนต์ เป็นต้น การก่อสร้างท่อระบายน้ำเพิ่มเติม และการปรับปรุงลอกท่อระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพในการระบายน้ำที่ดียิ่งขึ้น รวมถึงการจัดสรรพื้นที่สาธารณะเพื่อเป็นศูนย์รวมให้ชาวบ้านได้มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรม หรือทำกิจกรรมของชุมชนร่วมกัน

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
<p>1) ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รวมถึงขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง</p> <ul style="list-style-type: none"> ● พื้นที่กักเก็บน้ำไม่สามารถกักเก็บน้ำได้เพียงพอต่อความต้องการในช่วงฤดูแล้ง ● การวางระบบท่อประปาส่งน้ำไปยังพื้นที่ต่างๆ ในหมู่บ้านไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกครัวเรือน 	<ul style="list-style-type: none"> - การก่อสร้าง หรือปรับปรุงพื้นที่กักเก็บน้ำให้มีประสิทธิภาพในการกักเก็บน้ำได้ปริมาณเพิ่มมากขึ้น เช่น การขุดลอกคลอง เหมือง - การก่อสร้างเพิ่มเติมระบบท่อประปาส่งน้ำ ให้มีประสิทธิภาพในการส่งน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชาชนได้ครอบคลุมทั่วถึงทุกหลังคาเรือน
<p>2) ระบบไฟฟ้าสาธารณะทั้งบนเส้นทางสัญจร (แสงสว่าง) และในครัวเรือน ไม่กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชาวบ้าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การขยายขอบเขตการติดตั้งระบบไฟฟ้าสาธารณะ ที่ครอบคลุมทั้งที่อยู่อาศัย และเส้นทางสัญจรทั้งภายในชุมชน และเส้นทางเชื่อมต่อชุมชนใกล้เคียง
<p>3) เส้นทางสัญจร โดยเฉพาะบริเวณพื้นผิวเส้นทางมีสภาพชำรุดทรุดโทรมในหลายพื้นที่ส่งผลกระทบต่อในด้านความปลอดภัยในการสัญจร และส่งผลกระทบต่อด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน เนื่องจากปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นจากการสัญจรไปมา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การปรับปรุง ซ่อมแซมสภาพพื้นผิวเส้นทางให้อยู่ให้สภาพที่ใช้งานได้ดี มีความคงทน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาฝุ่นละอองตามมา อาทิ การลาดยาง การลาดซีเมนต์ เป็นต้น
<p>4) ระบบระบายน้ำของชุมชนไม่เพียงพอ และไม่มีประสิทธิภาพในการระบายน้ำในช่วงฤดูฝนหรือช่วงฤดูน้ำหลาก ก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การก่อสร้างท่อระบายน้ำเพิ่มเติม และการปรับปรุงลอกท่อระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพในการระบายน้ำที่ดียิ่งขึ้น

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
โดยเฉพาะบริเวณเส้นทางสัญจร ซึ่งอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้	
5) ไม่มีพื้นที่สาธารณะ ลานกิจกรรมสำหรับการทำกิจกรรมของชุมชนร่วมกัน	- การจัดสรรพื้นที่สาธารณะเพื่อเป็นศูนย์รวมให้ชาวบ้านได้มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรม หรือทำกิจกรรมของชุมชนร่วมกัน

❖ ด้านเศรษฐกิจ

สภาพปัญหา พบว่า ชุมชนยังประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ได้แก่ชาวบ้านในชุมชนไม่มีรายได้ที่แน่นอนจากการประกอบอาชีพ รวมถึงรายได้ที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อรายจ่ายและหนี้สินของครอบครัวเนื่องจากคนในชุมชนมีค่านิยมในการบริโภคและการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือย

ความต้องการและแนวทางการพัฒนา พบว่าชุมชนมีความต้องการ และมีแนวทางนำเสนอในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่การส่งเสริมการให้ความรู้ และการประกอบการ ในการทำอาชีพเสริมแก่ชาวบ้าน ทั้งในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวและหลังฤดูการเก็บเกี่ยวการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน และการออมการปลูกจิตสำนึก และกระตุ้นเตือนให้ชาวบ้านลดความนิยมในการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย โดยชี้ถึงเหตุผล และความจำเป็น รวมถึงผลกระทบที่ตามมา โดยอาจเพิ่มเติมการโน้มน้าวให้คนในชุมชนหันกลับมาบริโภคหรือใช้จ่ายสินค้าของชุมชนเอง พร้อมทั้งการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
1) ชาวบ้านในชุมชนไม่มีรายได้ที่แน่นอนจากการประกอบอาชีพ รวมถึงรายได้ที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อรายจ่ายและหนี้สินของครอบครัว	- การส่งเสริมการให้ความรู้ และการประกอบการ ในการทำอาชีพเสริมแก่ชาวบ้าน ทั้งในช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวและหลังฤดูการเก็บเกี่ยว
2) ปัญหาหนี้สินครัวเรือน	- การอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านในชุมชน เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน และการออม
3) ปัญหาการบริโภคและการใช้จ่ายสินค้าฟุ่มเฟือย	- การปลูกจิตสำนึก และกระตุ้นเตือนให้ชาวบ้านลดความนิยมในการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย โดยชี้ถึงเหตุผล และ

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
	<p>ความจำเป็น รวมถึงผลกระทบที่ตามมา โดยอาจเพิ่มเติมการโน้มน้าวให้คนในชุมชนหันกลับมาบริโภคหรือใช้จ่ายสินค้าของชุมชนเอง พร้อมทั้งการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน</p>

❖ ด้านสังคม การเมือง การปกครอง

สภาพปัญหา พบว่า ชุมชนยังประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ได้แก่การขาดความสามัคคีในการมีส่วนร่วม และความร่วมมือในการทำกิจกรรมของชุมชนปัญหาการติดยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น รวมถึงการขายยาเสพติดในชุมชน เนื่องจากขาดความต่อเนื่อง และเข้มงวด ในการกวดขันจับกุมยาเสพติดของทางการราชการ หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงขาดความเข้มงวดกวดขันในการกำกับดูแลร้านค้า สถานที่ต่างๆ อาทิ ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมส์ ร้านอาหาร รวมถึงหอพัก เป็นต้น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการจับกลุ่มมั่วสุมเสพยาเสพติดปัญหาการทะเลาะวิวาท ไปจนถึงปัญหาอาชญากรรมได้ขาดการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ในด้านการกระจายข้อมูลข่าวสารจากทางราชการ รวมถึงข่าวสารข้อมูลต่างๆ ของชุมชน พบว่า ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึง

ความต้องการและแนวทางการพัฒนา พบว่าชุมชนมีความต้องการ และมีแนวทางนำเสนอในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติรวมถึงการมีมาตรการที่เด็ดขาดเกี่ยวกับการเข้มงวดกวดขันปัญหาเรื่องปัญหาเสพยาเสพติด และมาตรการรวมถึงแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนจริงจังในการกวดขันร้านค้า รวมถึงสถานที่ต่างๆ ทั้งในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียงการจัดกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการของชุมชน หรือกิจกรรมที่นำไปสู่การพัฒนา การแก้ไขปัญหาได้จริงของชุมชนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ชาวบ้านในชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เช่น กิจกรรมทางด้านกีฬา ด้านดนตรี เป็นต้นและการติดตั้งระบบเสียงตามสายของชุมชนให้มีประสิทธิภาพในการกระจายเสียงข้อมูลข่าวสารในชุมชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
<p>1)ปัญหาการติดยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่น รวมถึงการขายยาเสพติดในชุมชน เนื่องจากขาดความต่อเนื่อง และเข้มงวด ในการกวดขันจับกุมยาเสพติดของทางการราชการ หรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง</p>	<p>- ความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติ รวมถึงการมีมาตรการที่เด็ดขาดเกี่ยวกับการเข้มงวดกวดขันปัญหาเรื่องปัญหาเสพยาเสพติด</p>

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
2) ขาดการประชาสัมพันธ์ และกระจายข้อมูล ข่าวสารจากทางราชการ รวมถึงข่าวสารข้อมูล ต่างๆ ของชุมชนอย่างทั่วถึง	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตั้งระบบเสียงตามสายของชุมชน ให้มีประสิทธิภาพในการกระจายเสียง ข้อมูลข่าวสารในชุมชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง
3) ขาดความสามัคคีในการมีส่วนร่วม และความ ร่วมมือในการทำกิจกรรมของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการ ของชุมชน หรือกิจกรรมที่นำไปสู่การ พัฒนา การแก้ไขปัญหาได้จริงของชุมชน - การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ชาวบ้านใน ชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เช่น กิจกรรมทางด้านกีฬา ด้านดนตรี เป็นต้น
4) ขาดความเข้มงวดกวดขันในการกำกับดูแล ร้านค้า สถานที่ต่างๆ อาทิ ร้านอินเทอร์เน็ต ร้าน เกมส์ ร้านอาหาร รวมถึงหอพัก เป็นต้น ซึ่ง ก่อให้เกิดปัญหาการจับกลุ่มมั่วสุมเสพยาเสพติด ปัญหาการทะเลาะวิวาท ไปจนถึงปัญหา อาชญากรรมได้	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จริงจังในการกวดขันร้านค้า รวมถึง สถานที่ต่างๆ ทั้งในหมู่บ้านและหมู่บ้าน ไกลเคียง

❖ ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมประเพณี

สภาพปัญหา พบว่า ชุมชนยังประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ได้แก่ เป็นชุมชนที่อยู่ใกล้เมือง ส่งผลให้มีการรับเอาวัฒนธรรมสังคมเมือง และสังคมต่างถิ่นเข้ามาเป็นจำนวนมากส่งผลให้ชาวบ้านใน ชุมชนไม่เห็นบทบาทและความสำคัญของประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นเหมือนในอดีต โดยเฉพาะในเด็ก และเยาวชนอีกทั้งการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียน ลดลง

ความต้องการและแนวทางการพัฒนา พบว่าชุมชนมีความต้องการ และมีแนวทางนำเสนอ ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่การไม่ปิดรับวัฒนธรรมสังคมภายนอก ในขณะที่เดียวกันคนในชุมชน ควรต้องตระหนักถึง ประเพณี วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง โดยการปรับประยุกต์ใช้ให้มี ความสมดุลในการดำเนินชีวิตการจัดกิจกรรมตามประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และกระตุ้นให้ผู้ปกครอง ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงบทบาทความสำคัญและเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น และ การส่งเสริมการจัดกิจกรรม หรือการผสานและการถ่ายทอดความรู้ร่วมกัน ระหว่าง บ้าน วัด และ โรงเรียน

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
1) เป็นชุมชนที่อยู่ใกล้เมือง ส่งผลให้มีการรับเอาวัฒนธรรมสังคมเมือง และสังคมต่างถิ่นเข้ามาเป็นจำนวนมาก	- การไม่ปิดรับวัฒนธรรมสังคมภายนอก ในขณะเดียวกันคนในชุมชน ควรต้องตระหนักถึงประเพณี วิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง โดยการปรับประยุกต์ใช้ให้มีความสมดุลในการดำเนินชีวิต
2) ชาวบ้านไม่เห็นบทบาทและความสำคัญของประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นเหมือนในอดีต โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน	- การจัดกิจกรรมตามประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น และกระตุ้นให้ผู้ปกครองส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงบทบาทความสำคัญและเข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น
3) การทำกิจกรรมร่วมกันระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียน ลดลง	- ส่งเสริมการจัดกิจกรรม หรือการผสานและการถ่ายทอดความรู้ร่วมกัน ระหว่าง บ้าน วัด และโรงเรียน

❖ ด้านสาธารณสุข

สภาพปัญหา พบว่า ชุมชนยังประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ได้แก่ การที่ชาวบ้านในชุมชนไม่ให้ความสำคัญกับบริการตรวจสุขภาพประจำเดือนที่ทางเทศบาลฯ จัดสรรให้ ในขณะที่ชาวบ้านยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาตนเอง และการป้องกันการระบาดของโรคติดต่ออย่างถูกวิธีและเหมาะสม อาทิ โรคไข้เลือดออก ประกอบกับสวัสดิการชุมชน ในการฉีดยากันยุงในการป้องกันโรคระบาด โดยเฉพาะโรคไข้เลือดออกในชุมชนยังไม่มีควมสม่ำเสมอ ส่งผลให้ไม่เกิดประสิทธิภาพในการลดปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้ชุมชนยังไม่มีพื้นที่สาธารณะ หรือลานกีฬา และอุปกรณ์กีฬาในการออกกำลังกายที่เพียงพอ

ความต้องการและแนวทางการพัฒนา พบว่าชุมชนมีความต้องการ และมีแนวทางนำเสนอในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่การให้บริการในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการตรวจสุขภาพอย่างทั่วถึง และรณรงค์ให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพการจัดอบรมให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องโรคระบาด และการดูแลรักษาตนเองให้ปลอดภัยจากการเป็นโรค สร้างความตระหนักในการควบคุมกำจัดลูกน้ำ ยุงลายทางกายภาพ และการจัดสรรพื้นที่สาธารณะปรับปรุงเป็นลานกีฬา พร้อมทั้งจัดสรรอุปกรณ์กีฬา เพื่อส่งเสริมการเล่นกีฬา และการออกกำลังกายให้คนในชุมชน

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
1) การที่ชาวบ้านในชุมชนไม่ให้ความสำคัญกับบริการตรวจสุขภาพประจำเดือนที่ทางเทศบาลฯ จัดสรรให้	- การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการตรวจสุขภาพอย่างทั่วถึง และรณรงค์ให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพ
2) ชาวบ้านยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาตนเอง และการป้องกันการระบาดของโรคติดต่ออย่างถูกวิธีและเหมาะสม อาทิ โรคไข้เลือดออก	- การจัดอบรมให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องโรคระบาด และการดูแลรักษาตนเองให้ปลอดภัยจากการเป็นโรค
3) สวัสดิการชุมชน การฉีดยากันยุงในการป้องกันโรคระบาด โดยเฉพาะโรคไข้เลือดออกในชุมชน	- สร้างความตระหนักในการควบคุมกำจัดลูกน้ำยุงลายทางกายภาพ
4) ไม่มีพื้นที่สาธารณะ หรือลานกีฬา รวมถึงอุปกรณ์กีฬาในการออกกำลังกาย	- การจัดสรรพื้นที่สาธารณะ และปรับปรุงเป็นลานกีฬา พร้อมทั้งจัดสรรอุปกรณ์กีฬา เพื่อส่งเสริมการเล่นกีฬา และการออกกำลังกายให้คนในชุมชน

❖ ด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ

สภาพปัญหา พบว่า ชุมชนยังประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ได้แก่ปัญหาฝุ่นละอองจากการสัญจรปัญหาขยะล้น และส่งกลิ่นเหม็นรวมถึงกลิ่นเหม็นจากการทิ้งสิ่งปฏิกูล (มูลสัตว์) ที่เกิดจากการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ในชุมชนและสภาพภูมิทัศน์ของชุมชนที่ไม่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความต้องการและแนวทางการพัฒนา พบว่าชุมชนมีความต้องการ และมีแนวทางนำเสนอในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่การปรับปรุงซ่อมแซมพื้นผิวเส้นทาง การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบที่ตามมาจากพฤติกรรมการเล่นทำลาย และการทิ้งขยะมูลฝอยในพื้นที่สาธารณะ การวางมาตรการการกำจัดขยะที่ถูกวิธี และการคัดแยกขยะอย่างเหมาะสมการส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ มีการก่อสร้างสถานที่ในการเก็บและแปรรูปสิ่งปฏิกูลต่างๆ อย่างเหมาะสม ถูกหลักอนามัยและไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนคนในชุมชนและการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสะอาด และสวยงาม

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
1) ปัญหาฝุ่นละอองจากการสัญจร	- การปรับปรุงซ่อมแซมพื้นผิวเส้นทาง
2) ปัญหาขยะล้น และส่งกลิ่นเหม็น	- การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบที่ตามมาจากพฤติกรรมการเล่นทำลาย และการทิ้งขยะมูลฝอยในพื้นที่สาธารณะ

สภาพปัญหา	ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา
	- การวางมาตรการการกำจัดขยะที่ถูกวิธี และการคัดแยกขยะอย่างเหมาะสม
3) ความสกปรก และวัชพืชที่ขึ้นปกคลุมพื้นที่ต่างๆ	- การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสะอาดและสวยงาม
4) กลิ่นเหม็นจากการทิ้งสิ่งปฏิกูล (มูลสัตว์) ที่เกิดจากการประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ในชุมชน	- การส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสัตว์ มีการก่อสร้างสถานที่ในการเก็บและแปรรูปสิ่งปฏิกูลต่างๆ อย่างเหมาะสม ถูกหลักอนามัย และไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนคนในชุมชน

2.3 การวิเคราะห์ศักยภาพของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ด้วยเทคนิค SWOT Analysis

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และศักยภาพของเทศบาลเมืองเขลางค์นครจากการศึกษาสภาพแวดล้อมของทั้ง 4 ตำบลในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครและการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร เป็นการวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมภายในของทุกตำบลรวมกัน โดยมุ่งทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของทุกตำบลในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร โดยสรุปเป็นภาพรวมของเทศบาลเมืองเขลางค์นครได้ดังนี้

จุดอ่อน (Weakness) พบว่า เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีสภาพสังคมเป็นรูปแบบสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบทก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และความแตกต่างในการพัฒนา ประกอบกับคนในชุมชนขาดความสามัคคี ขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มีทัศนคติหรือความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ซึ่งก่อให้เกิดเป็นความขัดแย้งขึ้นในบางเรื่อง โดยปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นทั้งระหว่างคนในชุมชน และคนในชุมชนกับผู้นำชุมชน นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านระบบสาธารณสุขปโภคที่มีอยู่ หรือเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง อาทิ น้ำประปาไม่สะอาด และน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากระบบชลประทานระบบการส่งน้ำที่มีการเว้นช่วงระยะเวลาในการจ่ายน้ำค่อนข้างนาน ถนนมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ไฟฟ้า(ไฟกิ่ง) มีสภาพชำรุด เป็นต้น รวมถึงระบบสาธารณสุขปโภคพื้นฐานที่ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงในบางพื้นที่ขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร และเพื่อการอุปโภค บริโภครูปแบบการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารรวมถึงการประสานงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆยังไม่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนที่เปลี่ยนไป ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนในชุมชน และการรับรู้ข่าวสารที่ไม่ทั่วถึง ในส่วนของปัญหาในด้านสังคม ด้านการบริหารจัดการต่างๆ พบว่ามีอยู่หลายประการเช่นกันที่ถือเป็นจุดอ่อน เช่น ปัญหาด้านยาเสพติดในชุมชน และการจับกลุ่มมั่วสุมของวัยรุ่น ปัญหาคาการติดเกมส์ของเด็กและเยาวชนในชุมชนคนในชุมชนยังไม่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ขาดการสนับสนุนและส่งเสริมทางการศึกษาอย่างจริงจัง ขาดการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ หรือห้องสมุดชุมชนขาดงบประมาณสนับสนุนในการบริหารจัดการด้านต่างๆ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า ไม่กระจายครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ อีกทั้งการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานต่างๆ ยังไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ความต้องการที่แท้จริงของชุมชน หรือไม่ปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่ชุมชนเสนอ ขาดการส่งเสริม พัฒนาปรับปรุงสิ่งต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม และไม่สามารถแก้ไขปัญหาโดยเข้าถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชนได้ซึ่งอาจเป็นไปได้ด้วยเหตุผลของการขาดสถานที่ในการรองรับการพัฒนาตามโครงการต่างๆ อาทิ การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด ศูนย์ออกกำลังกาย เป็นต้น หรือการได้รับ

ความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนด้านต่างๆ จากภาครัฐไม่ครอบคลุมทั่วถึงในทุกพื้นที่นอกจากนี้ ความไม่แน่นอน มั่นคงของรายได้ และขาดการส่งเสริมอาชีพทั้งในด้านการทำการเกษตร การประกอบอาชีพเสริม รวมถึงด้านการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และเพิ่มพูนศักยภาพในการบริหารจัดการ ด้วยตนเองขาดการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงละเลยวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ดีงามในบางสิ่งการมีประชากรแฝงอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับการอพยพโยกย้ายของคนในพื้นที่และต่างพื้นที่ อันเนื่องมาจากการทำงาน การประกอบอาชีพ ซึ่งก่อให้เกิดความหลากหลายทาง วัฒนธรรมนิยม วิถีชีวิต และในบางชุมชน ผู้นำชุมชนยังขาดศักยภาพในการบริหารจัดการ รวมถึงทัศนคติที่แตกต่างกันภายในคณะทำงาน ส่งผลให้การพัฒนาไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัญหาการแทรกแซงทางการเมือง ความแตกต่างทางด้านความคิดทางการเมือง การขัดแย้งภายในองค์กร ทั้งในระดับผู้บริหาร และระดับ ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงความไม่โปร่งใสในการตรวจสอบ รวมถึงคนในชุมชนยังขาดจิตสำนึกสาธารณะที่แท้จริง รวมถึงการไม่เคารพและ ไม่ยอมรับในกฎระเบียบ กติกาของสังคมก็ถือเป็นจุดอ่อนที่สำคัญต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

จุดแข็ง (Strength) พบว่าบางชุมชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองเขลางค์นคร คนในชุมชน ยังคงมีความสามัคคี ยังยึดแนวทางการดำเนินชีวิตแบบวิถีดั้งเดิม มีส่วนร่วมในกิจกรรมการวางแผน และการตัดสินใจในระดับชุมชน รวมถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนงานที่ชุมชน หรือเทศบาลฯ มอบหมาย และมีประเพณี วิถีวัฒนธรรมซึ่งเป็น อัตลักษณ์ของชุมชน เช่น ด้านการแต่งกาย อาหาร และภาษา (ภาษาไทยลื้อ) โดยที่ชุมชนยังคงยึดถือปฏิบัติตามประเพณีท้องถิ่นดั้งเดิม รวมถึง การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งเป็นวิถีวัฒนธรรม และการยึดโยงสายสัมพันธ์ที่ดีงาม ระหว่างคนในชุมชน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านศิลปะ หัตถกรรม งานฝีมือต่างๆ เช่น กระจบาย กะลามะพร้าว ตุง ตรีกร้า งานฝีมือ อีกทั้งผู้สูงอายุในชุมชน และคนในชุมชนมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่หลากหลาย มีศักยภาพในการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ต่างๆ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) และในบางชุมชนให้การสนับสนุนและส่งเสริมทางด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ ให้แก่คนในชุมชน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพ การสร้างงานและสร้างอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ซึ่งส่วนสำคัญที่ ก่อให้เกิดการพัฒนาและถือเป็นจุดแข็งอีกหลายประการหนึ่ง ได้แก่ การที่ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ มีภาวะของความเป็นผู้นำ และมีความรู้ความสามารถ การมีการรวมกลุ่มในชุมชนที่เข้มแข็ง อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มพัฒนาด้านการเกษตร กลุ่มสตรี กลุ่ม อ.ส.ม. กลุ่มด้านกีฬา รวมถึงการรวมกลุ่มทางการเงิน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ต่างๆ การมีสถานที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจในชุมชน (วัด) รวมถึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน เช่น วัดพระธาตุดอยม่วงคำและด้วยการที่มีสภาพพื้นที่เป็นกิ่งเมืองกิ่งชนบทจึงก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสังคม และก่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจของชุมชนโดยภาพรวมมีความเข้มแข็ง เนื่องจากเขตพื้นที่มี

ขนาดใหญ่ครอบคลุมทั้งในส่วนภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคธุรกิจต่างๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาและการสร้างรายได้ในเขตเมือง การคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็วมีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ในชุมชนเป็นจำนวนมาก อาจกล่าวได้ว่าเทศบาลเมืองเขลางค์นครนี้มีฐานทรัพยากรหรือทุนที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาที่หลากหลาย อาทิ ทางธรรมชาติ บุคลากร วัฒนธรรม เศรษฐกิจและเซรามิก เป็นต้น ประกอบกับมีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ในชุมชน โดยถือเป็นแนวนโยบายที่สำคัญในระดับท้องถิ่น

จุดอ่อน (Weakness)	จุดแข็ง (Strength)
<ul style="list-style-type: none"> ● เป็นสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบทก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และความแตกต่างในการพัฒนา ● คนในบางชุมชนยังขาดความสามัคคีขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มีทัศนคติหรือความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ก่อให้เกิดเป็นความขัดแย้งขึ้นในบางเรื่องโดยเกิดขึ้นทั้งระหว่างคนในชุมชน และคนในชุมชนกับผู้นำชุมชน ● ปัญหาด้านระบบสาธารณูปโภคที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง อาทิ น้ำประปาไม่สะอาด และน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากระบบชลประทาน ระบบการส่งน้ำที่มีการเว้นช่วงระยะเวลาในการจ่ายน้ำค่อนข้างนาน ถนนมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ไฟฟ้า(ไฟกิ่ง) มีสภาพชำรุดเป็นต้น รวมถึงระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงในบางพื้นที่ ● ขาดแคลนแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อการเกษตร และเพื่อการอุปโภค บริโภค ● ปัญหาด้านยาเสพติดในชุมชน และการจับกลุ่มมั่วสุมของวัยรุ่น รวมถึงปัญหาการติดยาของเด็กและเยาวชนในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ● ในบางชุมชน คนในชุมชนยังคงมีความสามัคคี ยังยึดแนวทางการดำเนินชีวิตแบบวิถีดั้งเดิม มีส่วนร่วมในกิจกรรมการวางแผนและการตัดสินใจในระดับชุมชน รวมถึงความรับผิดชอบในการปฏิบัติตามแผนงานที่ชุมชน หรือเทศบาลฯ มอบหมาย ● มีประเพณี วิถีวัฒนธรรมซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน เช่น ด้านการแต่งกาย อาหาร และภาษา(ภาษาไทยลื้อ) โดยที่ชุมชนยังคงยึดถือปฏิบัติตามประเพณีท้องถิ่นดั้งเดิมรวมถึงการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งเป็นวิถีวัฒนธรรม และการยึดโยงสายสัมพันธ์ที่ดั่งามระหว่างคนในชุมชน ● มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านศิลปหัตถกรรม งานฝีมือต่างๆ เช่น กระบายกะลามะพร้าว ตุง ตระกร้า งานฝีมือ ● ผู้สูงอายุในชุมชน และคนในชุมชนมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่หลากหลายมีศักยภาพในการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ต่างๆ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) ● มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่สำคัญ ● ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ มีภาวะของความเป็นผู้นำ และมีความรู้ความสามารถ

จุดอ่อน (Weakness)	จุดแข็ง (Strength)
<ul style="list-style-type: none"> ● คนในชุมชนยังไม่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ขาดการสนับสนุนและส่งเสริมทางการศึกษาอย่างจริงจังขาดการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ หรือห้องสมุดชุมชน ● ขาดงบประมาณสนับสนุนในการบริหารจัดการด้านต่างๆรวมถึงการจัดสรรงบประมาณมีความล่าช้า ไม่กระจายครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ ● การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานต่างๆ ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ ความต้องการที่แท้จริงของชุมชน หรือไม่เป็นไปตามแผนงานโครงการที่ชุมชนเสนอ ● ขาดสถานที่ในการรองรับการพัฒนาตามโครงการต่างๆ อาทิ การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด ศูนย์ออกกำลังกาย เป็นต้น ● การได้รับความช่วยเหลือ หรือการสนับสนุนด้านต่างๆ จากภาครัฐไม่ครอบคลุมทั่วถึงในทุกพื้นที่ ● ความไม่แน่นอน มั่นคงของรายได้ และขาดการส่งเสริมอาชีพทั้งในด้านการทำการเกษตร การประกอบอาชีพเสริม รวมถึงด้านการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้ และเพิ่มพูนศักยภาพในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ● เทศบาลขาดการส่งเสริม พัฒนาปรับปรุงสิ่งต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม และไม่สามารถแก้ไขปัญหาโดยเข้าถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงของชุมชนได้ 	<ul style="list-style-type: none"> ● มีการรวมกลุ่มในชุมชนที่เข้มแข็ง อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มพัฒนาด้านการเกษตร กลุ่มสตรี กลุ่ม อ.ส.ม. กลุ่มด้านกีฬา รวมถึงการรวมกลุ่มทางการเงิน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ต่างๆ ● ในเขตเมืองการคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็ว ● มีสถานที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจในชุมชน (วัด) รวมถึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน เช่น วัดพระธาตุดอยม่วงคำ ● สภาพเศรษฐกิจของชุมชนโดยภาพรวมมีความเข้มแข็ง เนื่องจากเขตพื้นที่มีขนาดใหญ่ ครอบคลุมทั้งในส่วนภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคธุรกิจต่างๆ เช่น เซรามิกก่อให้เกิดการพัฒนาและการสร้างรายได้ ● ในบางชุมชนให้การสนับสนุนและส่งเสริมทางด้านอาชีพ การฝึกอาชีพให้แก่คนในชุมชน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพ การสร้างงานและสร้างอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ● มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ในชุมชน โดยถือเป็นนโยบายที่สำคัญในระดับท้องถิ่น ● การเป็นพื้นที่กิ่งเมืองกิ่งชนบทก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสังคม ● มีฐานทรัพยากรหรือทุนที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาที่หลากหลาย อาทิ ทางธรรมชาติ บุคลากร วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ เป็นต้น

จุดอ่อน (Weakness)	จุดแข็ง (Strength)
<ul style="list-style-type: none"> ● ขาดการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมถึงละเลยวัฒนธรรมท้องถิ่นที่ฝังงมในบางสิ่ง ● การมีประชากรแฝงอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับการอพยพโยกย้ายของคนในพื้นที่และต่างพื้นที่ อันเนื่องมาจากการทำงาน การประกอบอาชีพซึ่งก่อให้เกิดความหลากหลายทางชนบธรรมเนียม วิถีชีวิต ● ในบางชุมชน ผู้นำชุมชนยังขาดศักยภาพในการบริหารจัดการ รวมถึงทัศนคติที่แตกต่างกันภายในคณะทำงานส่งผลให้การพัฒนาไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จ ● ปัญหาการแทรกแซงทางการเมือง ความแตกต่างทางด้านความคิดทางการเมือง การขัดแย้งภายในองค์กร ทั้งในระดับผู้บริหาร และระดับผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงความไม่โปร่งใสในการตรวจสอบ ● คนในชุมชนยังขาดจิตสำนึกสาธารณะที่แท้จริง รวมถึงการไม่เคารพและไม่ยอมรับในกฎระเบียบ กติกาของสังคม ● รูปแบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารยังไม่เหมาะสมกับบริบทของชุมชนที่เปลี่ยนไป ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนในชุมชน และการรับรู้ข่าวสารที่ไม่ทั่วถึง รวมถึงการประสานงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ● มีสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ในชุมชนเป็นจำนวนมาก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของแต่ละตำบล ทั้ง 4 ตำบลและวิเคราะห์เป็นภาพรวมของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร โดยมุ่งทราบถึงโอกาส และอุปสรรค ของทุกตำบล โดยสรุปเป็นภาพรวมของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ดังนี้

โอกาส (Opportunity) พบว่า เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาในหลายทาง อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม โดยเน้นการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมดุล ซึ่งถือเป็นปัจจัยเอื้ออย่างมากต่อการพัฒนาในเชิงพื้นที่ แนวนโยบายระดับประเทศที่ส่งเสริมและผลักดันการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความมั่นคงซึ่งเอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มอำนาจต่อรองและขยายตลาด รวมไปถึงความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และความคล่องตัวในการดำเนินงาน การประสานงาน และการติดต่อสื่อสารต่างๆ นอกจากนี้ในปัจจุบันประชาชนยังได้รับการคุ้มครองทางสังคมเพิ่มขึ้น และมีการจัดสวัสดิการทางสังคมหลายรูปแบบมากขึ้น และในสังคมไทยเริ่มมีการตื่นตัวทางการเมืองและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมและระบบธรรมาภิบาลมากขึ้น และอีกส่วนที่สำคัญ คือ แผนการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเพิ่มสัดส่วนงบประมาณของท้องถิ่นกับรัฐบาลให้มากขึ้น ซึ่งเอื้อต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การตัดสินใจ และความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

อุปสรรค (Threat) พบว่า เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอกซึ่งถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญ ในหลายทางเช่นกัน อาทิ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องระบบเศรษฐกิจที่ยังอ่อนแอด้านปัจจัยสนับสนุน โครงสร้างพื้นฐาน กฎ ระเบียบทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้อต่อการแข่งขันในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง การที่สังคมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ วัยเด็กและวัยทำงานลดลง ประชากรในชุมชนบทเข้าทำงานในเมือง ความเป็นเมืองขยายตัวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านวิถีชีวิตให้เป็นไปในลักษณะสังคมเดี่ยว หรือสังคมในรูปแบบ “ต่างคน ต่างอยู่” ปัญหาด้านการเมืองทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นที่เข้ามาแทรกแซงก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นทั้งภายในองค์กรและชุมชนวิกฤติด้านคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดิ่งมของไทยเสื่อมถอย ปัญหาวัยรุ่น และการแพร่ระบาดของยาเสพติดความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาส การเข้าถึงบริการของรัฐเป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคม และนโยบายสำคัญของรัฐบาลบางนโยบายอาจส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางสังคมในชุมชนในด้านลบซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของพื้นที่

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<ul style="list-style-type: none"> ● แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม โดยเน้นการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมดุล ซึ่งถือเป็นปัจจัยเอื้ออย่างมากต่อการพัฒนาในเชิงพื้นที่ ● การเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน จะส่งผลให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและความมั่นคงซึ่งเอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มอำนาจต่อรอง และขยายตลาด ● ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และความคล่องตัวในการดำเนินงาน การประสานงาน และการติดต่อสื่อสารต่างๆ ● ประชาชนได้รับการคุ้มครองทางสังคมเพิ่มขึ้น และมีการจัดสวัสดิการทางสังคมหลายรูปแบบมากขึ้น ● สังคมไทยตื่นตัวทางการเมืองและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม และระบบธรรมาภิบาลมากขึ้น ● แผนการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเพิ่มสัดส่วนงบประมาณของท้องถิ่นกับรัฐบาลให้มากขึ้นซึ่งเอื้อต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การตัดสินใจ และความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ● ระบบเศรษฐกิจที่ยังอ่อนแอด้านปัจจัยสนับสนุน โครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบทางเศรษฐกิจที่ไม่เอื้อต่อการแข่งขันในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ● สังคมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุวัยเด็กและวัยทำงานลดลง ประชากรในชนบทเข้าทำงานในเมือง ความเป็นเมืองขยายตัวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านวิถีชีวิตให้เข้าไปในลักษณะสังคมเดี่ยว หรือสังคมในรูปแบบ “ต่างคน ต่างอยู่” ● ปัญหาด้านการเมืองทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่นที่เข้ามาแทรกแซงก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นทั้งภายในองค์กรและชุมชน ● วิฤติด้านคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่ดีงามของไทยเสื่อมถอย ปัญหาวัยรุ่น และการแพร่ระบาดของยาเสพติด ● ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาส การเข้าถึงบริการของรัฐเป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ● นโยบายสำคัญของรัฐบาลบางนโยบายอาจส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงทางสังคมในชุมชนในด้านลบซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาของพื้นที่

แนวทางการพัฒนา

- การสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การวางแผนการปรับปรุง การพัฒนาร่วมกัน อาทิ การจัดประชุม การจัดเวทีระดมความคิดเห็น รวมถึงเวทีภูมิปัญญาในการแลกเปลี่ยน ถ่ายทอดความรู้ของท้องถิ่น โดยการกำหนดเป็นช่วงระยะเวลาที่ชัดเจน เช่น ทุกวันที่ 5 ของเดือน หรือ เดือนละ 1 ครั้ง เป็นต้น
- การเพิ่มมาตรการ หรือกฎระเบียบชุมชนในการเข้มงวดกวดขันด้านปัญหายาเสพติด และการมีวามสุขของกลุ่มวัยรุ่น
- การปรับปรุงแบบการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในหลายช่องทางเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ชุมชนนั้นๆ และเพื่อให้การกระจายข้อมูลข่าวสารประชาสัมพันธ์ต่างๆ เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีความต่อเนื่อง
- การมีที่ทำการเทศบาลที่มีความสะดวกต่อการให้บริการ หรือการติดต่อประสานงานต่างๆ
- การจัดสรรงบประมาณที่ตรงกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง หรือสอดคล้องกับแผนงานโครงการที่ชุมชนเสนอ
- การปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องของการรักและหวงแหนชุมชนของตน ทั้งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้มีความสะอาดถูกสุขลักษณะอนามัย อาทิ ระบบการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม มีภูมิทัศน์ที่สวยงามน่าอยู่ โดยเน้นการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในชุมชนรวมถึงการปลูกจิตสำนึกในด้านการเห็นคุณค่าและความสำคัญ การอนุรักษ์สืบสานประเพณีวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่และด้านความสามัคคี ความปรองดอง การรักษาผลประโยชน์ คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชน
- การปลูกฝังและส่งเสริมในด้านคุณธรรม จริยธรรม การมีจิตสาธารณะให้แก่คนในชุมชน โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน
- ผู้บริหารในระดับท้องถิ่น หรือผู้นำชุมชนควรมีความเสียสละ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและสอดคล้องหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้ง และความสับสนในแนวทางปฏิบัติเมื่อลงมาสู่ชุมชน รวมถึงการให้ความสำคัญในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารหรือผู้นำ อาทิ การเข้าร่วมการประชุมสภาเพื่อรับฟังข้อมูล ความคิดเห็น อันจะนำไปสู่กระบวนการวางแผนการพัฒนาแก้ไขปัญหาต่อไป
- การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ในชุมชน โดยถือเป็นแนวนโยบายที่สำคัญในระดับท้องถิ่น
- การสนับสนุน หรือการต่อยอดการจัดกิจกรรม การรวมกลุ่มในด้านต่างๆ ของคนในชุมชน ทั้งในรูปแบบของการสนับสนุนงบประมาณ การประชาสัมพันธ์ การจัดอบรม การจัดตั้งศูนย์ต่างๆ อย่างจริงจัง

- การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ หรือการจัดตั้งห้องสมุดชุมชน
- การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมสุขภาพคนในชุมชน และการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพและการใช้เวลาว่างของเยาวชน เช่น การออกกำลังกาย การเพิ่มพื้นที่สีเขียว การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
- การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กเล็กในชุมชน
- การจัดตั้งตลาดชุมชนเพื่อเป็นตลาดรองรับสินค้าชุมชน
- การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การจัดอบรมเพิ่มพูนทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพ ให้แก่สตรีและผู้สูงอายุ
- การจัดเวทีประชาคม จัดทำแผนประชาคม
- การจัดกิจกรรมทางศาสนา และประเพณี พิธีกรรมของชุมชน
- การปรับปรุงพัฒนาแหล่งน้ำทางการเกษตร
- การจัดสรรพื้นที่สาธารณะของชุมชนในการทำกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน
- การเสริมสร้างภาวะผู้นำให้แก่ผู้นำชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และการส่งเสริมสิทธิสตรี
- การวางระบบ หรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที และตรงจุด อาทิ ปัญหาอุทกภัย ปัญหาวาตภัย
- การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการปกครองและการบริหารจัดการ
- การส่งเสริมในด้านการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชน และการเพิ่มศักยภาพในการพึ่งตนเองของชุมชน เช่น การกำหนดกฎกติกาชุมชนร่วมกัน การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อดูแลหมู่บ้านหรือชุมชน
- การวางระบบผังเมืองโดยให้ความสำคัญกับทั้งภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมที่เท่าเทียมกันอย่างเหมาะสม

บทที่ 3

ทิศทางการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

3.1 วิสัยทัศน์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร 2556-2560

“เมืองแห่งคุณภาพ”

(คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ)

3.2 พันธกิจหลักของการพัฒนา

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่
- ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่มและทุกระดับ
- การจัดระเบียบชุมชน สังคม และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การเกษตร และการท่องเที่ยว
- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
- ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.3 จุดมุ่งหมายของการพัฒนา

- เพื่อปรับปรุงและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีมาตรฐาน และครอบคลุมทุกพื้นที่
- เพื่อพัฒนาคุณภาพของคนในชุมชนทุกกลุ่มวัยให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีโอกาสและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง
- เพื่อให้ทุกคนในชุมชนมีความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ได้รับการคุ้มครองสิทธิพื้นฐาน มีความเสมอภาคในการดำรงชีวิต และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนและท้องถิ่นตน
- เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในอาชีพ และรายได้เกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน
- เพื่อทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและการดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพื้นที่
- เพื่ออนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการสาธารณะและพัฒนา ระบบผังเมือง

แนวทางพัฒนา

- 1.1 : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค
- 1.2 : พัฒนาระบบ การบริการสาธารณะแก่ชุมชน
- 1.3 : พัฒนาระบบผังเมืองและการพัฒนาตามผังเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน แนวทางพัฒนา

- 2.1: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- 2.2: การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม
- 2.3: พัฒนาเด็กและเยาวชน สู่ความมั่นคง แข็งแรงดี มีสุข และสร้างสรรค์
- 2.4: พัฒนาผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีคุณภาพมีคุณค่า สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง
- 2.5: สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 2.6: ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ประชาชนทุกกลุ่มในชุมชนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้ที่หลากหลาย

ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการองค์กรและชุมชน เพื่อมั่นคง และเป็นธรรมในสังคม

แนวทางพัฒนา

- 3.1: ส่งเสริมประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรมทางอาชีพ และมีความรับผิดชอบ ภายใต้อำนาจ
ธรรมนูญ
- 3.2: ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร
- 3.3: เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์เชิงรุก
- 3.4: ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกระดับ
- 3.5: ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และความเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตย
และวัฒนธรรมประชาธิปไตย
- 3.6: พัฒนาศักยภาพของเทศบาลเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

**ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาค
เกษตร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร**

แนวทางพัฒนา

- 4.1: ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรทั้งระบบ และเพิ่มขีด
ความสามารถของภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน
- 4.2: ส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการ
- 4.3: ส่งเสริมส่งเสริมความเข้มแข็งและสร้าง กลุ่ม เครือข่าย และสถาบันทาง
การเกษตร
- 4.4: ส่งเสริมพัฒนา และยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของเกษตรกร

**ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของ
ชุมชน**

แนวทางพัฒนา

- 5.1: เสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนฐานรากบนพื้นฐานความรู้
ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 5.2: พัฒนาระบบการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มศักยภาพของ
การท่องเที่ยวในระดับชุมชน
- 5.3: ส่งเสริมกระบวนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและ
กระบวนการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่
- 5.4: พัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง
- 5.5: สร้างเสริมสุขภาพของคนในชุมชนอย่างเป็นองค์รวมและพัฒนาคุณภาพการ
ให้บริการสุขภาพทั้งระบบและบูรณาการในทุกระดับ
- 5.6: เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไข และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน
- 5.7: เตรียมความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย และปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางพัฒนา

- 6.1: อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6.2: เพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็ง ในการดูแลรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อม และพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ
ของชุมชน
- 6.3: เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียในชุมชน
- 6.4: ปรับปรุงภูมิทัศน์ และพัฒนาระบบการบำรุงรักษาภูมิทัศน์ของเมือง
อย่างยั่งยืน
- 6.5: ส่งเสริม สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว และบริการสาธารณะในชุมชน

วิสัยทัศน์ (VISION) : “เมืองแห่งคุณภาพ” คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ

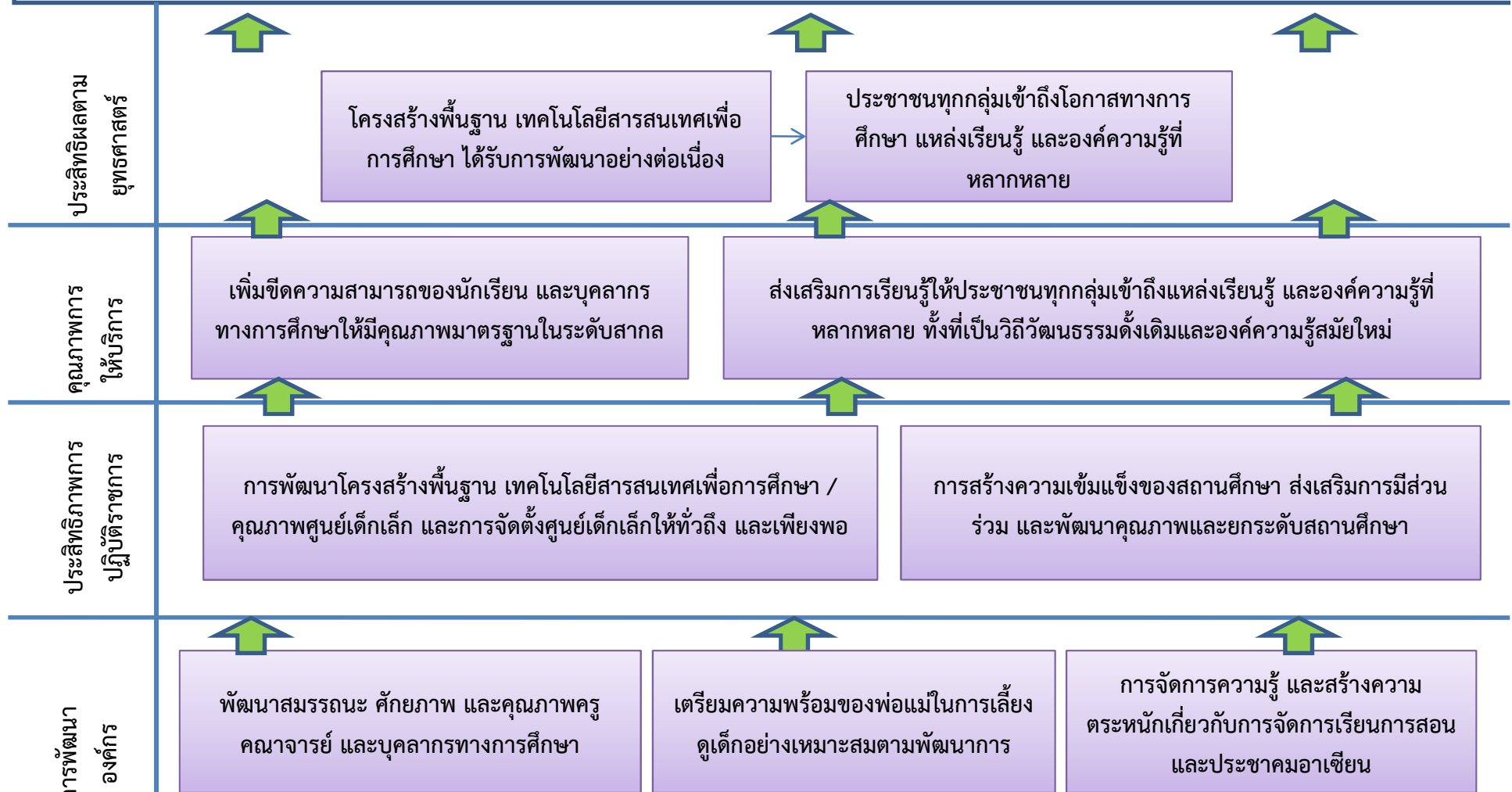
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการสาธารณะและพัฒนาระบบผังเมือง

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร: แผนที่ยุทธศาสตร์ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1

วิสัยทัศน์ (VISION) : “เมืองแห่งคุณภาพ” คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาคูณาส่งคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

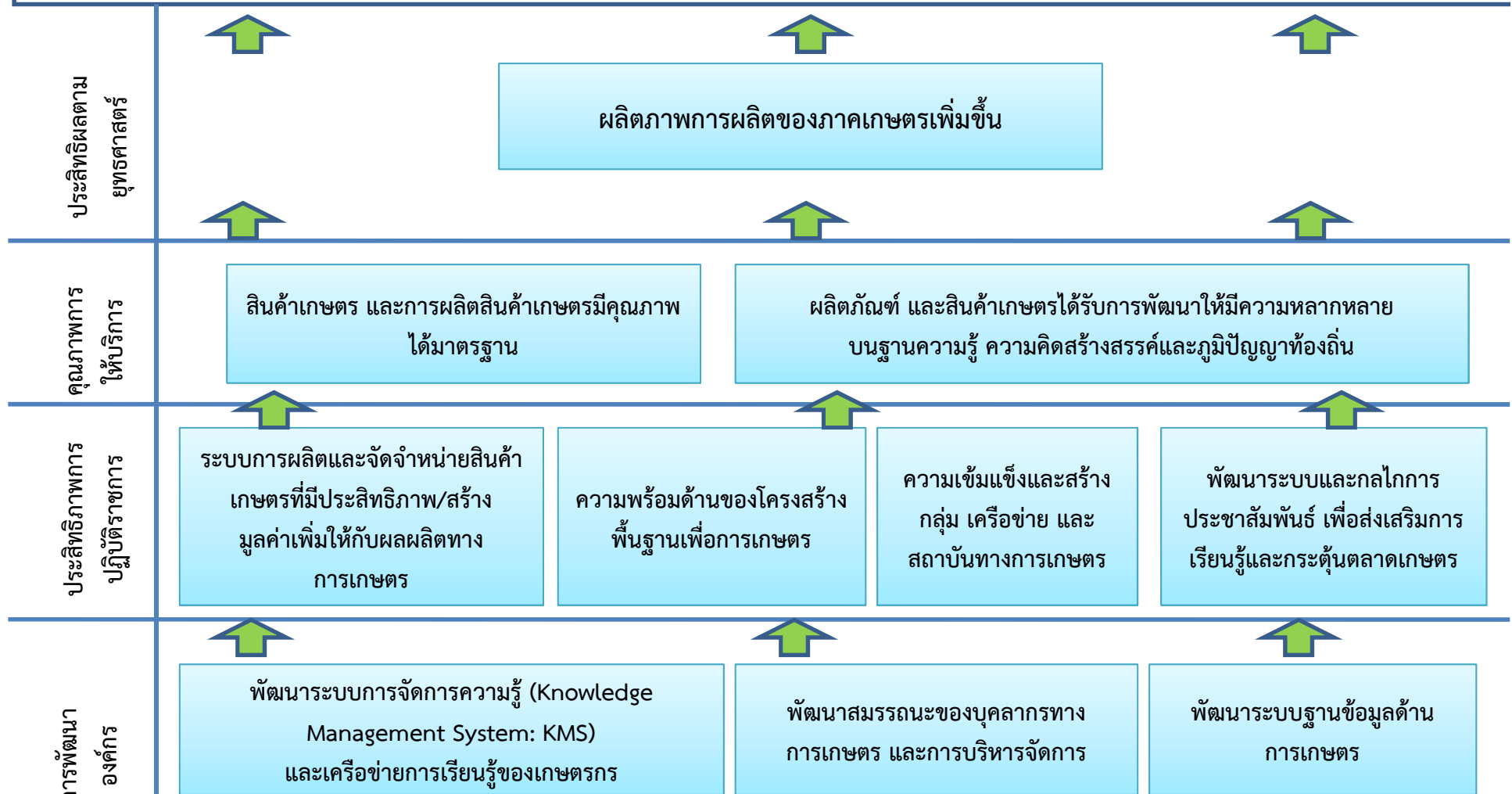
วิสัยทัศน์ (VISION) : “เมืองแห่งคุณภาพ” คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ

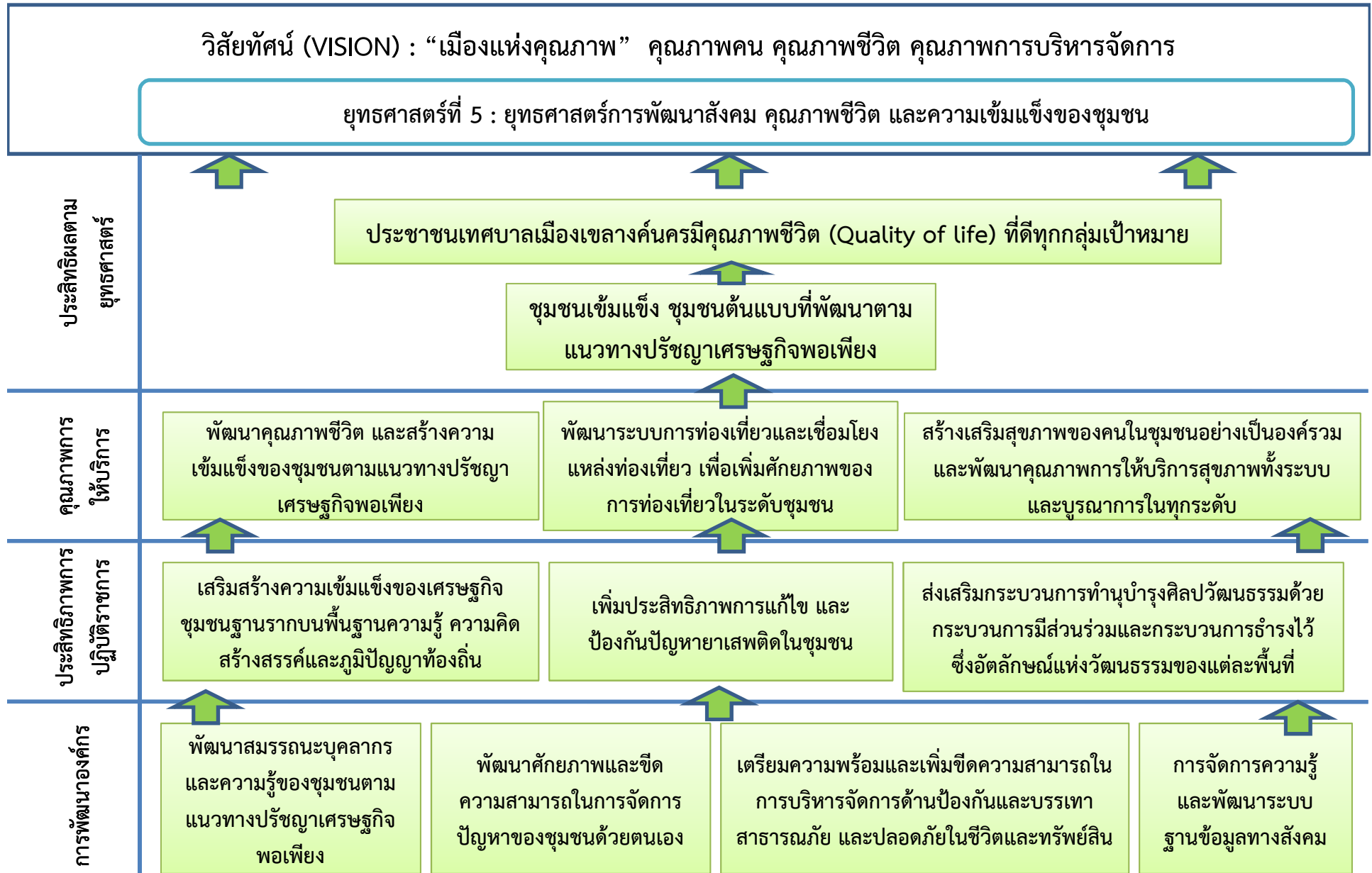
ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการองค์กร และชุมชน เพื่อความมั่นคง และเป็นธรรมในสังคม

วิสัยทัศน์ (VISION) : “เมืองแห่งคุณภาพ” คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร: แผนที่ยุทธศาสตร์ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5

วิสัยทัศน์ (VISION) : “เมืองแห่งคุณภาพ” คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

บทที่ 4

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

พ.ศ. 2556 – พ.ศ. 2560

.....

**ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการสาธารณะและพัฒนา
ระบบผังเมือง
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการสาธารณะเป็นระบบครอบคลุมทุกพื้นที่
- พัฒนาระบบผังเมืองและการพัฒนาตามผังเมือง

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของความสำเร็จในการดำเนินโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี
- ความพึงพอใจของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>1.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค</p>	<p>เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค ไฟฟ้าประปาและการพัฒนาศักยภาพการให้บริการน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคที่มีคุณภาพครอบคลุมทุกพื้นที่</p>
<p>1.2 พัฒนาระบบการบริการสาธารณะแก่ชุมชน</p>	<p>การจัดการและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะด้านอื่น ๆ ที่ประชาชนต้องการ เช่น สนามกีฬา ห้องสมุดประชาชน อาคารเอนกประสงค์ ศาลาประชาคม ศูนย์คอมพิวเตอร์ชุมชน โรงรับจำนำ และสำนักงานที่ทำการของเทศบาลตลอดจนเป็นการส่งเสริม อำนวยความสะดวกภาคธุรกิจในการประกอบกิจการในพื้นที่เช่น อุตสาหกรรมเซรามิค</p>
<p>1.3 พัฒนาระบบผังเมืองและการพัฒนาตามผังเมือง</p>	<p>จัดวางและทำผังเมืองรวมของเทศบาลเป็นแผนแม่บทด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับการพัฒนาพื้นที่และรองรับการขยายตัวของเมือง ตลอดจนรองรับการลงทุนของภาคเอกชนที่ไม่กระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง</p>

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
	ฟื้นฟูระบบชุมชนเดิมให้สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาค้นคว้าสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- โครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้ที่หลากหลาย

ตัวชี้วัด

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลทุกศูนย์ผ่านเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และผ่านมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กน่าน้อยในระดับดีมาก
- ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุต้นแบบ

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
2.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	เป็นการพัฒนาโครงสร้างเพื่อการศึกษา เช่น อาคารเรียน ห้องสมุด สนามกีฬา พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา เช่น วางระบบ IT ศูนย์เรียนรู้ ICT ในโรงเรียน
2.2 การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม	เป็นการเตรียมความพร้อมของพ่อแม่ในการเลี้ยงดูเด็กอย่างเหมาะสมตามพัฒนาการการพัฒนาคุณภาพของผู้ดูแลเด็กเล็กการพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กเล็ก และการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กให้ทั่วถึง และเพียงพอรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการดูแลเด็กสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็ก พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็ก และผู้สูงอายุ
2.3 พัฒนาเด็กและเยาวชน สู่วัยรุ่น สุขภาพดี มีสุข และสร้างสรรค์	ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในครอบครัวให้เกิดความรักความเข้าใจกัน การให้โอกาส และเห็นความสำคัญของคนในครอบครัว มีกลไกสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้การทำงานด้านเด็กและเยาวชน ให้เข้มแข็งและยั่งยืนในพื้นที่ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการจัดทำฐานข้อมูลเด็กและเยาวชนในท้องถิ่น สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดตั้งองค์กรเด็กและเยาวชนในชุมชน

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>2.4 พัฒนาผู้สูงอายุให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีคุณภาพ มีคุณค่า สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง</p> <p>2.5 สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมเข้าสู่การประชาคมอาเซียน</p>	<p>สนับสนุนการนำคุณธรรม จริยธรรมตามหลักศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาสู่การดำรงชีวิตในครอบครัว</p> <p>ส่งเสริมการนำความรู้และประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น ส่งเสริมผู้สูงอายุให้สามารถพึ่งตนเองได้โดยปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ แบบบูรณาการและเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม มีศูนย์กลางในการพัฒนา เช่น จัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้สูงอายุ ในรูปแบบที่หลากหลาย และมีการพัฒนาที่ต่อเนื่องเพื่อเป็นต้นแบบในการดูแลผู้สูงอายุ</p> <p>เป็นการจัดการความรู้ และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะ และศักยภาพของบุคลากรในองค์กร และประชาชนในพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน เตรียมความพร้อมด้านกายภาพ และส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนและเพิ่มขีดความสามารถของนักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพมาตรฐานในระดับสากล</p>
<p>2.6 ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้ที่หลากหลาย</p>	<p>ทั้งที่เป็นวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิมและองค์ความรู้สมัยใหม่ เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ศูนย์ ICT ของชุมชน การจัดการความรู้เรื่องครอบครัวศึกษา อาหารศึกษา วิถีศึกษา การเตรียมความพร้อมก่อนการเป็นพ่อแม่ จัดเวทีสาธารณะเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และผู้พิการ ในพื้นที่</p>

**ยุทธศาสตร์ที่ 3: ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการองค์กร และชุมชน เพื่อความมั่นคง และเป็นธรรมในสังคม
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

- ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาในทุกระดับ
 - ประชาชนในชุมชนสามารถจัดการปัญหาของชุมชนด้วยตัวเอง
- ตัวชี้วัด**
- ระดับความสำเร็จในการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมินการบริหารจัดการที่ดี

- แผนยุทธศาสตร์พัฒนาองค์กรที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>3.1 ส่งเสริมประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการองค์กรให้มีความเข้มแข็ง มีคุณภาพคุณธรรม จริยธรรมทางอาชีพ และมีความรับผิดชอบต่อ ภาครัฐบาล</p> <p>3.2 ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร</p>	<p>เป็นการพัฒนาระบบการบริหารจัดการตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และบูรณาการทุกภาคส่วนและพัฒนาข้าราชการให้มีคุณภาพคุณธรรม จริยธรรมทางอาชีพรวมทั้งความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระบบข้อมูลสารสนเทศ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการดำเนินงานที่มีคุณภาพและเพียงพอ</p> <p>เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ศักยภาพของบุคลากรในทุกระดับให้มีสมรรถนะ ทั้ง 3 ด้านคือ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติไปใช้ประยุกต์การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อมุ่งสู่การบริการประชาชนอย่างเป็นธรรม เป็นการพัฒนาบุคลากรให้สามารถนำความรู้และประสบการณ์ในส่วนของการทำงานของตนเอง หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กร มาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และสามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ ตลอดจนนำความรู้มาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ เผยแพร่ให้สำนัก กอง และหน่วยงาน องค์กรภายนอกได้เรียนรู้และจัดช่องทางในการเข้าถึงข้อมูล องค์ความรู้ให้แก่บุคคลอื่นที่เหมาะสม</p>
<p>3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์เชิงรุก</p>	<p>เป็นการพัฒนาระบบประชาสัมพันธ์ เพื่อประชาสัมพันธ์ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร ซึ่งการพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์ภายในเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของส่วนงานต่าง ๆ ภายในองค์กร และเพื่อให้พนักงานเทศบาลทุกระดับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ส่วนการพัฒนาประชาสัมพันธ์ภายนอก เพื่อสร้างภาพลักษณ์ (Image) ที่ดีต่อองค์กร โดยการปรับปรุงช่องทางการสื่อสารเดิมและเพิ่มรูปแบบการสื่อสารใหม่ตามความเหมาะสมกับข้อมูล/ข่าวสาร และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป</p>

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>3.4 ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกระดับ</p>	<p>เป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการในพื้นที่แบบมีส่วนร่วมและบูรณาการอย่างต่อเนื่องมีการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกระดับ มีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรด้านการบริหารจัดการพื้นที่แบบมีส่วนร่วม และบูรณาการรวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรมและพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของชุมชนในการจัดการปัญหาของชุมชนด้วยตัวเอง เป็นการพัฒนาศักยภาพ และรูปแบบการบริหารจัดการตนเองของชุมชนส่งเสริมการสร้างเครือข่ายชุมชนเข้มแข็งมีการเสริมสร้างวัฒนธรรมสันติวิธี เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนรวมทั้งการจัดทำแผนแม่บทชุมชนแบบบูรณาการและเชื่อมโยงทุกระดับ</p>
<p>3.5 ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและความเป็นพลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตยและวัฒนธรรมประชาธิปไตย</p>	<p>เป็นการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของประชาชนในชุมชน เป็นการจัดกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของคนในชุมชน โดยการยกย่องคนในชุมชนที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตเป็นที่ น่ายกย่องให้เป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างให้สังคมน่าอยู่และเห็นคุณค่าของการทำความดี การมีคุณธรรม จริยธรรมส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตย เป็นการจัดกิจกรรม/โครงการที่ให้ความรู้ ความเข้าใจต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อาทิเช่น รมณรงค์ให้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ สนับสนุนให้เกิดการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง เป็นต้น และส่งเสริมพัฒนาให้เกิดกระบวนการทำงานที่มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาล</p>
<p>3.6 พัฒนาศักยภาพของเทศบาลเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน</p>	<p>พัฒนาความร่วมมือระหว่างเทศบาล ภาครัฐ และภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการร่วมกันพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วนเศรษฐกิจ ภาคการผลิต การแปรรูป รวมทั้งผู้ประกอบการในพื้นที่ โดยการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องประชาคมอาเซียน การให้ข้อมูลข่าวสาร การเรียนรู้วัฒนธรรมและบริบทต่างๆ ของอาเซียน เตรียมความพร้อมด้านแรงงานที่จะเข้าสู่ตลาด รวมทั้งการเตรียมความพร้อมในการรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้น</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตร โดย
 การเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร
 เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- การเพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร
 ตัวชี้วัด
- ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>4.1 ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรทั้งระบบ และเพิ่มขีดความสามารถของภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน</p> <p>4.2 ส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการ</p>	<p>ส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตภาคเกษตรจัดตั้งศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตการเกษตรในชุมชน พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร และการผลิตสินค้าเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และสินค้าเกษตรฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งการสนับสนุนการจัดตั้งตลาดกลางเพื่อการเกษตร</p> <p>พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรด้านเกษตร ปลูกจิตสำนึก ส่งเสริมค่านิยม และวัฒนธรรมทางการเกษตร และพัฒนาระบบบริหารจัดการเกษตรกรรมโดยยึดแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>
<p>4.3 ส่งเสริมความเข้มแข็งและสร้างกลุ่ม เครือข่าย และสถาบันทางการเกษตร</p>	<p>พัฒนาศักยภาพ และส่งเสริม สนับสนุนการรวมกลุ่มการเกษตรสร้างเครือข่ายเกษตรเพิ่ม พัฒนาการบริหารจัดการกองทุนการเกษตรการพัฒนาธุรกิจการเกษตร และวิสาหกิจ และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน กิจกรรม การกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาเกษตรกรรมของสภาเกษตรกรทุกระดับ</p>
<p>4.4 ส่งเสริมพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของเกษตรกร</p>	<p>ส่งเสริม จัดหาแหล่งทุนเพื่อการเกษตร เพิ่มรายได้ และพัฒนาอาชีพของเกษตรกรส่งเสริมการผลิตเกษตรปลอดภัย หรือ เกษตรอินทรีย์รวมทั้งการส่งเสริมการผลิตพลังงานทดแทนเพื่อการเกษตร</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ประชาชนเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีคุณภาพชีวิต (Quality of life) ที่ดีทุกกลุ่มเป้าหมาย
- พัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด

- ร้อยละความพึงพอใจต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน 5 ด้าน
 - คุณภาพชีวิตด้านการทำงาน
 - คุณภาพชีวิตด้านครอบครัว
 - คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพและความเครียด
 - คุณภาพชีวิตด้านสิ่งแวดล้อม
 - คุณภาพชีวิตด้านชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>5.1 เสริมสร้าง ความเข้มแข็งของ เศรษฐกิจชุมชน ฐานรากบนพื้น ฐานความรู้ ความคิด สร้างสรรค์และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>เป็นการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนเพิ่มศักยภาพแรงงานเพื่อเป็นพื้นฐานในการเพิ่มรายได้ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพที่หลากหลายของชุมชน ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุน และจัดสินเชื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนพัฒนาสมรรถนะด้านการผลิต และการบริหารจัดการแก่ชุมชนส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เพิ่มช่องทางด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลิตผลทางการเกษตรบนพื้นฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ และเชื่อมโยงการผลิตภาคเกษตร กับวิสาหกิจ หรือธุรกิจอื่นๆ ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาด้านการผลิตและแปรรูปสินค้า</p>
<p>5.2 พัฒนาระบบ การท่องเที่ยวและ เชื่อมโยงแหล่ง ท่องเที่ยว เพื่อเพิ่ม ศักยภาพของการ ท่องเที่ยวในระดับ ชุมชน</p>	<p>เป็นการการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว โดยการสำรวจ พื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน และจัดทำฐานข้อมูลการท่องเที่ยวของเทศบาล พัฒนาศักยภาพของบุคลากร และเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว พัฒนารูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และกระแสความต้องการของตลาด เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงศึกษาเรียนรู้ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนรวมทั้งการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว</p>

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>5.3 ส่งเสริมกระบวนการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและกระบวนการอ้างไว้ซึ่งอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่</p>	<p>เป็นการส่งเสริม อนุรักษ์ สืบทอด ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และอ้างไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยกระบวนการทำนุบำรุงรักษาวัฒนธรรม โดยสร้างค่านิยมให้แก่เด็กและเยาวชน ในการตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมที่ควรอนุรักษ์ และรักษาโดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน กำหนดกลยุทธ์ในแผนวัฒนธรรมชุมชนที่รัฐต้องถือเป็นนโยบายหลักและ สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้เกิดการดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความสำคัญและสนับสนุนการอ้างไว้ซึ่งอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรมแก่ไข ป้องกันความสูญเสียวินัยของวัฒนธรรมที่จะถูกกลืนหายไปด้วยผลกระทบของสภาพแวดล้อมสมัยใหม่ กระบวนการสืบทอดทางวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้ครุภูมิปัญญามีส่วนร่วมสร้างหลักสูตรทางวัฒนธรรมท้องถิ่น และมีส่วนในการถ่ายทอดและประเมินผลอย่างเป็นทางการ เพื่อการพัฒนาสืบทอดสู่สถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ชุมชนต่างๆ และจัดกิจกรรมตามแผนการพัฒนาวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อปลูกจิตสำนึกและปลูกฝังให้คนรุ่นใหม่รู้สึกรัก ห่วงแหน และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตน โดยให้ผู้สูงอายุและกลุ่มบุคคลรุ่นกลางเป็นผู้นำในการเผยแพร่ และสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีโดยเฉพาะวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ที่ชัดเจนของพื้นที่ เช่น วัฒนธรรมไทลื้อ</p>
<p>5.4 พัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>	<p>เป็นการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาอาชีพ โดยการรณรงค์ให้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต และการพัฒนาอาชีพ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมอาชีพให้แก่คนในชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นต้น เพื่อให้ประชาชนในชุมชนสามารถดำรงชีวิตได้ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจสังคมโลก สร้างการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้แก่ชุมชน สร้างให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ ในประเด็นการพัฒนาชุมชน พัฒนาสังคมในมิติต่าง ๆ การพัฒนาคน และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างชุมชนในเขตเทศบาล และระหว่างชุมชนกับสังคมภายนอก เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และเพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของเมืองเขลางค์นครให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถรู้เท่าทันโลก ทันเหตุการณ์ สร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว สร้างให้เกิดความรัก ความอบอุ่นขึ้นในครอบครัวและส่งเสริมให้ครอบครัวสามารถ</p>

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>5.5 สร้างเสริมสุขภาพของคนในชุมชนอย่างเป็นองค์รวมและพัฒนาคุณภาพการให้บริการสุขภาพทั้งระบบและบูรณาการในทุกระดับ</p>	<p>ทำหน้าที่ในการดูแล ควบคุม และพัฒนาสมาชิกของครอบครัว ให้เติบโตเป็นสมาชิกของชุมชนที่มีคุณภาพสืบไป เพื่อลดการเกิดปัญหาสังคม</p> <p>เป็นการพัฒนาความรู้ และทักษะในการดูแลสุขภาพของคนในชุมชนทุกระดับ ในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชนการเฝ้าระวัง และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพชุมชน เช่น อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน บริการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ และเครือข่ายชุมชนเพื่อสุขภาพการพัฒนาาระบบสาธารณสุขให้มีคุณภาพ และครอบคลุมทุกพื้นที่ ตั้งแต่การบริการขั้นพื้นฐาน บุคลากรทางการแพทย์ และการแพทย์ทางเลือกการปลูกจิตสำนึก และศักยภาพของคนในชุมชน ในการมีส่วนร่วมสร้างเสริมสุขภาพ รวมทั้งการพัฒนาระบบข้อมูลสุขภาพชุมชน</p>
<p>5.6 เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไข และป้องกันปัญหายาเสพติดในชุมชน</p>	<p>เป็นกระบวนการส่งเสริมชุมชนเข้มแข็ง ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนด้วยการสนับสนุน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไข ปัญหาสังคมด้านต่างๆ เพื่อป้องกันภัยยาเสพติดปลูกจิตสำนึกเยาวชนรุ่นใหม่ ห่างไกลยาเสพติด โดยการขยายพื้นที่และกิจกรรมเชิงบวกแก่เยาวชน เพื่อต่อต้านยาเสพติด อาทิ ลานกีฬา ลานดนตรี ลานกิจกรรมสร้างสรรค์ ฯลฯ เพื่อดึงเยาวชนออกมาให้ไกลจากยาเสพติดดูแลสอดส่องพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนด้วยการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ในสถานศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนด้วยการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ในสถานศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนสีขาว</p>
<p>5.7 เตรียมความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p>	<p>เตรียมความพร้อมในการจัดการสาธารณภัยพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านการจัดการสาธารณภัย สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture) กระตุ้นให้ประชาชนมีความรู้ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและการรับรู้ข่าวสารด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสร้างเครือข่ายด้านสาธารณภัยครอบคลุมทุกพื้นที่ เพิ่มศักยภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และยกระดับขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรวมทั้งการจัดให้มีการจัดวางระบบการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ชุมชน โดยเปิดโอกาส ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อปกป้อง ดูแล สร้างระบบความปลอดภัยให้เกิดขึ้น แก่ชุมชนของตนเองและทรัพย์สินสาธารณะ และสนับสนุนให้มีระบบเตือนภัยสาธารณะ เพื่อเป็นหลักประกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p>

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แบบมีส่วนร่วม
ตัวชี้วัด
- จำนวนเครือข่ายอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- จำนวนเพิ่มขึ้นของพื้นที่สีเขียว

แนวทางการพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>6.1 อนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากร- ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม</p>	<p>เป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม โดยการสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อลดภาวะโลกร้อน การจัดการความรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ แม่น้ำ คูคลอง เป็นการจัดกิจกรรม/โครงการ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งน้ำ แม่น้ำ คูคลอง ให้เกิดระบบนิเวศแหล่งน้ำที่ดี และสามารถนำน้ำจากแหล่งน้ำต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา ด้านต่าง ๆ ต่อไป</p>
<p>6.2 เพิ่มขีด ความสามารถ และ ศักยภาพชุมชนให้ เข้มแข็ง ในการ ดูแลรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และ พร้อมรับมือกับการ เปลี่ยนแปลงสภาพ อากาศของชุมชน</p>	<p>เป็นการเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน โดยการจัดตั้ง คณะกรรมการในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมชุมชน กลุ่มอาสาสมัครการ พัฒนาระบบการบริหารจัดการผลกระทบจากมลพิษทางอากาศการสร้าง จิตสำนึก และถ่ายทอดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการ ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการสร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>
<p>6.3 เพิ่ม ประสิทธิภาพการ จัดการขยะและน้ำ เสียในชุมชน</p>	<p>เป็นการก่อสร้างและปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียรวมในชุมชน ระบบการ จัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายในชุมชน รวมทั้งการพัฒนาระบบ การบริหารจัดการขยะและน้ำเสียในชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยมี คณะกรรมการ การคัดแยกขยะ แปรรูปขยะ</p>

แนวทางพัฒนา	แนวทางการดำเนินงาน
<p>6.4 ปรับปรุง ภูมิทัศน์ และ พัฒนาระบบการ บำรุงรักษาภูมิทัศน์ ของเมืองอย่าง ยั่งยืน</p>	<p>เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตเทศบาลให้มีความสวยงาม และสร้างระบบ การดูแล บำรุงรักษาพื้นที่สาธารณะของเมืองที่ผ่านการปรับปรุง พื้นฟู มาแล้ว ให้อยู่ในสภาพที่ดี สวยงาม สามารถใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป</p>
<p>6.5 ส่งเสริม สนับสนุนการเพิ่ม พื้นที่สีเขียว และ บริการสาธารณะใน ชุมชน</p>	<p>เป็นการส่งเสริม สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว พลังงานทดแทน และสวนสาธารณะชุมชนตามความต้องการและความเหมาะสม เป็นการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้นในเขตเทศบาลและเพิ่ม สวนสาธารณะของชุมชนในเขตเทศบาลตามความต้องการของประชาชน และตามความเหมาะสม เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ ของเมืองให้ครอบคลุมทุก แห่ง ให้เป็นเมืองน่าอยู่ทุกพื้นที่ ทั้งพื้นที่ส่วนกลาง และพื้นที่ของชุมชน</p>

บทที่ 5

การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล

5.1 การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

การวางแผนเป็นหลักวิชาที่มีความสำคัญและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มที่จะทวีความสำคัญยิ่งขึ้น ในทุกหน่วยงานต่างมีหน้าที่ในการวางแผนในการพัฒนาองค์กรของตนเอง เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงานขององค์กร และบุคลากร การวางแผนเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ จัดสรรทรัพยากรในปัจจุบันเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในอนาคตซึ่งมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อบุคลากรและหน่วยงานช่วยให้ผู้บริหารหน่วยงานทราบว่าทำอะไรและเมื่อใด ใช้ทรัพยากรอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพเป็นเครื่องชี้ทางการดำเนินงาน ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการราบรื่น หากมีปัญหาคืออุปสรรคสามารถแก้ไขได้ทันทีช่วยลดต้นทุนการปฏิบัติงานลดการทำงานที่ไม่สัมพันธ์กัน

กระบวนการวางแผนมีการแบ่งขั้นตอนของการวางแผนแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับบริบทของหน่วยงานนั้น ๆ ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากเพราะเป็นขั้นตอนที่แสดงออกถึงความสามารถที่จะผลักดันการทำงานของกลไกที่สำคัญทั้งหมดให้สามารถบรรลุผลลัพธ์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้การดำเนินงานจะเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดค่านิยม เป้าหมาย รวมถึงวิธีและกระบวนการทำงานการนำแผนไปสู่การปฏิบัติจะต้องทำให้หน่วยงานยอมรับแนวทาง แผนงาน โครงการนั้นและพร้อมที่นำแนวทางนั้นไปดำเนินการได้อย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวิธีการปฏิบัติงานของตน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการระดมกำลัง แสวงหาการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการปฏิบัติและสร้างความเป็นปึกแผ่นให้เกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมดังนั้นการนำแผนสู่การปฏิบัติจึงเป็นการดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้นโยบาย บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นการนำโครงการ/กิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ในแผนไปดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายโดยต้องกำหนดองค์กรหรือบุคคลที่รับผิดชอบและวิธีการดำเนินการชัดเจน

5.1.1 ขั้นตอนการนำแผนไปปฏิบัติ

เมื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาเรียบร้อยแล้ว จะต้องนำแผนเสนอผู้มีอำนาจตามลำดับเพื่อขออนุมัติงบประมาณดำเนินการตามแผนและเมื่อได้รับอนุมัติแล้วก็จะนำไปปฏิบัติการปฏิบัติตามแผนนี้จัดเป็นขั้นสำคัญที่สุดของการวางแผนเพราะว่าแผนเป็นเพียงข้อมูลที่มีอยู่ในเอกสาร ถ้าไม่มีการปฏิบัติก็จะไม่เกิดประโยชน์อะไร ในการปฏิบัติตามแผนจะเริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปีการดำเนินการตามโครงการที่มีในแผนการดำเนินงานประจำปีตามลำดับของโครงการก่อนหลัง

กำหนดระยะเวลาของการปฏิบัติงานตามแผน เมื่อได้ศึกษางานและคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานแล้วผู้วางแผนงานจะสามารถคาดคะเนได้ว่างานชิ้นหนึ่ง ๆ ควรใช้กำลังคนปฏิบัติงานกี่คน และแผนงานดังกล่าวจะใช้เวลาเท่าใดในแต่ละแผนและควรใช้เวลาเท่าใดตลอดแผนงาน เพื่อให้การอ่านแผนงานง่ายยิ่งขึ้นควรจัดทำเป็นตารางแสดงเวลาที่ใช้ปฏิบัติงานแต่ละอย่างตลอดเวลา การนำแผนไปปฏิบัติเป็นการบ่งบอกถึงการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามแผนและวัตถุประสงค์การดำเนินงานจะต้องคำนึงถึงการประหยัดและให้ผลประโยชน์ที่เหมาะสมโดยใช้ทรัพยากร คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจัดสรรเพื่อการดำเนินงานอย่างแท้จริง

การปฏิบัติตามแผนจะเป็นการลงมือปฏิบัติตามโครงการที่มีการมอบหมายงานการจัดสรรทรัพยากร การประสานงาน การควบคุม การปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย

5.1.2 การลงมือปฏิบัติตามแผนมีขั้นตอนการปฏิบัติที่สำคัญดังนี้

- ผู้ปฏิบัติตามแผนรับแผนที่ได้อนุมัติแล้วเพื่อการดำเนินการ
- ผู้ปฏิบัติตามแผนจะต้องทำความเข้าใจส่วนประกอบต่าง ๆ ทางเทคนิคของแผน
- การทำความเข้าใจส่วนต่าง ๆ ของแผนโดยเน้นถึงปัจจัยที่ไม่เกี่ยวกับวิชาการเฉพาะด้านหรือเทคนิคแต่มุ่งเน้นไปทางด้านมนุษยสัมพันธ์และปฏิกริยาของผู้ปฏิบัติที่มีต่อแผน
- การกำหนดบทบาทของผู้ดำเนินการตามแผน
- การจัดเตรียมบุคคลผู้ปฏิบัติตามแผนและการกำหนดมอบหมายความรับผิดชอบ
- การเตรียมแผนดำเนินการหรือแผนปฏิบัติงาน
- การดำเนินการตามแผน ตามกระบวนการทุกขั้นตอนที่กล่าวมาจะเป็นการเตรียมงานล่วงหน้าเพื่อดำเนินการตามแผนจึงมีลักษณะงานของการวางแผนปะปนอยู่ด้วย
- การแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงานทราบถึงโครงการ
- การแปลความหมายของแผนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ
- การชี้แจงให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบถึงความรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมงาน
- การรวบรวมข้อมูลและตัวเลขที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าของแผน
- การตรวจสอบและประเมินข้อมูลและตัวเลข
- การปรับปรุงแผนให้เหมาะสม
- การรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนตั้งแต่ต้นจนถึงการสิ้นสุดของแผน

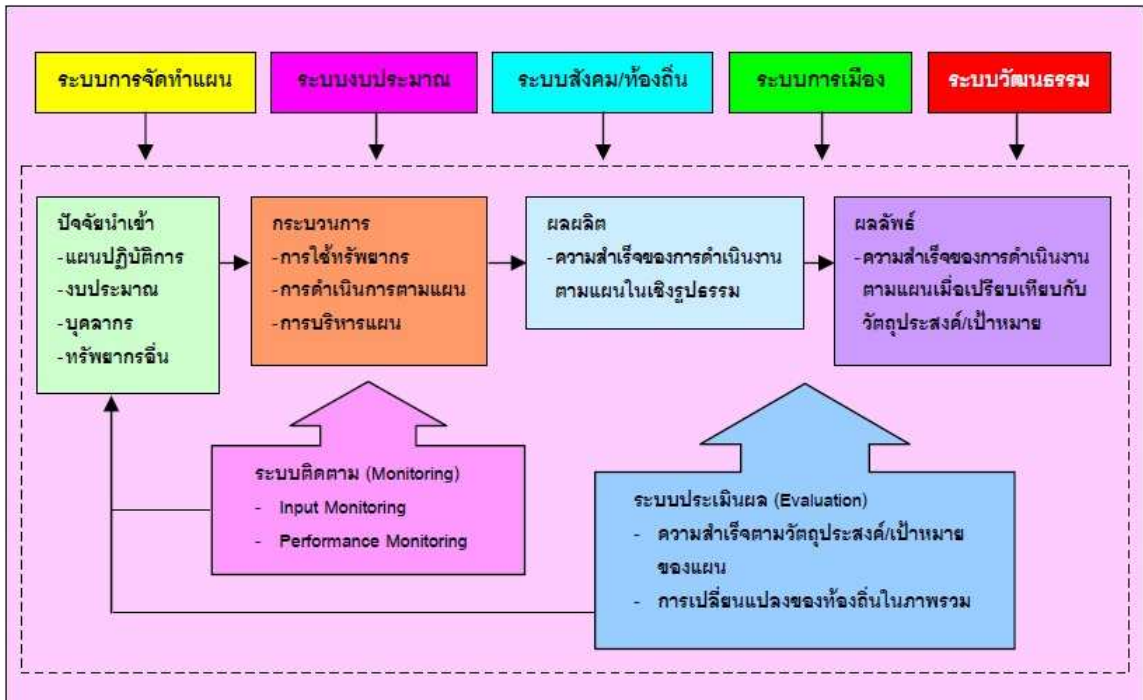
5.1.3 ความสำเร็จของการนำแผนสู่การปฏิบัติ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- ความชัดเจนในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน
- การกำหนดและมอบหมายภารกิจความรับผิดชอบในโครงสร้างบริหารแผน มีความชัดเจน
- มีระบบการกำกับตรวจสอบและประเมินผลภายในองค์กร และมีการเสริมแรงผู้ปฏิบัติในเชิงสร้างสรรค์
- สมรรถนะองค์กรที่น่าแผนสู่การปฏิบัติ มีความเข้มแข็งทั้งศักยภาพความสามารถและความพร้อม
- มีการสนับสนุนและมีความผูกพันของฝ่ายต่าง ๆ ทั้งระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติทางการเมือง งบประมาณ และวิชาการ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าชั้นนำแผนไปปฏิบัติเป็นการปฏิบัติงานตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนงานหรือโครงการเพื่อให้งานที่กำหนดไว้ในแผนบรรลุเป้าหมายผู้บริหารควรมีกลวิธีในขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ การดำเนินการในด้านการเตรียมบุคคล งบประมาณ วิธีการ วัสดุอุปกรณ์ ก่อนดำเนินการมีการชี้แจงให้ผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติงานดำเนินการมีการให้คำแนะนำปรึกษาหารือ มีการควบคุมการปฏิบัติงานและการรายงานตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขทุกระยะของการปฏิบัติงานมีความสำคัญยิ่ง

5.2 การติดตามประเมินผล

การวางระบบติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานคิดว่าระบบติดตามและประเมินผลไม่อาจแยกตัวเองออกจากระบบการบริหารแผนทั้งหมดดังนั้นระบบอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าที่แผนพัฒนาจะดำเนินการจึงเป็นเหมือนบริบทที่ย่อมจะส่งผลต่อการบริหารแผนและจะส่งผลต่อการติดตามและประเมินผลด้วยเช่นกันดังนั้นระบบติดตามและประเมินผลฯ ครั้งนี้จึงมีกรอบแนวคิดตามแผนภาพดังนี้

จากกรอบแนวคิดการวางระบบการติดตามและประเมินผลที่แสดงจุดเริ่มต้นของระบบการติดตามว่าเริ่มจากการได้รับทรัพยากรไปเพื่อดำเนินงานโดยจะมุ่งเน้นการติดตามการใช้ทรัพยากรเมื่อเทียบกับเวลา (input monitoring) และการติดตามความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานเมื่อเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ (performance monitoring) การวางระบบติดตามในที่นี้จึงเป็นการสร้างระบบเพื่อที่จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขในเชิงการบริหารแผนเพื่อให้งานดำเนินต่อไปจนจบตามเวลาและยังจะมีระบบประเมินผลมาประเมินว่าเมื่อผลที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนของผลผลิต (output) และผลลัพธ์ (outcome) ว่าเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเพียงใด อย่างไรก็ตามระบบติดตามและประเมินผลจะได้รับผลกระทบจากการจัดทำแผนการดำเนินงาน นั่นคือถ้าได้แผนการดำเนินงานที่สอดคล้องและเอื้อต่อการติดตามและประเมินผลก็จะทำให้ระบบติดตามและประเมินผลทำหน้าที่ของระบบไปได้ หากแต่แผนไม่เอื้อต่อการติดตามเช่น ขาดความชัดเจนหรือมีการปรับกิจกรรมโดยไม่ได้ยึดแผนปฏิบัติการ ฯลฯ ก็อาจทำให้ระบบติดตามและประเมินผลโดยรวมดังกล่าวมีปัญหาได้

แบบรายงานการติดตามและประเมินผลแผนการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วยแบบรายงาน 3 แบบ และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 แบบ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล

ระบบติดตามผล			ระบบประเมินผล		
ผู้ประเมิน	รายงาน	ระยะเวลา	ผู้ประเมิน	รายงาน	ระยะเวลา
อปท.	1. ใช้ แบบรายงานแบบที่ 2 แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้วงจร (3 เดือน) 2. ส่งรายงานให้กับ M&E Unit	ทุก ๆ 3 เดือน	อปท.	1. ใช้ แบบรายงานแบบที่ 1 การกำกับ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. ส่งรายงานให้กับ M&E Unit	เมื่อ อปท. ประกาศ ใช้ แผนฯ
				1. ใช้ แบบรายงานที่ 3/1 แบบ ประเมินผลการดำเนินงานตามแผน ยุทธศาสตร์ โดยใช้ แบบที่ 3/2 แบบประเมินความพอใจต่อผล การดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในภาพรวม และแบบที่ 3/3 แบบประเมินความพอใจต่อ ผลการดำเนินงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในแต่ละยุทธศาสตร์ เป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2. ส่งรายงานให้กับ M&E Unit	ทุก ๆ 1 ปี
M&E Unit	1. ตรวจสอบรายงาน 2. วิเคราะห์รายงานตาม แบบรายงาน 3. ส่งผลการวิเคราะห์ให้กับ กลุ่มส่งเสริมองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	15 วัน นับตั้งแต่ รับรายงาน	M&E Unit	1. ตรวจสอบรายงาน 2. วิเคราะห์รายงานตามแบบรายงาน 3. ส่งผลการวิเคราะห์ให้กับกลุ่มส่งเสริม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	15 วัน นับตั้งแต่ รับรายงาน
กลุ่ม ส่งเสริมฯ	1. สรุปผล 2. รายงานกรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น	10 วัน นับตั้งแต่ รับรายงาน	กลุ่ม ส่งเสริมฯ	1. สรุปผล 2. รายงานกรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น	10 วัน นับตั้งแต่ รับรายงาน
กรม ส่งเสริมฯ	1. สรุปผล 2. รายงานให้กับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	-	กรม ส่งเสริมฯ	1. สรุปผล 2. รายงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	-

กรอบคิดในการประเมิน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การบริการสาธารณะและพัฒนาระบบผังเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาคมนาคมขนส่งและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยุทธศาสตร์เสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการองค์กรและชุมชน เพื่อความมั่นคง และเป็นธรรมในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวคิด ทฤษฎี และรูปแบบการประเมิน

- แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจ
- การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่
- การพัฒนาระบบราชการไทย
- การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
- การประเมินโครงการ
- รูปแบบการประเมินโครงการ
- กรอบการดำเนินการติดตามประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2548
- บริบทเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ประเมินแผนตามตัวชี้วัดรายยุทธศาสตร์ โดยกระบวนการ วิจัยเอกสาร แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง

สำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการพัฒนาเทศบาล ในภาพรวมและรายยุทธศาสตร์ในประเด็นต่อไปนี้

- การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรม
- การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม
- การเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม
- การรายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะและให้ประชาชนรับทราบ
- การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม
- การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด
- ผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม นำไปสู่การแก้ปัญหา
- ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

และประเมินผลการดำเนินงานรายยุทธศาสตร์ตามตัวชี้วัดและเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแต่ละยุทธศาสตร์(วิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)

การประเมินผลโครงการตามนโยบายของเทศบาล (วิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามผู้ใช้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)

รายงานผลการประเมิน และแนวทางพัฒนา

ประกาศเทศบาลเมืองเขลางค์นคร
เรื่อง ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ๕ ปี
(พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐)

ด้วยเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ดำเนินการทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการวางแผนพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร และได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารเทศบาลเรียบร้อยแล้ว

อาศัยอำนาจตาม ข้อ ๑๖ (๔) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๙ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายไพฑูรย์ โพธิ์ทอง)
นายกเทศมนตรีเมืองเขลางค์นคร